

Jodoci Heringa El.fil. Disputatio de codice Boreeliano, nunc Rhenotrajectino ab ipso in lucem protracto

<https://hdl.handle.net/1874/21519>

Bibl.
N° 511

DISPUTATIO

DE

CODICE BOREELIANO, NUNC RHENO-TRAJECTINO.

JODOCI HERINGA EL. FIL.

DUM VIVEBAT, THEOL. DOCT. ET IN ACAD. RHENO-TRAJECT. PROF. ORD.

DISPUTATIO

DE

**CODICE BOREELIANO, NUNC RHENO-TRAJECTINO,
AB IPSO IN LUCEM PROTRACTO.**

EDIDIT

HENR. EGB. VINKE,

THEOL. DOCT. ET IN ACAD. RHENO-TRAJECT. PROF. ORD.

Trajecti ad Rhenum,
apud **KEMINK ET FILIUM.**

MDCCCLIII.

L. S.

HENR. EGB. VINKE.

Quicumque Jodocum Heringa El. fil., virum clarissimum, cognoverunt, hi uno omnes ore lubenter fatentur, *tum* singulari prorsus valuisse illum ingenii acumine, et cura in dicendo scribendoque posita, *tum* summa eum veneratione erga sacros veteris novique Foederis libros fuisse ductum. Qua duplici ingenii animique virtute factum est, ut illam disciplinae Theologicae partem, quae, *Critica* dicta, in constituenda germana librorum s. lectione in primis versatur, magnopere amaret et coleret. Quod patuit non modo in initio publicae ejus vitae, verum etiam in fine. Nam cursum vix ingressus fuerat, quum disputationem conscriberet *de usu et abusu critices, libris s. explicandis adhibitae*, quam societas Hagana pro vindicanda religione Christiana summo praemio ornavit (1790); ad finem vero vitae, cum admodum senex esset, et accuratissimam dedit censuram novae editionis Prolegomenorum in N. T. ed. a Wetstenio, quam editionem Lotzius v. cl. procuraverat, (Vid. *Godgel. Bijdr.* 1832, t. VI, p. 781—849), et subtilem *disputationem* in lucem emisit *de Ludov. Casp. Valckenaerii sententia, qua Interpretes N. T. Belgae doctorum virorum conjecturas, nullo etiam Codice confirmatas, in versionem suam recepisse dicuntur* (lectam d. XIX m. Oct. 1835, ins. vol. VI *commentt. Lat. Classis 3^{ae} Instituti Regii Belg.*). In primis autem ultimo vitae tempore summam operam adhibuit examinando et conferendo Codici quatuor Euangeliorum,

literis uncialibus scripto, quem, inspiciendi causa, a nobiliss. Roukensio JCo. mutuum acceperat : nec dici potest, quanto affectus fuerit gaudio Vir desideratissimus, cum quotidie magis magisque sibi persuaderet, ipsum hunc codicem esse *Boreelianum* illum, quem Wetstenius litera F. notavit; sed de quo neque ille, neque ullus post eum rescire potuit, ubi lateret. Qua via atque ratione hic thesaurus illi innotuerit, et quae Codicis fata fuerint, non est, quod hic exponam, cum cl. defunctus ipse, Disput. p. II. p. 20, 21, quoad ejus fieri potuit, ea tradiderit. Quid mirum, nihil eum magis in votis habuisse, quam ut detectum a se thesaurum in lucem protraheret, suasque animadversiones cum orbe erudito communicaret. Sed, eheu! consilium exsequi non potuit; nam inopinata morte ex hac terrestri vita in beatorum sedes translatus est.

Accepta igitur chartarum, cl. defuncti manu scriptarum supellectile, quam *et* duobus ipsius filiiis, *et* mihi donaverat, mox manus operi admovi. Nam absolverat quidem illud vir cl., sed ita absolverat, ut non pauca perficienda restarent. Contulerat totum Codicem; perfecerat ejus Indicem; ipsa adeo Codicis simulacra, quae ad calcem hujus libri adjecta conspiciuntur, lithographice depingi curaverat. Sed in collatione hic illic Codicem iterum inspiciendum atque annotationem curatius faciendam esse monuerat. Deinde Codicis indicem alia, quam primum quidem constituerat, ratione factum, non ulterius quam ad Marc. I : 1 absolverat. Unde patet, cl. Davidem Schulz, in cens. ed. N. T. Tischendorfianae (*V. N. Jen. Allg. Lit. Zeit.* 1842, no. 145) minus vere dixisse, se jam a. 1839, Trajecti ad Rhenum degentem, totum opus nitidissime scriptum vidisse, ita ut typis mandari posset. Quae igitur cl. Heringa nondum perfecerat, haec ego absolvi. Ubi in variarum lectionum recensione : *haec curatius*, scriptum videbam, ipsum Codicem contuli, atque notanda curatius notavi. Deinde paucissima, quae a cl. defuncto omissa inveniebam, addidi. Porro nonnulla adjeci annotata, addita litera V., quae tamen bene distinguenda est a lit. V. Cod. Mt. nota. Tum Indicem Codicis, collato ipso Codice, novamque, quam sibi ipse rationem posuerat Vir. cl., secutus, inde a Marc. I : 1 perfeci. Denique cuncta sic disposui, ut tota disputatio in quatuor partes sit divisa, quarum

- I. exhibetur *Descriptio Codicis Rheno-Trajectini* p. 1—16.
- II. probatur, *Codicem Rheno-Trajectinum descriptum esse Codicem Boreelianum* p. 17—30.
- III. datur *Index Codicis Boreeliani, nunc Rheno-Trajectini* p. 31—46.
- IV. denique traduntur *Variae Lectiones* p. 47—103.

Verbo monendum esse videtur, cl. defunctum contulisse nostrum Codicem cum lectione recepta, quam Griesbachius edi curavit in ed. N. T. 2da : quae tamen nonnumquam ab *Elzeviriana* a. 1624 discedit : unde hujus quoque subinde mentionem fecit. In recensendis autem variis lectionibus, a Wetstenio quidem notatis, sed a Criticis, qui post eum floruerunt, omissis, (Vid. p. 22 sqq.), non memoratur editio N. T. *Tischendorfiana*, quippe quae nondum prodiisset, cum cl. Heringa haec scriberet. Addere equidem jam potuissem, ipsas has lectiones ad unam fere omnes a Tischendorffio quoque praetermissas esse; sed legantur, quae Vir. doctiss., ad hanc rem spectantia, scripsit Prolegg, p. LV—LVII.

At dicat fortasse quis, nimium fuisse cl. defunctum in notandis variis lectionibus, cum vel minutissima, manifestos adeo errores commemoraverit. Sed in hisce rebus non facile nimium datur. Nam valent illa ad Codicum indolem cognoscendam. Quid? quod Heringa non tam evidenter probare potuisset, nostrum Codicem eundem esse, atque *Boreelianum*, nisi Wetstenius minutissima quoque notasset.

In corrigendis speciminibus opem mihi ferre haud recusavit cl. Herm. Boumannus, Collega conjunctissimus, quod gratus agnosco; at vel sic tamen non omnia menda sunt sublata. Nam .

- p. 7 l. 8 legitur *ἰερεὺς* pro *ἰερεὺς*,
 » » » 10 » *ἰτεραε* » *literae*,
 » 22 » 15 » Matth. IX : 5 » Matth. X : 5,
 multisque locis * desideratur, ubi fuerat praefigendus, e. c.
 p. 47 ante *ἰματίου*
 » 48 » *αὐτῷ λέγω*
 » » » *διεφρήμωσαν*
 » » » *ἐκβάλετε* caett.

Quorum tamen asteriscorum omissio magnam partem inde explicanda est, quod cl. defunctus primum ea tantummodo hoc signo distinguere constituerat, quae a Griesbachio ex aliis Codd. nondum notata essent; deinde vero illorum etiam rationem habuit, quae a Wetstenio quidem notata essent, sed a Griesbachio ommissa : quod statim neque animadverti, nec animadvertere potui.

Unum addendum restat, ut intelligatur, quare Codex *Boreelianus* a me dictus sit *Rheno-Trajectinus*. Scilicet quam primum hunc thesaurum cognovi, flagravi desiderio,

Bibliothecae nostrae Academicae illum acquirendi: quod desiderium eo magis me cepit, quo magis considerabam, *cum* nostrates, quod monuit cl. Heringa disput. p. 20, in nulla patriae Bibliotheca, sive publica, sive privata, habere sacrorum librorum Codicem, literis uncialibus scriptum, *tum* qualem operam Heringa in examinando ac conferendo hoc Codice posuerit. Itaque, approbantibus Academiae Curatoribus, VV. amplissimis, cum nobil. Roukensio per literas, ad illum datas, de emendo Codice egi, hoc successu, ut *et* hujus viri humanitate, *et* Curatorum liberalitate Codex *Boreelianus*, in Bibliothecam nostram Academicam translatus, jam Codex *Rheno-Trajectinus* recte dicatur.

Tu autem, L. B.! grato accipe animo hoc desideratissimi viri opus: quo edendo *et* ipsius desiderio satisfeci (quod plurimum apud me valet; nam summo illum, praeceptorem optimum, eundemque amicum integerrimum prosecutus fui amore, et etiamnum prosequor) *et* vero etiam multorum virorum doctiss., nominatim Schulzii et Tischendorffii desideriis satisfacio. Quod si quis quaerat, quare nunc demum hoc opus in lucem prodeat, is sciat, morae causam adversis librarii, qui prior edendi curam in se susceperat, fatis esse tribuendam.

Scrpsi Trajecti ad Rhenum d. 18 m. Febr. a. 1843.

I.

DESCRIPTIO

CODICIS RHENO-TRAJECTINI.

Codex Euangeliorum *Matthaei*, *Marci*, *Lucae* et *Johannis*, quem describimus, sine versione aut scholiis, Graeco scriptus est in membrana crassiori, formae quadratae oblongae: nunc vero valde mutilus.

Supersunt enim non nisi ducenta et quatuor folia, et foliorum tredecim fragmenta. Comparatis Euangeliorum partibus, quas singula folia residua continent, cum iis, quae perierunt, conicio, deperdita esse, praeter abscissas partes, integra folia centum et quadraginta.

Quae perierunt, certe nos latent, sunt haec:

Matthaei octo priora capita.

- » IX: 11, 12 φα [ρισσαῖοι usque ad ἰσχύοντες]
- » » 12. [ἀλλ' οἱ] ἔχοντες.
- » » 13. πορευθέντες
- » » 13, 14. καλέσαι δικαίους, u. a. φαρισσαῖοι νηστεύομεν
- » » 15, 16. [ἐλεύσονται u. a. ῥάκους ἀγνά] φου [ἐπὶ ἱματί]ω
- » » 17, 18. [οἱ ἄσχοι καὶ u. a. αὐτοῖς. Porro laceratum folium haec exhibet:
- ιδου
προσηλ
ἰω. προσεκ
αὐτῶ λεγω
τι ἡ θυγάτηρ
- » X: 28. τῶν — γεννη.
- » » 30—32. ἠρριθμεναι — αὐτῶ
- » » 33—35. μου — αὐτοῦ καὶ
- » » 37—39. ἡ μητέρα — ἀπολέσει

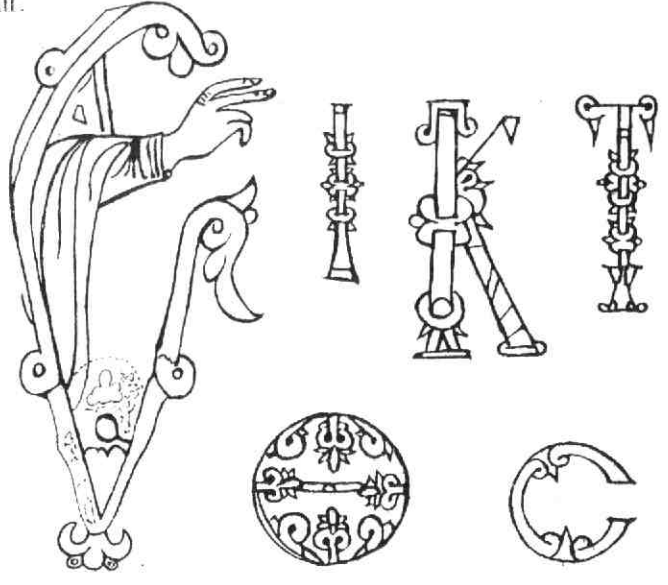
№ I.

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ζ Ο Π Ϛ Ϟ Τ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

II.

Α Β Ε Ϛ Θ
Κ ζ ο Ϛ γ τ φ

III.

IV.

ἔστα ἰοκλαυτ
μοc

V.

λ π Ϛ Ϟ

VI.

ρ Ϛ ηc ηγ Ϛc μη μη
π μ τη φ δ τ α

VII.

κ κc κz τ
τz Ϟc αισc

VIII.

ο ε ι ι

IX.

ΤΕΚΝΙΑ. ΕΤΙΜΗΚΡΟ
ΤΜΕΘΥΜΩΝΕΙΜΙ.
ΖΗΤΗΣΕΤΕ ΜΕ. ΚΑΙ
ΚΑΘΩC ΕΙΠΟΝ ΤΟΙC
ΙΟΥΔΑΙΟΙC. ΟΤΙ
ΠΟΥ ΨΠΑΓΩ ΕΓΩ.
ΥΜΕΙC ΟΥΔΥΝΑΣΘΕ
ΕΛΘΕΙΝ. ΚΑΙ ΥΜΙ

X.

ΠΑΥΤΟΥ + ΤΑΥΤΑ
ΛΕΓΩΝ ΕΦΩΝΕΙ Ο ΕΧΩΝ
ΩΤΑ ΑΙΚΟΥΡΕΙΝ ΑΙΚΟΥΡΕΤΩ +

XI.

ΚΑΙ ΠΡΟCΚΑ
ΛΕCΑΜΕΝΟC
ΠΑΙΔΙΟΝ Ε
CΤΗC ΕΝ ΕΝ
ΜΕCΩ ΛΥΤΩ
ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ·

XII.

ΟΙ ΔΕ ΕΠΕΒΑ
ΛΟΝ ΕΠΑΥΤΩ
ΤΑC ΧΕΙΡΑC ΑΥΤΩ
ΚΑΙ ΕΙΡΑΤΗΣΑΝ
ΑΥΤΟ ΝΟ

- Matthaei XII: 1—44. ἐπορεύ[θη — ἐξῆλ]θον.
 » XIII: 44—46. 52—54. Particulae folii lacerati, quod v.
 » » 55—XIV: 9. λέγεται — ὄρκους
 » XV: 20—31. φαγεῖν — τοὺς
 » XX: 18—XXI: 5. δοθήσεται — ἐπὶ
 Marc. I: 42—II: 8. καὶ εἰπόντος — καὶ εὐθὺς
 » II: 23—III: 5. παρα[πορεύεσθαι — ἐξέτεινε]
 » XI: 6—26. κα[θὼς — τοῖς]
 » XII: 33, 34. θυ[σιῶν — ἰδὼν αὐτὸν]
 » » 36. ἀγίω — κυρίω μου·
 » » 38. [ἐν στολαῖς — ἀ]σπασμοὺς
 » » 41. γαζοφυ[λακίου — ὄχλος
 » XIV: 54—XV: 15. τῶν — παρέδωκε
 » XV: 39. παρεστῆκώς — Euang. fin.
 Luc. I: 1, 2, 5, 6, 7, 8. Particulae folii abscissi, quod v.
 » » 9—41. [εἰσελθὼν — ἀσπα]σμὸν
 » II: 13—III: 2. στρατιᾶς — ἐγένετο
 » III: 21—IV: 8. [καὶ Ἰησοῦ — Καὶ ἀπο]κριθεὶς
 » V: 12—30. πεσῶν — ἐγόγγυζον οἱ
 » » 33, 35, 36. Paucae abscissae sunt literae.
 » VI: 1—VII: 8. Ἐγένετο — εἶμι
 » VII: 26—37. περισσότερον — ἀμαρτωλὸς
 » VIII: 6—15. ἐπὶ — ἀγαθῆ,
 » » 32—51. ὄρει — πέτρον καὶ
 » » 51 et IX: 3. Paucae literae sunt abscissae.
 » IX: 6—26. καὶ — ἀγίων
 » » 27. [βασιλείαν — τῷ προσ] εὐχεσθαι
 » » 30—32. συνε[λάλουν — ὕ]πνω·
 » » 33—34. διαχωρίζεσθαι — Ταῦτα δὲ
 » » 34—44. νεφέλην — ὄτα
 » » 54—X: 13. Ἰακώβος — ὑμῖν
 » X: 14—16. Σιδῶνι — με.
 » » 17—19. δαιμόνια — ἐχθροῦ·
 » » 20—21. τὰ πνεύματα — σοφῶν

- Luc. X: 21—34. οὐ[τως — ἐλαιον
 » XI: 23—XII: 6. [Ὁ μὲν ὢν — ἐνώ]πιον
 » XII: 19—20. [τῆ — ἀπαι]τοῦσιν
 » » 22—23. αὐ[τοῦ — ἐνδύ]ματος].
 » » 24—26. πό[σω — τῶν]
 » » 27—XIII: 14. δόξῃ — ὅτι τῷ
 » XIII: 24—XIV: 18. [ὅτι — πα]ρητημένον.
 » XIV: 28—XV: 4. ἀ[παρισμόν; — ἀπολωλὸς
 » XV: 6—7. συγχάριτέ — μετανοοῦντι,
 » » 8—9. [λύχρον — συγχάρι]τέ
 » » 11—12. ἄνθρωπος — βίον.
 » » 14—XVI: 3. αὐτοῦ — μου
 » XVII: 14—XVIII: 14. ἐκαθάρσθησαν — ταπεινῶν
 » XVIII: 28—41. ἰδοὺ — ποιήσω;
 » XIX: 37—XX: 12. Ἐγγίζοντος — τρίτον.
 » XX: 21—XXI: 27. ἐ[π' — πολλῆς].
 » XXII: 4—6. [Καὶ ἀπελθὼν — αὐ]τοῖς
 » » 8—10. Ἰωάν[νην — κερά]μιον
 » » 11—13. [οἰκίας — αὐ]τοῖς.
 » » 15—17. [πρὸς — πο]τήριον,
 » » 32, 33, 34. Abscissa folii parte, paucae literae desunt.
 » » 39, 41, 42, 43. Abscissa folii parte, nonnulla perierunt.
 » » 43—XXIII: 11. αὐτόν. — Ἡρώδης
 » XXIII: 36—51. [αὐτῷ. Καὶ λέγοντες — Ἀ]ριμαθαίας
 » » 53—54. κα[θελὼν — σάββατον
 56 » » 26—XXIV: 1. ἡ[τοίμασαν — τὸ
 » XXIV: 4—5. Καὶ ἐγένετο — κλινουσῶν
 » » 5. προσω[πον εἰς]
 » » 19—44. οἱ — ὑμᾶς
 Joh. I: 1—3. καὶ ὁ λόγος — αὐτοῦ ἐγένετο
 » » 5—7. Καὶ τὸ — Οὗτος ἦλθεν
 » » 8—10. μαρτυρή[ση — ἐγένετο].
 » » 12—13. γενέ[σθαι — ἀνδρός]
 » III: 3—14. εἶπεν — ὄφιν

- Joh. IV: 24—38. [ἀληθεία — ἀπέστει]λα
 » V: 7. Deletae sunt literae [εἰς τὴν] κολυμβήθ[ρα]ν.
 » » 16. Nonnullae literae sunt deletae.
 » » 18—38. ἐξή[τουν — αὐ] τοῦ
 » VI: 39—63. Θέ[λημα — Τὸ πνεῦμά
 » VII: 18, 19. Quinque linearum literae ultimae sunt abscissae.
 » » 21—22. Θαν[μάξετε — ἐν
 » » 24—25. Μη — ἐστιν
 » » 27, 28. Duae literae primae duarum linearum abscissae.
 » » 28—VIII: 10. οἴδατε, καὶ — Θεασάμενος
 » X: 32—XI: 3. διὰ — πρὸς
 » XI: 40—XII: 3. Θεοῦ — ἀντὶς
 » XII: 14—25. ἐστι — μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
 » XIII: 34. ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς — Euang. fin.

Foliorum altitudo est duarum palmarum et octo pollicum, latitudo duarum palmarum et totidem pollicum Belgicorum. Utamque vero maiorem fuisse, docent nonnulla literarum et picturarum fragmenta, in superiori et exteriori margine residua, abscissis eorum partibus.

Folia in quaterniones distincta sunt. Compactus fuit liber: nunc vero folia, ligaturâ suâ privata, asservantur in theca, e charta crassiori et corio confecta, libri formam externam referente, cuius dorso inscriptus est hic titulus: *Manuscript. Evang. Graecum saeculi noni.*

Singulae foliorum paginae in duas divisae sunt columnas, quarum altitudo est duarum palmarum: latitudo, definita lineis rasis, sex pollicum. Spatium inter utramque columnam medium, est pollicum duorum.

Singulis columnis inscriptae sunt undeviginti lineae, quibus saepe accedit lineae vigesimae, raro primae et vigesimae pars, formam, non usum habens custodum, qui dicuntur, a typhethis adhibitorum.

Literarum forma, eleganter scripta, sibi per omnes codicis partes constat. Sunt autem unciales: non tamen quadratae in H. M. N. Π nec rotundae in Ε. Θ. Ο. C. Φ; sed oblongae et erectae: cuiusmodi literae saec. octavo et nono fuere scriptae. Atque huic aetati conveniunt quoque literae Α, et Θ. Utrumque docet Bern. de Montfaucon, *Palaeogr. Gr.* p. 230, 231. Convenit igitur scriptura proxime cum codicibus quatuor, quorum specimina aeri incisa exstant. Unus est codex Evangeliorum Cyprius, in Bibliotheca regia Parisina, cuius simulacra dederunt, e variis, neque admodum sibi invicem similibus, codicis locis sumta, Montfauconius, pag. 232 coll. p. 231 et 41, et Joh. Mart. Augustinus Scholz, in *Curis criticis in historiam textus Evangeliorum*, Heidelberg. 1820 ad calcem libelli; quorum ille codicem octavo circiter saeculo, hic nono, scriptum putat. Alter est Euange-

listarii, cuius specimen e codice, in Anglia conservato, Jo. Ern. Grabe misit Montfauconio, id ipsum exhibenti in lib. I. p. 513, 514, ubi: «etsi», inquit, «character uncialis desiisse videatur in «fine noni saeculi, aut ineunte decimo, pro libris tamen, Ecclesiae usui deputatis, character uncialis «in usu fuisse comperitur decimo, imo etiam undecimo saeculo.» Hoc autem Euangelistarium sub finem saeculi decimi scriptum dicitur in ipso codice. Tertius est Euangelistarii, in Bibliotheca Synodica Mosquensi, quod contulit Christ. Frid. de Matthaei, cuius et iconem videndum praebuit in tabula, affixa Pauli epistolis ad Thess. et Tim. Graece et Latine editis, Rigae, 1785. Conf. pag. 252, 253 ubi confidenter: «hoc video,» inquit, «eum scriptum esse ante seculum VIII.» Quartus est Vaticanus 354 a Birchio collatus, Euangelia exhibens, (Griesb. S) scriptus a. 949, cuius imaginem dedit Josephus Blanchinus, in *Euangeluario quadrupl.* Lat. vers. Rom. 1749. Tom I, Tab. VI. post pag. CDXCII.

Literarum altitudo est pollicis dimidiati Belgici: exceptis *A. Z. E. P. Q. Φ. X. et Ψ.* quae productae sunt infra lineam.

Singulae lineae, siquidem sint plenae, constare solent literis undecim, duodecim, tredecim vel quatuordecim, raro etiam paucioribus vel pluribus. Scriptae autem sunt continua serie, nullo inter voces admissio spatio. Saepius literae excedunt fines lineae, sive *ineuntis*, sive *exeuntis*.

Ineunti lineae praeponuntur literae paulo maiores, quandoque etiam duplo vel triplo grandiores, quibus singulae pericopae et sectiones minores ita indicantur, ut novae lineae litera prima, quae, *vel* ipsa pericopae sectionisve initium facit, *vel* inchoatae proxime subsequitur, maiori forma scribatur. Aliquando ornatio est litera, ut Marc. IX, 2 K 1). Nonnunquam vero librarius hanc neglexit indicationem, prouti factum esse constat, Matth. XI: 27. Raro literam maiorem praefixit, non primae, sed secundae lineae, quae inchoatam pericopam vel sectionem sequitur: cuius rei exempla sunt Matth. XXVI: 24, XXVII: 54, 59.

Terminos linearum finales saepe excedunt una vel paucae literae, in quibus desinit vox vel syllaba, quam noluit scriba abrumpere. Raro, in ultima columnae linea, duae vel tres postremae literae aliae aliis ad perpendiculari modum subscribuntur, prouti factum est Matth. XIII: 42, Marc. V: 2, XIII: 4.

Haec parsimonia peperit etiam scribendi compendia. Neque ea tantummodo, quae in vetustis Novi Foederis libris vulgaria sunt: $\overline{\theta\varsigma}$ pro $\theta\epsilon\omicron\varsigma$, $\overline{\iota\varsigma}$ pro $\iota\eta\sigma\omicron\upsilon\varsigma$, $\overline{\chi\varsigma}$ pro $\chi\rho\iota\sigma\tau\omicron\varsigma$, $\overline{\kappa\varsigma}$ pro $\kappa\acute{\upsilon}\rho\iota\omicron\varsigma$, $\overline{\upsilon\varsigma}$ pro $\upsilon\acute{\iota}\omicron\varsigma$, $\overline{\sigma\eta\theta}$ pro $\sigma\omega\tau\eta\theta$, $\overline{\sigma\theta\alpha}$ pro $\sigma\omega\tau\eta\theta\iota\alpha$, $\overline{\sigma\theta\iota\omicron\varsigma}$ pro $\sigma\omega\tau\acute{\epsilon}\rho\iota\omicron\varsigma$, $\overline{\omicron\upsilon\eta\theta\varsigma}$ pro $\omicron\upsilon\theta\alpha\eta\theta\varsigma$, $\overline{\omicron\upsilon\eta\theta\iota\omicron\varsigma}$ pro $\omicron\upsilon\theta\acute{\alpha}\nu\iota\omicron\varsigma$, $\overline{\pi\eta\alpha}$ pro $\pi\eta\epsilon\upsilon\mu\alpha$, $\overline{\pi\eta\theta}$ pro $\pi\alpha\tau\acute{\epsilon}\rho$, $\overline{\mu\eta\theta}$ pro $\mu\acute{\eta}\tau\eta\rho$, $\overline{\acute{\alpha}\nu\theta\varsigma}$ pro $\acute{\alpha}\nu\theta\rho\omega\pi\omicron\varsigma$, $\overline{\sigma\tau\theta\varsigma}$ pro $\sigma\tau\alpha\upsilon\theta\omicron\varsigma$, $\overline{\delta\alpha\delta}$ pro $\delta\alpha\beta\iota\delta$, $\overline{\iota\eta\lambda}$ pro $\iota\sigma\rho\alpha\eta\lambda$, $\overline{\iota\lambda\eta\mu}$ pro $\iota\epsilon\rho\upsilon\sigma\alpha\lambda\eta\mu$, sed et alia. Nonnunquam enim litera lineae ultima supra

1) De hoc more scribendi vid. Montf. p. 27. Woidius, *Praef. cod. Alex.* §§. 31, 32. Wetst. Vol. 1, p. 6.

penultimam scribitur, ut Π.Ḷ.Ḷ.Ḷ. Vid. p. 109, 129, 229, 655. Saepe litera N finalis indicatur lineola, penultimae vocis literae, sive imposita, sive postposita. Saepe etiam duae vicinarum literarum partes in unum contrahuntur, ut \mathcal{X} pro $\alpha\nu$, Marc. X: 28. $\mathcal{H}\mathcal{C}$ pro $\eta\kappa$, Joh. VIII: 40. $\mathcal{H}\mathcal{T}$ pro $\eta\tau$, Marc. XV: 33. $\mathcal{H}\mathcal{H}$ pro $\eta\eta$. $\mathcal{H}\mathcal{C}$ pro $\eta\kappa$, Marc. XV: 27. $\mathcal{M}\mathcal{H}$ pro $\mu\eta$. $\mathcal{M}\mathcal{H}$ pro $\mu\eta$, Luc. VIII: 22. $\mathcal{M}\mathcal{H}$ pro $\nu\eta$. $\mathcal{N}\mathcal{H}$ Matth. XXIII: 15. \mathcal{N} pro ν , Luc. XI: 1. $\mathcal{I}\mathcal{H}$ pro $\pi\eta$, Luc. XXIV: 21. $\mathcal{I}\mathcal{N}$ pro $\pi\nu$, Marc. I: 26. \mathcal{H} pro $\tau\eta$, Marc. IV: 19. $\mathcal{H}\mathcal{H}$ pro $\tau\eta\nu$, Matth. XXI: 18. \mathcal{P} pro $\varphi\eta$, Matth. XVI: 14 1) Aliquando una litera alteri superstruitur, ut \mathcal{C} pro ov , Matth. XXIV: 22. \mathcal{T} pro $\tau\omega$, Marc. XII: 17. \mathcal{O} pro $\mu\omega$, et maiusculae inseritur minuscula, ut \mathcal{A} pro od , Matth. XIV: 29. \mathcal{A} in sup. margine p. 143. Saepe diphthongus $\alpha\iota$, in fine vocis, et ubi linea desinit, raro in media voce Matth. XX: 7 indicatur lineolis productis, sive rectis, sive incurvatis, sive angulatis, ut \mathcal{K} Joh. VIII: 42, vel \mathcal{K} Matth. XIII: 49, pro $\alpha\iota$. \mathcal{T} pro $\tau\alpha\iota$, Matth. XVIII: 5. \mathcal{T} pro $\tau\alpha\iota$, c. XIII: 40. In aliis literis non nisi semel eiusmodi scribendi compendium vidi, \mathcal{A} pro $\delta\omega\varsigma$, Luc. I: 54. $\mathcal{X}\mathcal{X}$ Marc. XIII: 43.

Spirituum signa, quae, iudice Montfauconio, lib. I. p. 215, inde a seculo septimo adscribi coepta sunt, apparent vetustissimam formam angularem \dagger et \dagger , quae in codicibus seculi IX et incunabulis X frequenter observatur, in posterioris aevi rarius, referente eodem, p. 272. In diphthongis mox *priori* literae imponi solent, mox *posteriori*, mox etiam loco intermedio. Literae P, sive simplici, sive duplici, non nisi raro spirituum notae sunt superscriptae.

Accentus haud raro desunt: plerumque tamen adhibentur, una cum spiritibus inveci, iudice Montfauconio, loc. I. Signa acuti et gravis sunt vulgaria: signum circumflexi propius ad vetustissimum, ex utroque illo veluti compositum, accedit, paulo tamen rotundius. In diphthongis imponi solent, mox *posteriori* literae, mox *priori*, mox loco intermedio.

Nonnunquam spiritus et accentus maiusculo O inseruntur, hac forma \mathcal{O} , Matth. XXV: 31, Marc. XII: 23 item \mathcal{E} ut p. 238, col. II. lin. 16.

Interpunctio admodum simplex est. Constat enim uno fere puncto, in media vel superiori lineae parte expresso, et plerumque loco, sententiae indicandae satis apto, aliquando tamen inepto, ut pag. 49 col. a. lin. penultima. Raro duo adhibentur puncta, quorum unum alteri est suppositum, ut Joh. II: 13 vel etiam tria, ut Joh. II: 12.

Tria signa, nostris commatibus similia, bis occurrunt Joh. I: 7, praecedente signo, haud dissimili notae hodiernae interrogandi in Graecis libris usitatae, (;). Si quid conicere liceat, duo verba: $\dot{\iota}\nu\alpha\ \pi\acute{\alpha}\nu\tau\epsilon\varsigma$, in codice, quo librarius usus est, primum fuere omissa, deinceps in margine adiecta, praec-

1) Specimen huius compendiosae scripturae exhibet Blanchini *Euang. quadrupl.* vol. I. e. cod. Vallicellano, post p. DXXVI. (Griesb. et Scholz, 172.)

missis tribus punctis, quibus responderent tria similia in ipso textu scripta, ad indicandum locum, ubi istae voces essent interponendae; librarius autem, in codice nostro scribendo occupatus, una cum insertis vocabulis has quoque notas transtulit. Et, quandoquidem illud interrogandi signum huic loco minime convenit, pars eius inferior quoque, in codice, quo usus fuit librarius, indicasse videtur locum, quo aliquid omissum fuerit.

Interrogandi signum, quamquam raro, occurrit tamen Marc. XIV: 37, 41, 48, uti et Luc. XI: 11, XXIV: 18. Ante sec. IX non adhibitum dicitur.

Quoties litera I syllabam facit, prouti in ἴδε, ἴως, ἰερεῖς, ἴνα, toties fere ei duó imponuntur puncta: id ipsum in aliis codicibus seculi VII et subsequentium locum habere cum I et Y docet Montfaucounius, p. 33. Huiusmodi nota cum superscripta quoque sit primae litterae nominum propriorum ἰούδας, ἰουδαία. ἰωάννης, ἰωσήφ, tuto colligere nobis licet, scribam pronunciasse, non *joudas* caet. sed *ioudas* caet. Caeterum, ubi literae, his punctis distinctae, imponendus erat vel spiritus, vel accentus, saepe hic et ille negligitur, aliquando tamen duobus punctis imponitur, Ἰ̇, Marc. XIII: 3 Ἰ̇, Joh. XIII: 29. subinde vero, omisso eorum uno, alteri apponitur, Ἰ̇.

Jota, quod vocalibus subscribi solet, nusquam in hoc codice invenitur. Eius loco adscriptum legitur bis vel ter, in ἀνωί, Matth. XX: 1 in τῶι, Luc. III: 11 forte etiam in ἐαντω, Luc. XII: 21 Cf. Montfauc. p. 33.

N quod dicitur ἐφελκυστικὸν non tantum vocibus additur, quas vocalis sequitur, sed etiam quas sequuntur consonantes β. γ. δ. ζ. κ. λ. μ. ν. π. ς. τ. φ. Id ipsum in codice Alex. a Woidio edito conspicuum est, idemque in codice Cyprio animadvertit Scholzius, *Cur. crit.* p. 61, affirmans p. 74 hanc aberrationem a Grammaticorum lege reperiri in antiquissimis codd., rarissime vero vel nunquam in iis, qui post seculum decimum sunt scripti.

Huic simile est, quod librarius constanter scribat οὔτως, nunquam οὔτω, quamvis etiam sequatur consonans.

Signum apostrophes saepe negligitur; aliquando tamen additur literae, ad quam pertinet, mox adiectum, mox superscriptum. Singulare est, quod ὅταν, originis ratione habita, profectum ex ὄτε et ἄν semper fere scribatur ὄτάν, quemadmodum et alibi in compositis eadem cura est conspicua. Nec minus mirum mihi accidit, quod non raro apostrophes signum inscriptum sit literae κ et χ in οὐκ et οὐχ, ut Matth. XIII: 55, XXV: 12, item ξ in ξξ Joh. XIII: 21. Num forte olim scriptum fuit οὐκε et οὐχε? Apud Homerum illud κε non raro occurrit.

In dispescendis vocabulorum literis, quarum aliae lineam antegressam claudunt, aliae subsequentem inchoant, saepe syllabarum et vocum diversitas negligitur; sic scribitur ἐνεαντῶ, Matth. XIII: 21 οὐ|κακούουσιν, sect. 13 οὐ|ξέιδον, sect. 17 οὐ|ξέχομεν, c. XIV: 17 πειρασμ̄|σμου, Luc. XXII: 24. / 28

Quae distributionis perversitas minus ferenda est, quando in linea antecedente locus supererat

pluribus literis addendis. Praeterea contraria est legi parsimoniae, quam librarius alibi in simili caussa sequitur.

Quando literae vicinae nimis a se invicem remotae videbantur, uncinulo nonnunquam coniunguntur, ut Matth. XVIII: 9. Id aliquando fit initio lineae, ne perperam legatur aut intelligantur lecta: ut Matth. XVI: 8 ὀλιγόπιστοι.

Ipse librarius aliquando integram sententiam scripsit literis rubris, iisque minusculis, praemisso et subiecto crucis signo †. Quod ubi locum habet, videtur ea sententia e codicis alterius margine translata. Vid. Matth. XXV: 29, 30.

Huic codici non adscripti sunt numeri canonum Eusebianorum; neque in fine Euangeliorum memorantur eorum Scriptores sacri; nec τῶν κεφαλαίων aut τῶν ζυγῶν numerus traditur; nec synaxarium aut menologium additur; nec quicquam deprehenditur, unde intelligas, a quo, ubi et quando codex scriptus sit. Quae singula in multis invenias codicibus.

Euangeliis Marci, Lucae et Johannis praemissi sunt indices pericoparum, publice in conventibus sacris, statutis temporibus, praelegendarum. Index vero primi Euangelii, cum prioribus octo capitibus, videtur interiisse. Sunt autem, qui supersunt, indices, sive ab ipso librario, sive ab alio, cuius operam ille exspectabat, scripti, colore rubro, literis quadratis, forma minuscula in Marco, et minori quoque in Luca et Johanne, adhibitis scribendi compendiis bene multis, iis etiam, quorum in ipso textu vestigia haud comparent. Index, Marci Euangelio praemissus, titulum non habet: refert autem pericopas duodequingenta. Pericoparum, Euangelio Lucano praemissarum, Index inscribitur: τοῦ κατα λουκᾶν εὐαγγελίου τα κεφαλαία· exhibet vero pericopas octoginta tres. Eodem modo inscribitur Euangelii Johannei Index, duodeviginti referens pericopas. Quod vero rarissimum est, huic Indici subscribitur, rubris literis, et a seriori quidem manu: χριστῶ τελείω χάρις.

Harum pericoparum numeri et tituli, suis singuli locis, Euangeliorum textui sunt adscripti, plerique in superiori paginae ora, nonnulli in inferiori, ut Matth. XIV: 25, XXVI: 16; Luc. XII: 16, XIII: 23; Joh. II: 12, XIII: 31; raro eorum pars in margine exteriori, linea perpendiculari. Scripti autem literis quadratis, iisque minusculis, plerumque rubris, aliquando deauratis, ut Matth. XIV: 9.

Pericopae incipere solent cum nova linea. Harum initium, non semper, sed saepe indicatur, sive in textu, sive et frequentius quidem, in margine, vel signo rubro, mox crucis † mox * asterisci, vel literis ¹⁾ rubris Δ[×]Θ, h. e. ἀρχή, aut Ἀ[̄]Ρ h. e. ἄρξον, vel et his et illo. Vid. et αφξε p. 122 col. II lin. 14. Similiter indicatur finis pericopae, literis τελθ, vel ^{ε̄}τ, vel ^{ε̄}τ̄, vel ^{ε̄}τ̄. Nonnunquam, literis Π̄,

(1 Literae O inscribitur, p. 120 col. I, lin. 15 p. 95. I: 10. Literae € p. 429, II: 12. Sed hoc pertinet ad pag. 9, lin. 16.

hoc est, *vel ὑπέρβα, vel ὑπάντα*, indicatur, lectori ab hoc loco esse transeundum ad alium, *vel* ejusdem libri, *vel* alterius. Hoc me docuit de Matthaei, in annotatis ad Euangelia iterum Graece edita, Wittenb. 1803. p. 676. Nisi malis his duabus literis exprimi vocem ὑπαγε, quae saepius in simili causa adhibetur in menologiis, docente Scholzio, in *commentatione de menologiis duorum codicum Graecorum Bibliothecae Regiae Parisiensis*, Bonnae, 1823 p. 4 coll. 13, uti et in praefatione, praemissa Synaxario et Menologio, subiecto nuperae editionis N. T. Tom. I. Lips. 1830 p. 454 coll. 473. Quicquid eligas, occurrit illud $\tilde{\Pi}$ Matth. XIII: 49. XXI: 12. Luc. I: 49. Joh. X: 6. Sed neglexeram fere notare, illud initii signum in $\overset{\times}{\alpha\phi}$ vel $\overset{\xi}{\alpha\phi}$ saepius quoque praefigi textui, ubi non incipit consueta Euangelii pericopa. Itaque videtur tum indicasse locum, a quo aliquando vel alicubi initium lectionis esset faciendum. Aliae enim ecclesiae in his rebus alios, subinde et quaeque singulares, secutae sunt mores. Conf. Matth. X: 5, 16, 37. XIII: 51. XXI: 15. XXVII: 24. Marc. II: 23. Luc. I: 56, 57. Nonnunquam signa initii et finis, atramento, a seriori manu, simili in causa fuere adscripta, ut Matth. XVII: 1, 10. Marc. XV: 16, 32. Id ipsum valere videtur de crucis signis, ut Matth. XI: 29. XVII: 5. Denique addendum et hoc videtur, ineuntis lectionis signum nonnunquam inseri literae initiali maioris formae O, Matth. XV: 32. XX: 1. et E. Luc. X: 38.

Prima, sive alicuius pericopae, sive Euangelii verba, praesertim prima litera, ornatio et deaurata, scribuntur, id quod ab octavo inde saeculo factum fuisse docet Montfauconius p. 254. Conf. Marc. I: 1. IX: 2. Joh. I: 1. XIII: 31.

Numeri sectionum sive versuum minorum in margine quoque adduntur. In Euangelio Matthaei numerantur trecenti et undesexaginta: in Lucae Euangelio trecenti et undequadragesima. Quis in duobus reliquis eorum sit numerus certo dici nequit, propterea quod horum Euangeliorum postremae sectiones interierunt.

Saepe quoque, vel in ipso textu, vel in margine exteriori, vel in inferiori paginae ora, notatio fit dierum sacrorum et festorum, quibus pericopa sit legenda. In quibus commemorandis primum exhibebo ea, quae mihi satis sunt luculenta, deinde ea subiecturus, quae mihi dubia fuerunt. Ad finem Matth. XIX. legitur in textu, rubris literis scriptum ab eo, qui pericoparum titulos notavit: $\tilde{\Gamma}$ τῶν ἀγίων πάντων, h. e. τέλος τῶν ἁγίων πάντων. Ita enim e codd. suis scripsit de Matthaei, ad h. l., qui et initium pericopae notavit ad laudati capitis sect. 27. 1) Ad initium Luc. cap. II. ab eadem manu, in ora inferiori adscriptum est εἰς παραμονὴν ἰ γυ γεννήσεως, h. e. εἰς τὴν παραμονὴν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, cuiusmodi annotationem etiam e suis codicibus exhibet de Matthaei,

1) Dominica autem *omnium sanctorum* est prima post Pentecosten, ref. Jos. Sim. Assemano, in *Kalendario Ecclesiae universae*, Tom. VI. p. 561.

ex quo liquet, lectionem in hoc profesto consuetam desinere, apud alios in sectione undevicesima, apud alios in vicesima. Id ipsum constat e Synaxario, quod Scholzius nuperrime edidit, subiectum N. T. edit. Vol. I. p. 481. Eadem manus ad Joh. X: 9. in ora inferiori adscripsit Υ $\chi\rho\iota\sigma\tau\acute{o}\mu\omicron\upsilon$ et ad Sect. 16 in spatio paginae intermedio

$\begin{matrix} \text{\AA} \\ \text{T} \\ \text{X} \\ \text{C} \\ \text{O} \\ \text{C} \\ \text{T} \end{matrix}$

quorum illud indicat τοῦ χρυσοστόμου, hoc τέλος

τοῦ χρυσοστόμου. Quod ut credam facit similis annotatio ad locum priorem, in codice, quem commemorat de Matthaei, his expressa verbis: εἰς τὴν μὲν τὸν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ χρυσοστόμου, uti et Synaxarium ab eo editum, l. l. p. 755. ad d. 13 Nov. Nec dissimilis est annotatio ad Joh. X: 27, et 30. Priori enim loco in margine exteriori, inter rasas lineas perpendiculares scribitur . . .

posteriori in margine interiori ubi prior annotatio significat: τοῦ ἁγίου βασιλείου, posterior τέλος τοῦ ἁγίου (Γ) (Γ) enim perperam ita est scriptum acsi P scribendum fuisset) βασιλείου. Quod ut credam, facit Index nominum propriorum abbreviatorum, editus a Montfauconio, lib. l. p. 348. ubi et Basilii nomen duabus prioribus literis significatur. Porro eadem manus in textu, ubi desinit

$\begin{matrix} \Upsilon \\ \alpha \\ \gamma \\ \epsilon \\ \omicron \\ \upsilon \\ \beta \\ \alpha \\ \text{C} \end{matrix}$

Joh. XIII: 2. adiecit ἀρ̄ τ̄ μεγά ε̄ h. e. ἀρχὴ τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, docente me de Matthaei, in annot. ad huius capitis sect. 14. collata cum lectionum ecclesiasticarum indice, ad sect. 3 et 17. Hoc autem me ducit ad coniciendam sententiam nonnullarum annotationum, quae ex eodem genere esse videntur. Sic ad Matth. XXIV: 34. in inferiori marginis ora scribitur: τ̄ μεγάλης Ἰ. h. e. τῆς μεγάλης (ἐβδομάδος) τρίτη (ἡμέρα). additis verbis, quae pericopae legendae erant praemittendae: εἶπεν ὁ κς. Conf. Synaxarium, quod edidit de Matthaei, l. l. p. 747. et index laud. ad Matth. XXVI: 2 et 5. et XXIV: 36. Ut tertiae huius hebdomadis diei, ita etiam quartae et quintae fit mentio in nostro codice. Quartus enim memoratur a seriori manu, quae Matth. XXVI. in textu, ubi desinit sectio 5. scripsit τη $\lambda \Delta$, h. e. τῆς μεγάλης ἐβδομάδος τετάρτη ἡμέρα, id quod tuto colligi potest ex indice, quem edidit de Matthaei, in quo a Sect. 5. incipit lectio τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης δ. Vocem autem μέγας indicari hoc scribendi compendio, docet etiam Frid. Jac. Bastius, in commentatione Palaeographica, adiecta Gregorii Corinthii et aliorum Grammaticorum libris, de dialectis linguae Graecae, a Schaefero editis, Lips. 1811. p. 824. Quintus magnae hebdomadis dies memoratur ad Luc. XXII: 2. ubi in spatio inter duas columnas medio serior manus scripsit

$\begin{matrix} \text{H} \\ \text{T} \\ \text{C} \\ \text{P} \\ \text{I} \end{matrix}$

h. e. τῆς μεγάλης ἐβδομάδος πέμπτη πρωί. Denuo mihi facem

praebuit index a de Matthaei editus, ad huius capitis sect. 1. Sed et sextus laudatur dies eiusdem hebdomadis ad Matth. XXVII: 61. eadem, ut videtur, manu, quae cap. XXVI: 5. similem adiecit notationem. In fine enim lineae ad interiorum marginem legitur $\tau\epsilon$ π λ quod, nisi me fallat coniec-

$\begin{matrix} \text{π} \\ \text{α} \\ \text{ρ} \end{matrix}$

tura, ¹⁾ significat *τέλος τῆς μεγάλης παρασκευῆς*: erat enim ἡ παρασκευῆ dies, qui sabbatum praecedit, cuius etiam mentio fit in hac pericopa, sect. 62. In Ecclesia vero Gr. nominatim dies Veneris quo memoria Jesu cruci fixi celebratur, ἡ παρασκευῆ, ἡ μεγάλη παρασκευῆ, ἡ ἄγια παρασκευῆ, Lat. *parasceve*, dicitur. Eoque die, aliae matutino, aliae vespertino tempore, legebantur pericopae. Hunc diem excipiebat septimus illius septimanae, qui dicebatur μέγα σάββατον, quo Christi cada- ver in sepulcro erat reconditum, μέσον τῆς τριῆς καὶ τῆς ἀναστάσεως. Conf. loca veterum a Sui- cero, in *Thes. Eccl.* laud. Quae in memoriam huius diei quotannis legebatur pericope pridie festi paschalis, in nostro etiam codice notatur ad Matth. XXVIII: 1. in margine interiori, et ab ipsa illa seriori, ut videtur, manu, quam saepius iam animadvertimus. Scribitur autem: τὸ Ἄ σα, quod quin significet τὸ μέγα σάββατον, quis dubitet? Index in Matthaeanis codicibus quoque hanc pericopam legi docet τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, ἑσπέρας· et σάββατον compendiose in codicibus scribi, duabus prioribus vocis literis, Montfauconius docet, lib. I. p. 345.

Sed venio ad paucas literas, quas eadem illa manus paulo ante, ad Matth. XXVII. finem, voci τῆ iam antea scriptae, addidit ἔ ιβ̄, pro quibus de Matthaevi edidit τέλος τῶν β. Quodsi in eo, ut suspicor, mendum lateat, vel scribae, vel hypothetae, qui ι, numeri denarii indicem omiserit, haec compendiosa annotatio erit conferenda cum ea, quae modo praecessit, ad initium huius pericopae sect. 62., ubi indicatur, quid legendum sit τῷ ὄρθρῳ τοῦ μεγάλου σαββάτου, καὶ τῶν ἁγίων παθῶν ιβ. Certe hinc intelligimus, diem magni sabbati dictum esse diem *sanctarum duodecim passionum*, quao quo modo fuerint numeratae, fateor me nescire. At suspicor, in codice nostro, suppresso τῶν παθῶν vocabulo, τῶν δώδεκα appellatione has ipsas Christi perpassiones indicari. Quicquid sit, harum per- passionum mentio fit a manu, vel eadem, vel non multum dissimili, ad Joh. XIII: 31. ubi, quoad assequi possum, scriptum est, primum literis paulo maioribus ἁϛ, mox additur minoribus τῶν (vel τὸν) ἁγίων (vel ἁγιον) παθ. h. e. παθῶν atque hoc ipsum ad hunc locum etiam exhibet codex, cuius copiam fecit de Matthaevi. Verum non tantum diebus, sed et horis certis addictae erant, eo quidem tempore, lectiones ecclesiasticae. Cuius rei documentum est in compendiarie nota ad Matth. XXVII: 56. ubi, in ipso textu, literis rubris, a vetusta manu scriptum est: ἔ ἔ ἁ β̄. Cum igitur, docente Montfauconio, lib. I. p. 345. hoc β̄ indicet ὥρα, manifestum est, librarium notare voluisse τέλος τῆς πρώτης ὥρας, quod similiter e suo codice retulit de Matthaevi. Venio ad tria loca, in quibus Euangelii, h. e. pericopae Euangelicae, suo distinctae numero inicitur mentio. Unus est Matth. XXVII: 32. ubi textui adiecta sunt a vetusta manu literis rubris, partim fere de- letis, haec: ἔ ἔ ἔ εϛ; h. e. τέλος τοῦ πέμπτου εὐαγγελίου. Quod ut credam, faciunt duae

1) Simile quid fere detritum ad Matth. XXI: 17.

annotationes, quas e suis codicibus edidit de Matthaei, quarum altera ad hanc sectionem est: τέλος τῶν β' ἡμερῶν του ε. καὶ τῆς προσκυνήσεως, altera ad sect. 33. εὐαγγέλιον ζ. τῶν ἁγίων παθῶν. Alter est Marc. XV: 16. ubi, a recentiori manu, in margine interiori, adscriptum est, primum ἄρ, dein subiectum τ ζ h. e. τοῦ ἔκτου, scil. εὐαγγελίου. Tertius est, eiusdem capituli sect. 32. ubi a recentiori manu, primum in margine exteriori adscriptum est τ ε, deinde subscriptum τ ζ, h. e. τοῦ ἔκτου scil. εὐαγγελίου. Sic enim plenius e suis Codd. ad utrumque h. l. edidit Matthaeius, V. Cl. His scriptis, augurari quoque mihi licet, quid voluerit scriba, qui Matth. XXVII: 2. in textu adscripsit τε) (vel τε) ε. Video enim, in codd. ab eodem Viro editis, hoc loco fuisse notatum τέλος τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. Restant tria loca, in quibus dierum dominicarum fit mentio, quibus certae legendae erant pericopae. Primus est Matth. XIV. ubi, in ora superiori paginae, in qua incipit nova pericopa sect. 22, uncialibus literis, rubro colore, scriptum est ΚΥ Θ, h. e. κυριακῇ ἑννάτη, sive nona post pentecostes festum dominica. Alter Matth. XXII: 35. ubi in inferiori codicis ora, ab eadem manu, ut videtur, quae pericoparum titulos notavit, rubris literis scriptum est: κυρ ιε, h. e. κυριακῇ πεντεκαδεκάτη, et initium lectionis additum: νομικός τις προσῆλθεν τῷ ἰ. Tertius est Joh. VI: 27. ubi in superiori paginae ora legitur τη ρ ρ Γ ε ρ h. e. τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς τρίτης ἑβδομάδος εὐαγγέλιον, quae igitur Euangelii pars legebatur tertio die hebdomadis tertiae post paschatis festum. Singula conveniunt iis, quae de Matthaei ad haec loca e suis notavit codicibus: quibuscum conferri potest Synaxarium a Scholzio editum, N. T. ed. Vol. I. p. 456, 458, 463. His collatis expiscari licebit sententiam eorum, quae in marginis exterioris residua parte ad initium Euangelii Johannei leguntur. Sunt autem, quoad deleta et abscissa e residuis conjicere licet haec: . . . ἰα . . . καὶ μεγά . . . κυρ μέχρι ἰ . . . εὐ καὶ ἰω ἐν ἄρ ἦν ὁ τε δια ἰ νετο. Priorum sententia haec esse videtur: τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης κυριακῆς [τοῦ πάσχα ἢ ἀναγνώσεως] μέχρι τῆς [ἀναγνώσεως]. Posteriorum haec: Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην. Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος. Τέλος. διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ ἐγένετο. Legendum igitur erat die dominico festi paschalis initium Euangelii Johannei, usque ad sect. 17. ultima verba. Id quod colligo ex annot. Cl. de Matthaei, ad sect. 1. et e Synaxario, a Scholzio edito, p. 455.

Desino in annotatione, cuius sententiam nunc tandem assequi mihi licuit. In pag. 119. quae exhibet Matth. XVII: 26^b — XVIII: 5. in infima ora legitur, maioribus literis, rubro colore scriptis: τοῦ ἁγίου κερικόν. Videtur autem haec annotatio eiusdem esse generis atque ea, quam habuimus: τοῦ ἁγίου βασιλείου. Veri igitur est simile nomen esse notatum sancti alicuius, in Ecclesia Graeca celebrati, cuius in memoriam dies erat constitutus, quo quotannis pericopa, ex hac Euangelii parte sumta, legi solebat. Quis vero ille Cericus, vel Ciricus fuerit, diu nescivi. Coniiciebam quidem, hunc eundem esse quem Cyricum, cuius fit mentio in Menologio codicis Parisini, a Scholzio, Bonnae, 1823. edito, in quo dies decimus quintus mensis Julii dicitur τῶν ἁγίων

μαρτύρων κυρίων καὶ ἰουλιανῆς. p. 24; uti et in Menologio, cuius copiam fecit in N. T. edit. Vol. I. p. 491. Ita autem omnino rem sese habere, video ex iis, quae de Κηρύκῳ scripsit Asser- manus, lib. I. p. 479.

Cum iam saepius serioris scribae manum animadverterimus, restat ut de corrigendi studio, ad hunc codicem emendandum adhibito, mentionem faciamus. Etenim hic liber saepe expertus est manum correctoris, sive ipsius librarii, sive eorum, qui deinceps codice fuere usi. Diversa enim literarum forma, in emendationibus, vel qualibuscunque mutationibus conspicua, credere nos iubet, plures et seriori quidem aetate, manum codici corrigendo admovisse. Primum quidem nonnulla consulto deleta sunt, perperam, ut videtur, scripta: et ita quidem deleta, ut vix appareant literarum ve- stigia. Hinc lacunae exstiterunt, Matth. XVIII: 32. XIX: 18. XXIV: 10. XXV: 43. XXVI: 41. XXVII: 43. Marc. IX: 23. Deinde addita sunt haud pauca; et alia quidem ad unam literam, vel ad paucas, vel ad accentus pertinentia, lineis codicis interscripta, alia vero in margine collocata.

Prioris generis haec sunt.

Matth. X: 4. κατὰ γς. Serior manus non satis nitide in fine lineae, in qua legebatur κατὰ, addidit ΝΤ, percusso accentu supra literam ἀ posito.

Matth. XI: 21. χορᾶζειν. Serior manus circumflexum percussit signo accentus acuti.

Matth. XIII: 43. post ἀκούειν, in fine lineae, additur literis rubris $\lambda\kappa\gamma^{\rho}$ h. e. ἀκουέτω.

Matth. XIV: 12. ἔθαψεν. Serior manus, supra ε posterioris scripsit α minusculum, ut existat ἔθαψεν.

Matth. XV: 2. παράδωσιν. Serior manus supra ω scripsit ο.

Matth. XV: 36. ματαις. Serior manus supra lineam scripsit, loco inter μ et α medio, τϑ, indicatura scilicet, legendum esse μαθηταις.

Matth. XXV: 16. εἰργασα. Serior manus: εἰργασᾶ^ϑ

» XXVI: 13. μνημόσυν. » » μνημοσύ^ν

» » 17. πάσα. » » πα^ςσα.

Marc. II: 9. κράβατον. » » κράβα^ττον.

» IV: 38. προσκεφαλεον. » » προσκεφα^{αι}λεον.

» VI: 55. κραβάτοις. » » κραβα^ττοις.

» VII: 32. μογλάλον. » » μογ^λλαλον.

» VIII: 11. παρτου. » » πα^{αν}ρτου.

» IX: 39. δυνήσεται. » » δυνή^σεται ἔχ^ν.

» X: 30. ἐκαταπλασίονα. » » ἐκα^ταπλασίονα.

» XIV: 11. ἐπηγγείλατο. » » ἐπηγγεί^λατο.

» » 41. ἔρεται. » » ἔρ^εται.

» » 43. πρα. » » π^αρα.

Marc. XIV: 48. χαρισῶν.	Senior manus: ^{μα} χαρισῶν.
Luc. I: 41. τῆ.	» » τῆ ^s
» II: 7. διὸ.	» » διὸ ^τ (Item in marg. τι.)
» IV: 37. εἰ.	» » εἰ ^c (a prima m.)
» VII: 13. ἐσπλαγνίσθη.	» » ἐσπλαγνίσθη.
» » 20. Ἰωάννη.	» » Ἰωάνη ^s
» VIII: 29. πολλοί.	» » πολλοί.
» IX: 5. ἐξερχόμεν.	» » ἐξερχόμεν ^{oi}
» » 45. του.	» » τ ^o του.
» » 49. ἀκούθῃ.	» » ἀκούθῃ.
» XI: 18. ἐκβάλειν.	» » ἐκβάλειν.
Luc. XII: 8. ὁμολογήσῃ.	» » ὁμολογήσῃ.
» » 26. λυπῶν.	» » λυπῶν.
» XIII: 14. μέρα.	» » ἡμέρα.
» XIV: 21. τα.	» » τάντα.
» » » του.	» » τοῦ.
» XV: 10. Οὕτω.	» » Οὕτω.
» XVII: 10. ὀφείλαμεν.	» » ὀφείλαμεν.
» XVIII: 22. λείπει.	» » λείπει.
» XIX: 7. εἰσῆλθῃ.	» » εἰσῆλθῃ.
Joh. I: 45. φίλιππος.	» » ὀφιλιππος. (a 1 m.)
» II: 17. καταφάγετά.	» » καταφάγεταί.
» V: 43. εκείνων.	» » ἐκενῶν.
» VI: 14. ὁ.	» » οἱ (οὐ).
» VII: 3. μετάβηθῆ Ν	» » μετάβηθῆ Ν (μετάβηθῆ ἐν[τεῦθεν
» » 9. εἶπον.	» » εἶπῶν.
» VIII: 37. ζητέ.	» » ζῆτέ (pro ζητεῖτέ.)
» IX: 21. οἶδαμθ Ν	» » οἶδαμθ Ν (οἶδαμεν.)
» XII: 38. βραχιόν.	» » βραχιόν.
» XIII: 2. βεβληκός.	» » βεβληκός.

In his mutationibus diversorum correctorum cernitur studium nihil delendi, sed vestigia primae lectionis retinendi, quo consulatur codicis nitori. Nemo vero eorum, qui haec sane paucissima emendarunt, vel certe mutarunt, operam toti codici emendando dedit: sed intacta reliquerunt quam plurima, emendatis partim similia, partim quoque deteriora.

Posterius correctionum genus in libri margine conspicitur. Quarum aliae prioribus hactenus sunt similes, ut non nisi paucas voces vel literas textui addendas, vel in eo mutandas indicent; aliae vero integras sententias in margine adscribant.

Quae paucas duntaxat voces vel literas textui addunt vel in eo mutant, sunt hae:

Matth. XIV: 22. ἔὸν ὄχλον.	In ora inferiori: ~ τοὺς ὄχλους.
» XVI: 10. οὐδέεπτα.	» marg. exteriori: τοὺς.
» » 27. τὰ ἔργα.	» » » ἡραξεν.
» XX: 2. σύφωνήσας.	» » » ἦ
» XXII: 44. ἕως θω.	» » » ὅ αν.
» XXIV: 43. ἐκεῖνῳ	» » » Δε. (lit. rubr.)
Marc. V: 4. διατίον.	» » » ἡ αὐ (τὸ αὐτόν.)
» V: 41. κρῶ	In marg. exteriori: ἡσας.
» VIII: 12. γέεντα.	» » » ἡ νεα (γένεα.)
» XII: 19. μὴ ἔχω.	» » » ἡσρη.
» XIII: 32. οὐδὲ	» » » ὅ δὲ (οὐδέ.)
» XV: 18. ἤρτο.	» » » ξεν (ἤρξατο.)
Luc. II: 12. ἐνφάντη.	» » » ἡ τη.
» XXII: 39. καὶ ἐπορεύθη.	» » » + ἐξεληθὼν. (rubr.)
Joh. IV: 47. οὐδὲ	» » interiori: ἡ (ὅτι) (rubr.)
» VII: 16. ἡ εἰπέ	» » exteriori: ἡ (καὶ)

Quae integras sententias margini addunt, sunt hae:

Matth. XVIII: 2. Καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον ἕστησεν ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ εἶπεν. Haec literis rubris in exteriori margine sunt addita, ab ipso, ut videtur, librario.

Marc. XIV: 46. Post sect. 45. ~ in exteriori margine: οἶδε ἐπίβαλον ἐπὶ αὐτῶν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.

Luc. VIII: 15. In interiori margine rubris literis: Ταῦτα λέγων ἐφώνει ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν ἀκουετω.

Luc. XII. inter sect. 21 et 22. in margine, literis rubris: Ταῦτα λέγων ἐφώνει ὁ ἔχων ὠτα ἀκούειν ἀκουέτω.

Luc. XIV. inter sect. 24 et 25. in interiori margine, literis rubris scripta sunt haec: πολλοὶ γὰρ εἰσι κληρονομοὶ δε ἐλεεκτοί.

Joh. VIII: 16. post ἐστὶν scripto asterisco ✱, in margine exteriori additur, praemisso et adiecto simili signo: ὅτι μόνος ὄνκ' εἰμὶ ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πῆρ καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται. ὅτι δύο ἀνῶν ἡ μαρτυρία ἀλήθης ἐστὶν.

Memoratu vix dignum videtur, recentiorem codicis lectorem, ad Marc. XII: 25 in inferiori paginae ora, repetiisse ea, quae in textu, col. b. lin. 1—4 bene erant scripta.

Interpunctio a seriori manu saepe est mutata. Quod cum in aliis difficulter discernitur, perspicuum est in quatuor punctis, hoc modo positis ∴, quorum supremum a prima manu solet esse profectum, tria inferiora huic a seriori manu sunt subiecta. Vid. p. 91, 346, 393. (Luc. II: 1—13.)

Aliquando decem ∴ p. 653, 654. (Joh. XIII: 8—20.)

Correctoris quoque manum produnt signa allegandi ε praeposita lineis, exhibentibus locum aliunde adductum, Luc. XX: 17. p. 508. coll. 507. ubi incipit locus, cui tamen ea signa non sunt praefixa.

Quid indicent tria puncta rubra, duabus vocibus εἰς et οὐκόν Luc. I: 56. imposita, nescio.

In ora inferiore, pag. 165. (Matth. XXV: 31) picta est manus dextra, crucem tenens.

II.

PROBATUR, CODICEM RHENO-TRAJECTINUM DESCRIPTUM ESSE CODICEM BOREELIANUM.

Quod diu mihi veri videbatur simile, codicem descriptum eundem esse atque Boreeli codicem, cuius aliquam Wetstenio debemus notitiam, id mihi nunc, post iteratam codicis illius collationem, minime videtur dubium.

Quam ut probem sententiam, ipse audiendus erit Wetstenius in *Prolegomenis*, praemissis priori Tomo *Novi Testamenti cum variis lectionibus et Commentario* editi, Amst. 1751. Hic igitur, pag. 8—41 quatuordecim vetustiores Euangeliorum codices Graecos et codicum fragmenta describens, ex quibus varias lectiones, vel ipse annotavit, vel ab aliis notatas retulit, de codice Boreeli, quem sexto ponit loco, ac proinde litera F. distinguit, haec pag. 40 scribit:

«F. Codex quatuor Euangeliorum, olim Joannis Boreeli Equitis, tribus ad Jacobum «magnae Britanniae regem legationibus, et amplissimis in patria Zelandia muneribus gestis, post «editum in Daniele Commentarium, aetatis quinquagesimo primo vita defuncti, A^o. 1629. Paulo «post mortem Boreeli vir quidam doctus contulit cum editis Matthaeum, Marcum et Lucae capita X «priora; quam collationem mecum communicavit A. 1730. Isaacus Verburgius, Gymnasii «Amstelodamensis Rector, amicus meus, dum viveret, singularis. Codex incipit a Matth. VII: 6. «Deest folium unum a Matth. XIII: 25 ad finem capitis, et alterum a Marc. X: 6—16. Qua pagina «Capita Euangelii Joannis enumerantur, inferius scriptum est: *Χριστῶ τελείω Χάρις*. Ubi Codex «ille nunc lateat, rescire nondum potui.» Haec loco laudato Wetstenius: qui vero, Tom. II. pag. 919, corrigit errorem, sive a se, sive a typhotheta commissum, legique iubet Matth. VIII. loco XIII. et Marci XI. loco X. Quam emendationem nec Semlerus animadvertit, in Wetstenii *Prolegomenis* denuo editis, Halae, 1764 pag. 106, nec Lotzius, in novissima eorum editione, pag. 51. Errorem errori addidit Jo. Dav. Michaëlis, in *Isagoge in divinos Novi Foederis libros*, Germanice quartum edita, Goett. 1788. Vol. I. pag. 580 scribens, Boreeli codicem carere Matth. XIII: 25—58 et Marc. VI: 6—16. Neque duplicem hunc errorem detexit Herbertus Marshius, in *Animadversionibus et Additamentis*, Anglice editis, nec Ern. Frid.

Car. Rosenmuellerus, in Germanica horum interpretatione, Vol. I. pag. 264. Michaëlis imitatore habet Christ. Dan. Beckium, in *Monogrammatibus Hermeneutices librorum Novi Foederis*, Lips. 1803. Part. I. pag. 48. Accuratius retulit Griesbachius, in *Prolegomenis N. T. Graece cum lectionis varietate* iterum editi, Halae, 1796 pag. CII. in eo tamen lapsus, quod Boreeli codicem Matth. VII: 6 mutilum dicit, cum tamen Wetstenius profiteatur, eum ab hac inde sectione incipere. In huius erroris societatem venerunt quoque Dav. Schulzius, in tertia Griesbachiani N. T. editione, Vol. I. p. XCIX. et Scholzius, in *Prolegomenis N. T.* Vol. I. Lips. 1830 p. XL.¹⁾ Sed redeamus ad Wetstenium, unicum in Boreeliani codicis causa testem.

Parum autem est, ut recte animadvertit Semlerus, in *Praeparationibus hermeneuticis*, Germ. scriptis, Part. III. pag. 145, quod retulit Wetstenius. Nihil enim ab eo traditum est de codicis scriptore, aetate, patria, forma externa, bonitate, fatis, et quae plura sunt, ex quibus dignosci censerique solent libri Novi Foederis manu scripti. Unde tuto colligas, Wetstenium, in aliis codicibus describendis satis diligentem, de codice Boreeliano nihil amplius accepisse, quam retulerit. Quod autem scribit, se *nondum potuisse rescire, ubi lateret ipsius aetate codex*, id satis, opinor, indicat, ipsum more suo, diligenter, quamquam frustra, inquisivisse in codicem, sibi non visum, nec nisi partim ab alio collatum.

Proinde contentos esse oportuit Criticos paucis a Wetstenio traditis. Vel sic tamen poterant iure suo quaerere, unde ille, quae narraret, acceperit, et quibus ad iudicandum causis ductus fuerit. Narrat enim, codicem fuisse Boreeli, collatumque esse paulo post annum 1629, quo hic Vir nobilis mortuus est. Utrumque potuit, vel a Verburgio, collationem ei suppeditante, accipere, vel in ipsis variantium lectionum annotationibus legere. *Collatum* dicit codicem a *Viro quodam docto*. Sed quis fuerit Vir ille, et quo iure doctus nuncupetur, non dicit. Ridiculus interim est anachronismus Eichhornii, in *Isagoges in Novum T.* Germanice scriptae, Vol. V. pag. 220, referentis, ipsum Verburgium codicem contulisse. Porro, quas trium Euangeliorum partes ignotus ille contulerit, refert Wetstenius ex annotatis: quid vero illum impediverit, quominus Euangelium Johanneum et quatuordecim ultima Euangelii Lucani capita conferret, non refert. Denique collatum dicit codicem *cum editis*; sed quinam fuerint libri isti editi, non significat: varietas autem lectionis non recte censi potest, nisi cognito textu, sive *complutensi*, sive Erasmi, sive Stephani, sive Bezae, sive Elzevirii, quocum codex fuerit collatus. Nullius enim editionis textus eo tempore principatum tenebat, aut communi Criticorum consensu *receptus* dicebatur, quo nomine postea dictus fuit *Elzevirianus*.

1) Veri est simile Petrum Borellum non alium notasse codicem praeter nostrum. Vid. J. le Long, *Biblioth. S. Par.* 1723. Vol. I. p. 170 col. 1. lin. 14—26.

Haec igitur notare neglexit Wetstenius. In ceteris, quae de Joanne Boreelio scripsit, partim erravit, partim id praeteriit, quod, ad dictorum veritatem probandam et ad codicem eius aestimandum, nonnihil conferre potuisset. Errantis est, quod Boreelium anno aetatis quinquagesimo primo vita defunctum scribit, cum is vivere inter mortales desierit, anno aetatis quinquagesimo tertio, quippe natus mense Aprili 1577, mortuus mense Novembri 1629. Similiter errantis, sed cum aliis scriptoribus errantis est, quod scribit, Boreelium, *post editum in Daniele commentarium* vita fuisse defunctum. Ipse enim Boreelius in Danielis librum non est commentatus, sed juvenis *commentarium*, ab Hughone Broughtono *Anglice scriptum, Latinitate donatum*, in lucem emisit Basileae, anno 1599. Huic libro praemisit *Epistolam dedicatorem*, scriptam in peregrinatione, Basileae, prid. Non. Sept. illius anni, *Consulibus et Senatui Middelburgensis reipublicae*, in qua natus erat. Qua in Epistola: *Nuper, inquit, Commentarios edidit D. Hugho Broughton, quorum fama excitati multi viri litterati petierunt, ut eos in Latinum sermonem converterem. Quam versionem, primitias meas Theologicas, vobis, Amplissimi Viri, dicare constitui.* Haec ipse Boreelius. Sed et alia sunt, plus-facientia ad cognoscendum Viri docti studium, in colligendis vetustis libris manu scriptis positum. Gisbertus Voetius, *Polit. Eccles.* Part. II, p. 772, 773, ei *excellentem*, tum *linguarum*, nominatim orientalium, tum *rerum divinarum humanarumque scientiam* tribuit, eumque *heroico ausu terras et ecclesias orientales lustrasse* scribit. Et Petrus Cunaeus, in Prooemio *Reip. Hebraeorum*, tantam librorum manu scriptorum copiam a Boreelio ex oriente advectam dicit, quantam nunquam aut raro Europa viderat. Haec aliaque de eo testimonia, a viris eo tempore principibus, Scaligero, Grotio, Ludovico de Dieu edita, collegit Petrus de la Rue, in *Zelandia literata*, Belgice scripta, pag. 30—34.¹⁾

Verum redeamus ad codicem Euangeliorum, quem Boreelius, e vita migrans, haeredibus reliquit, et in publica librorum distractione venditum fuisse, credibile est. Etenim, narrante Scriptore modo laudato, anno 1632, publice *Medioburgi* vendita est Boreelii bibliotheca, praestans imprimis libris orientalibus, iisque eximiis ac raris, cum typographiae arte impressis, tum manu scriptis. Ante vero, quam ea fieret distractio, ignotus ille vir doctus, certe harum rerum studiosus, opportunitatem videtur nactus, codicem cum editis libris conferendi, ex eoque variantes notandi lectiones, quarum notitiam Wetstenio debemus. Qua autem via in Verburgii manus venerint, sive ipsa annotata, sive eorum apographum, ignoramus. Quicquid sit, omnis codicis Boreeliani fama ex his fluxit annotatis, quae, postquam a Wetstenio ad *Novi Testamenti* editionem fuerant adhibita, vel interierunt, vel etiamnum alicubi latent.

1) Conf. Grotii *Epp.* p. 873^a.

Quemadmodum vero Wetstenius, anno 1750, rescire non potuit, ubi ipse lateret codex, ita nemo post eum. Dolebant iacturam, quicunque et codicis vetustatem, et nonnullarum lectionum ex eo notatarum bonitatem, et denique aliarum raritatem, rite aestimarent: in his Semlerus, Michaëlis, Hugi. Et maior sane dolendi erat causa in eo, quod neque integer codex esset collatus, nec de collationis factae accurate constat. Dolendi vero causa maxima erat nostratibus, qui, perduto aut latente hoc codice, in nulla patriae bibliotheca, sive publica, sive privata, haberent sacrorum librorum codicem, literis uncialibus scriptum. Qui enim in Bibliotheca Leidensi reperitur codex, ex eo genere unicus, non nisi lectiones ecclesiasticas, ex Euangeliis decerptas, exhibet.

Tandem mihi, praeter omnem spem et opinionem, contigit Boreeli codicem agnoscere, in residuis eius partibus, quae fere latebant, in Johannis Michaëlis Roukensis, Jure Consulti et Senatoris Arnhemensis, bibliotheca. Quod quomodo, Deo res humanas gubernante, factum sit, paucis narrabo. Equidem, die 23 Augusti a. 1823, iter faciens per *Arnhemiam*, paulisper morabar apud Henr. Herm. Donkerum Curtium, Theol. Doctorem et in coetu repurgato doctrinae Christianae interpretem, olim discipulum dilectum, postea amicum candidum. Hic mihi ignoti codicis fragmenta monstrabat, mutuo a Roukensio accepta. Quae cum cursim perlustrarem, statim animum meum occupavit cupiditas accuratius codicem cognoscendi. Favebat meo desiderio amicus, cuius intercessione deinceps factum est, ut codicis possessor mihi hunc thesaurum satis diu commodaret. Ego vero codicis accurate cum vulgata editione conferendi ac describendi partes ultro ac lubenter suscepi. Hoc igitur in opere, quoad mihi per alias curas liceret, occupatus, variasque codicis lectiones cum critico Wetstenii apparatu comparans, mox detegere mihi visus sum ipsum illum Boreeli codicem, cuius recuperandi spes nulla mihi fuerat. Quo vero diutius et accuratius in comparando versatus fui, eo certius mihi persuasum est, hunc codicem eundem esse atque illum, qui ante ducentos annos fuit Boreeli. Qua vero via transierit codex e Boreeliana in bibliothecam gentis Roukensiae, frustra investigabitur. Certe ipse vir consultissimus eam nondum invenit. Quae vero ei, vel certo cognita, vel probabilia sunt, ea mecum, per literas humanissimas, die 11 Martii a. 1830 scriptas, communicavit. Scilicet ipse, hereditario filii unici iure, codicem acquisivit a patre Arentio Anthonio Roukens, Jcto, civitatis Neomagensis Consule: 1) hic, unicus quoque filius, eodem iure ab Joh. Michaële Roukens, J. Co. *praestantis ingenii et doctrinae viro*, *Juris Romani pariter ac patrii peritissimo*, iudice Joh. in de Betouw, in

1) De Roukensis (Patris) bibliotheca cf. J. C. de Jonge, *Henr. v. Wijn, als Geleerde en Staatsman geschetst*, 'sHage 1832, p. 20.

Annalibus Noviomagensibus, editis a. 1790, pag. 244. Haec quidem non incerta sunt. Praeterea veri videtur simile, avum, quem modo dixi, codicem accepisse e suppellectile libraria patris Theodori Roukens, J. C. civitatis Neomagensis senatui ab actis et secretis; hunc e bibliotheca fratris sui Guilielmi Roukens, *primi nominis J. Cti*, iudice laudato *Annalium* scriptore, pag. 229.

Cum igitur fata codicis, testimoniorum auctoritate, describere non liceat, subsistendum mihi est in documentis non minus certis, quae ducuntur e similitudine eorum, quae in Roukensi codice hodie deprehenduntur, cum iis, quae de Boreeli codice tradidit Wetstenius.

In his documentis, primo loco, censendus est defectus duorum foliorum, quem in Boreeli codice deprehensum refert Wetstenius, in Roukensi codice nos animadvertimus. *Uni* eorum inscriptae fuere decem ultimae sectiones (25—34) capituli octavi ex Evangelio Matthaei: ut adeo subsequens pagina initium capituli noni exhibeat. Atque ita fit in codice Roukensi, a quo tamen abest non tantum hoc folium, sed omnis illa codicis pars, quae olim octo priora Evangelii capita continebat. *Alterum*, quod a Boreeli codice abfuisse folium, docet Wetstenius, continebat e Marci Evangelio capituli undecimi sectiones 6—16. Id ipsum vero folium, una cum subsequenti, deest in codice Roukensi. Desinit enim antegressum folium in verbis: *οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς κα-*, quae initium faciunt sectionis sextae. Incipit autem folium, duo deperdita subsequens, a verbis sectionis 26 *οὐρανοῖς ἄφη ὑμῖν*. Si igitur deficientium foliorum priori inscriptas putemus undecim sectiones, posteriori decem inscriptae censendae sunt: quae computandi ratio optime convenit cum universo codicis habitu.

Huic documento vicinum est in defectu priorum capitulum Evangelii, a Matthaeo scripti. Boreeli aetate iam perierant, certe a codice avulsa erant sex capita et quinque sectiones priores capituli septimi. Hae vero partes similiter in Roukensi codice desiderantur.

Aliud documentum prorsus singulare inest verbis, Indici capitulum, quibus constat Johannis Evangelium, subscriptis: *Χριστῷ τελείω χάρις*. Huiusmodi subscriptio tam est insolens, ut nihil ei simile alicubi notatum inveniam, nec consilium scribentis divinare queam. Quae insolentia non tantum movit Wetstenium, ad ea verba, in quibus huius codicis singulare est indicium, notanda, sed in oculos quoque incurrisse videtur scriptoris, qui, quamvis totum Johannis Evangelium praetermitteret, haec tamen verba describenda putaret. Ecce vero! haec ipsa verba splendent in Roukensi codice, ipso illo loco, quem indicavit Wetstenius.

Quartum, idque ambitu suo plenissimum, documentum est in lectionis varietate, a Wetstenio e codice Boreeli tradita, utique conspirante cum varietate, quam in Roukensi codice animadvertimus. Quoad enim iudicare possumus de Boreeli codice, ex annotationibus Wetstenianis, hic codex, in iis partibus, quae, me iudice, supersunt in Roukensi fragmentis, dissentit trecenties sexagies et octies a textu, quem Wetstenius et Griesbachius, tanquam communi

usu receptum, fundamenti loco posuerunt. In his vero sunt triginta duae lectiones, quae, ad hunc usque diem, in nullo alio codice sint deprehensae; viginti sex, quae in nullo codice, uncialibus literis scripto, inveniuntur; denique triginta tres, in quibus Boreeli codex non nisi unum eorum habeat socium. Omnes vero illas lectiones cernimus in Roukensi codice. Operae pretium facturus mihi videor, si singulas triplicis generis variantes lectiones indicem, addita admonitione de iis, quae neglectae sunt a Viris doctis, qui variantibus lectionibus, ex Boreeli quoque codice colligendis, operam dederunt.

Itaque primo loco commemorandae sunt triginta duae lectiones, quae, ad hunc usque diem, non nisi in Boreeli codice sint deprehensae.

Matth. IX: 1. Christus dicitur venisse in urbem *ιδίαν*, h. e. eam, in qua ex itineribus redux solebat commorari. Noster codex satis inepte habet *Ἰδαίαν*. Quam proinde lectionem notatione indignam censuerunt Griesb. Schulz. et Scholz.

Matth. IX: 18. Sacro conventui praefectus precatur Christum, ut quantocius *ἐλθὼν* manus imponat morienti filiae suae. In aliis codicibus legitur *προσελθὼν*, quomodo et Boreeli codicem habere, triumviri modo laudati referunt. Sed perperam: legitur enim, referente jam Wetstenio, *προσῆλθεν*.

Matth. IX: 5. Christus duodecim legatos *ἀπέστειλεν*. Librarius, invita verborum consecutione, sed deceptus subsequenti *παράγγελιας*, scripsit, eadem formâ, *ἀποστείλας*. Quod nemo post Wetstenium indicavit.

Matth. XI: 8, 9. Christus, Johannem Baptistam in vincula coniectum laudans, semel atque iterum interrogat Judaeos: *quid visuri existitis?* Verbum Aramaeum, quo usus est, Graece in Lucae Evangelio, Cap. VII: 24, 25, 26 vertitur per *ἐξεληλύθατε*, apud Matthaeum per *ἐξήλθετε*. verum in Boreeli codice bis per *ἐξεληλύθατε*, semel sect. 7 per *ἐξήλθετε*. Nemo quoque post Wetst. id annotavit.

Matth. XIII: 43. *Qui aures habet ad audiendum*, inquit Christus, *ἀκουέτω*. Sed hanc vocem omisit librarius: quod nemo post Wetstenium commemoravit. Qui vero codicem contulit, potuisset addere, hoc verbum a seriori manu esse additum.

Matth. XIV: 22. Pro plurali *τοὺς ὄχλους* prima manus scripsit *τὸν ὄχλον*.

Matth. XIV: 23. Vox *μόνος* omissa est.

Matth. XVI: 3. omissum est *μέν*.

Matth. XVIII: 8. Pro *σκανδαλιζέει* scriptum est *σκανδαλιζῆν*. Harum quatuor variantium nemo post Wetst. mentionem fecit.

Matth. XXIII: 27. Christus Phariseos assimilat sepulcris dealbatis, quae extrinsecus speciosa *φαίνονται*. Addit Boreeli codex *τοῖς ἀνοῖς*. Prouti ab hac lectione commemoranda abstinet Griesb., ita etiam Schulz. et Scholz., quamvis uterque versionem Italam et Patres Latinos laudet, hanc lectionem secutos.

Matth. XXIII: 33. In Christi comminatione *παῖς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως*, librarius neglexit praepositionem *ἀπὸ*. Id vero nemo nisi Wetst. indicavit.

Matth. XXVI: 33. Petri promissioni: *etiamsi omnes in te offenderint, ego nequaquam scandalisθήσομαι*, denuo subiungit Boreelianus *ἐν σοί*. Cuius rei nemo post Wetst. mentionem iniecit.

Matth. XXVIII: 13. Verba: *οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἐκλείψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένων* sic transposita leguntur: *ἡμῶν κοιμωμένων οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, κ. τ. λ.* Id quod praeter Wetst. nemo commemorat.

Marc. V: 6. Aliquis mente captus hominum Conservatori *προσεκύνησεν*. Hoc verbum commutatur in Boreeli codice cum *προσέπεσεν*, quomodo legitur in loco Lucae parallelo, cap. VIII: 28. Apud Wetst. enim duo haec verba inverso ordine esse legenda, cuique intelligenti perspicuum est. Nemo vero post eum huius varietatis mentionem fecit.

Marc. VI: 23. Herodes Antipas, narrante Marco, turpissima levitate *ὤμωσεν*. Librarius, referente Wetstenio, scripsit *ὠμολόγησεν*, sive, ut ille, in accentibus ponendis negligentior, dedit *ὠμολόγησεν*. Matthaeus, in loco parallelo, cap. XIV: 7 *μετ' ὄρκου ὠμολόγησεν*, ubi vicissim nonnulli librarii, pro *ὠμολόγησεν*, scripserunt *ὤμωσεν*. Quod Schulzius ex eoque Scholzius addunt, Euthymium Zigabenum apud Marcum quoque legisse *ὠμολόγησεν*, id minus accurate dici, constat ex annotatione, quam huius editor de Matthaei subiecit *Commentario in Euang.* Vol. I. pag. 575.

Marc. VII: 3. Pharisei dicuntur tenere veterum *τὴν παράδοσιν*. Has duas voces oscitantia librarii omisit: id quod unus notavit Wetst.

Marc. IX: 1. Christus: *verissime, inquit, vobis dico, in his, qui adstant, aliqui mortem non sunt gustaturi, ἕως ἄν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, κ. τ. λ.* Illud vero *ἄν* non legitur in Boreeli codice. Rursus nemo praeter Wetstenium hoc animadvertit.

Marc. IX: 8. Triumviri, Petrus, Jacobus et Johannes, dicuntur, neminem amplius secum vidisse, nisi Jesum *μόνον*. Hoc *μόνον*, quod salva sententia abesse poterat, in uno Boreeli codice non invenitur. Neque hoc quisquam praeter Wetstenium indicavit.

Marc. IX: 43 et 45. Christus: *satius, inquit, tibi est, mancum et claudum ingredi Dei regnum, quam manibus pedibusque valentem conici eiς τὴν γέενναν, eiς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον*. Pro quo pressius codex Boreeli habet *eiς τὴν γέενναν τοῦ πύρου* quomodo, in simili dicto, mox occurrit, sect. 47. Contra vero, hac ipsa sectione, habet *eiς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον*.

Marc. X: 26. Apostoli dicuntur Christi dictis perculti *περισσῶς*. Hoc vero adverbium in Boreeli codice praetermissum est. Nemo hanc varietatem praeter Wetstenium commemoravit.

Luc. I: 64. Lucas narrans, quid Zachariae acciderit, quo die infans filius circumcideretur, scribit: *ἀνεψύχη δὲ* (Boreeli codex non inepte addit *καὶ*) *στόμα αὐτοῦ*. Quam varietatem nemo nisi Wetstenius annotavit.

Luc. I: 78. Nemo quoque alius refert, a codice abesse ex hymno Zachariae haec verba: *διὰ σπλάγγρα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν.*

Luc. VII: 47. Christus profitetur mulieri, submissi gratique animi documenta edenti, condonata esse peccata. Lucas hic, ut Marcus cap. II: 5. utitur formâ temporis perfecti attica vel dorica *ἀφ'έωνται*, cuius in locum substituit librarius formam praesentis vulgatiorem *ἀφίονται*. Hanc varietatem denuo unus notavit Wetstenius.

Luc. VIII: 2. Expulsa leguntur daemonia *ἐπιτά*. Omisit hunc numerum librarius.

Luc. VIII: 22. De Jesu, navigium conscendente, scribitur in vulgatis editionibus: *αὐτὸς ἐνέβη.* In Boreeli codice *αὐτὸς ὁ ἰς ἀνέβη*, in qua duplici mutatione invicem iuncta nondum alius codex huic similis deprehensus est.

Luc. VIII: 30. Jesus daemonicum interrogasse legitur: *ἐπηρώτησε*. Sed in codice Boreeli rarior est forma, augmentum negligens: *ἐπερώτησε*, nonnisi a Wetstenio notata.

Luc. IX: 45. Quod de morte sua dixerat Christus, adeo non intelligebant discipuli, ut vererentur eum interrogare, *περὶ τοῦ ῥήματος τούτου*: sive, ut codex Boreeli brevius habet, *περὶ τούτου*. Id quod solus refert Wetstenius.

Luc. IX: 46. Id ipsum valet de particula *δέ*, quam illius codicis scriba neglexit: uti et

» X: 13 de verbis *καὶ σποδοῖ*, ab eo omissis.

His, secundo loco, addimus viginti sex lectiones, quae in uno pluribusve codicibus iunioribus inventae, in nullo uncialibus literis scripto occurrunt, nisi in Boreeliano.

Matth. IX: 1. In lectionis ecclesiasticae initio, post *ἐμβάς* inseritur *ὁ ἰς*.

» X: 4. Notatur Judas, Jesum *παραδοῦς*: Boreeli codex habet *παραδιδούς*: quod, a Griesbachio et Schulzio silentio praeteritum, nec Scholzius animadvertit, quamvis e codice Ingolstadiensi, postea Laudshutensi, quem primus curatius contulit, afferat lectionem, nisi hanc ipsam, certe vicinam *παραδιδούς*. Copula *καὶ* ante *παραδοῦς* etiam omittitur a librario: neque id laudati triumviri notandum putarunt.

Matth. XIII: 41. Dicitur Christus aliquando missurus *τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ*. Boreeli codex hoc *αὐτοῦ* omisit. Quae varietas ab iisdem Viris criticis est praetermissa, quamvis Scholzius eam e codice iuniori Havniensi, n. 235 notaverit.

Matth. XVI: 3. Verba: *καὶ πρῶτ' σήμερον χειμῶν· πνθιάζει γὰρ στρυγάζων ὁ οὐρανὸς* neglexit librarius, oculo ab *οὐρανὸς*, quod praecessit, aberrante ad eandem vocem in fine huius sententiae.

Matth. XXI: 16. Interrogationi: *ἀκούετε τί οὗτοι λέγουσιν;* praemittit librarius *οὐκ*, quod hac in causa significantius est.

Matth. XXV. Quae leguntur sect. 1 post *λαμπάδας αὐτῶν* usque ad *λαμπάδας αὐτῶν* vel *ἐαυτῶν*, sect. 3 neglecta sunt a librario. Annotavit Wetstenius: non item caeteri.

Marc. I: 29. Christus eiusque discipuli, narrante Marco, in domum Simonis et Andreae ἤλθον. Boreeli codex habet εἰς ἤλθον. Denuo hoc unus indicavit Wetstenius.

Marc. IV: 3. In parabola sator dicitur exiisse, ut sereret. Addunt e recentioribus codices nonnulli τὸν σπόρον αὐτοῦ, quod in loco Lucae parallelo legitur, c. VIII: 5. E vetustioribus non nisi Boreeli codex laudatur.

Marc. VI: 56. Christo aegroti offeruntur, quocunque iter faceret, εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγρούς. Pro ἢ ante πόλεις repetitur εἰς, notante solo Wetstenio.

Marc. VII: 4. Pharisei dicuntur a foro redeuntes non edere, nisi βαπτίζονται (aor. 1 subi. med.) In cod. Boreeli scriptum est βαπτίζονται (praes. subi. pass. aut med.) Notante Wetstenio, non nisi unus e recentioribus id ipsum habet. Griesb. Schulz. et Scholz. hanc neglexerunt lectionem, quamvis alias haud meliores notarint.

Marc. VIII: 25. Qui oculorum usum mirifice consecutus fuerat, ἐπέβλεψε. Sic omnes codices vetustiores, excepto Boreeliano, qui habet ἀπέβλεψε, quod convenit cum modo praegresso: ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι.

Marc. VIII: 38. Christus dicitur venturus μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Sed Boreeli codex, loco τῶν ἁγίων, scribit, αὐτοῦ, quomodo legitur apud Clementem *Alexandrinum* et alibi in Evangeliiis, ut c. XIII: 27. Matth. XIII: 41. XVI: 27. XXIV: 31.

Marc. IX: 45. Verba εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν transponuntur in εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν. Quam lectionem, praetermissam a Griesbachio et Schulzio, negligere non debuerat Scholzius, ipsam hanc varietatem e iunioribus codicibus proferens. — Simile quid locum habet

Marc. XII: 28. ubi audit laudatque Jesum dicentem εἰς τῶν γραμματέων, in Boreeli codice εἰς γραμματεῖς.

Marc. XIV: 37. Christus Petro dormienti: *nonne*, inquit, *per unam horam potes vigilare?* Addit librarius: μετ' ἐμοῦ; ductum e simili increpatione, quam refert Matthaeus, c. XXVI: 40. Post Wetstenium nemo hanc varietatem notavit.

Marc. XIV: 44. In impio Judae proditoris dicto: *prehendite eum tutoque ἀπαγάγετε*, pro verbo composito, substituit librarius simplex ἀγάγετε.

Marc. XV: 25. Marcus horam, qua Conservator noster cruci fuit fixus, sic indicavit: ἦν δὲ ὥρα τρίτη. Voculam δὲ omittit Boreeli codex: notante, praeter Wetstenium, nemine, ne Scholzio quidem, eandem lectionem afferente ex iuniori Euangelistario.

Luc. I: 1. In prologo laudat Lucas multos scriptores πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων. Praepositionem ἐν omittit librarius.

Luc. III: 19. Euangelista narrans de Johanne Baptista, populares suos monente, addit, Herodem Tetrarcham quoque reprehensum fuisse ὑπ' αὐτοῦ. Quae narrationis pars cum initium faceret

lectionis ecclesiasticae, librarius, perspicuitatis causa, scripsit *ὑπὸ Ἰωάννου*. Atque ita in versionibus Syriaca, Coptica aliisque legitur.

Luc. VII: 8. Centurio, Christi opem implorans servo suo, eiusque potestatem in morbis abigendis comparans cum auctoritate, qua ipse suos milites servosque ire iuberet: *ego*, inquit, *etiam milites habeo ὑπ' ἐμαυτὸν*. Pro quo, contra leges grammaticas, codex Boreeli aliique iuniores exhibent *ὑπ' ἐμαυτοῦ*.

Luc. VII: 38. Ad pedes Christi, apud Simonem Pharisaicum coenantis, constitisse legitur mulier *κλαίουσα*. Hanc vero vocem ignorant, et codex Boreeli, et pauci recentiores, item Latina versio vulgata.

Luc. VII: 47. Christus, Pharisaicum reprehendens, foeminam laudans: *ᾧ δὲ*, inquit, *ὀλίγον ἀφιεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ*. Sed ordinem invertit librarius, scribens: *ᾧ δὲ ὀλίγον ἀγαπᾷ, ὀλίγον ἀφιεται*.

Luc. IX: 2. Πιο *ἰᾶσθαι* Boreeli codex habet *ἰάσασθαι*, quo et Lucas usus est cap. IV: 18. Eandem lectionem e codice iuniore notavit Scholzius, neglecto nostro. Griesbachius et Schulz. neutrum memorant.

Luc. IX: 49. Johannes magistro suo narrat, quomodo actum fuerit cum quopiā homine, Christi nomen professō, *qui*, ita inquit, *non sequitur μεθ' ὑμῶν*. Boreeli codex habet *ὑμῖν*.

Luc. X: 38. In lectionis ecclesiasticae initio a librario inseritur *ὁ ἴς*, post *εἰσῆλθεν*. Cuius rei mentionem non faciunt Griesb. Schulz. aut Scholzius, quamvis hic eandem lectionis varietatem e codice iuniori afferat.

Tertium denique damus locum triginta tribus lectionibus, in quibus Boreeli codex non nisi unum habet socium e codicibus, qui uncialibus, pariter atque ille, scripti sunt literis.

Matth. X: 19. Christus bono animo Apostolos esse iubet, si quando inimici eos *παραδιδῶσιν*. Hic in Boreeli codice scriptum est *παραδίδοσι* (1 sing. ind.) manifesto librarii errore, in quo tamen socium habet scribam codicis Mosquensis V., quem doctum diligentemque et optimo exemplari usum dicit de Matthaei. Scholzius perperam in varias lectiones retulit *παραδιδῶσω*, quod est in textu. Caeterum prava ea lectio in omnibus Erasmi editionibus exstat, ex iisque in alias fluxit.

Matth. X: 24. Christus: *non est discipulus*, inquit, *super τὸν διδάσκαλον*. Addit *αὐτοῦ* Boreeli codex. Quam lectionem Scholzius ex uno codice M. (in biblioth. reg. Paris.) annotavit, neglecto nostro. Nihil de hac varietate retulerunt Griesb. et Schulz.

Matth. XIII: 19. Mentionem facit Christus hominis, doctrinam divinam audientis, non vero *συνιέντος*. In Boreeli codice legitur *συνιόντος*, quocum facit codex D. (*Cantabr.*). Hanc varietatem nec Griesb. notavit, nec Schulz. Scholzius vero eam e codice recentiore eruit, neglectis duobus vetustioribus.

Matth. XIII: 21. Pro eo, quod in vulgato textu est *ἔχει δὲ*, Boreeli codex tantummodo habet

ἔχει. Quam varietatem praetermiserunt Griesb. et Schulz. Scholzius e cod. L. (biblioth. reg. Paris.) annotavit, nulla *Boreliani* codicis ratione habita.

Matth. XIII: 47. Pro vulgato συναγαγούση Boreeli codex habet συναγούση, cum eoque unus *Colbertinus*, referente Wetstenio. Griesbachius vero, Schulz. et Scholzius nihil ea de re scribunt.

Matth. XV: 18. Neutrum plurale sequitur verbum singulare ἐξέρχεται, in Boreeli codice plurale ἐξέρχονται, quomodo etiam legitur in laudato codice M. (biblioth. reg. Paris.).

Matth. XVII: 12. Pro ἐποίησαν ἐν αὐτῷ, quod Hebraismum sapit, librarius, ad linguae Graecae indolem, omisit praepositionem ἐν. In quo facit cum Scriptore codicis D. (*Cantabr.*).

Matth. XXI: 24. Jesus adversariis suis: et ego, inquit, vos interrogabo λόγον ἕνα. Transpositis vocibus, Boreeli codex, una cum D. (*Cantabr.*) habet ἕνα λόγον.

Matth. XXII: 24. Pro vulgato ἀναστήσει, *Boreelianus* habet ἐξαναστήσει, una cum codice G. (Wolfii I.) Hunc laudat Scholzius: negligit et illum, et plures iuniores. Griesb. et Schulz. hanc lectionem non curarunt.

Matth. XXII: 35. Simplici νομικὸς additur τις, prouti in eodem codice G. Denuo Scholzius hunc laudat, de eo silet. Griesb. et Schulz. ab utroque memorando abstinunt.

Matth. XXVI: 63. Nomen Ἰησοῦς, quod, salva sententia, abesse poterat, omissum est in Boreeli codice, et in E. (*Basil.*) Utrumque nemo nisi Wetstenius indicavit.

Matth. XXVI: 50. Adverbium πάλιν, quo carere possunt lectores, praetermisit librarius, neque exstat in codice L. (biblioth. reg. Paris.). Praecierant Origenes, Chrysostomus et Cyrillus *Alex.* Secuti sunt iuniores librarii.

Matth. XXVII: 32. Pro aor. εὔρον imperfectum ἤυρον habet codex G. (Wolfii I.) Neque aliter accipiendum est, quod in codice Boreeli lectum traditur ἤυρον. Quam varietatem, ita acceptam, notavit Wetst., nemo autem post eum.

Marc. III: 28. *Hominibus*, inquit Dominus noster, omnia condonabuntur τὰ ἀμαρτήματα. Hae duae voces, quae, salvâ sententiâ, abesse possunt, omissae sunt in codice uno e *Colbertinis*, teste Simonio, quamquam Scholzius, qui eos nuper contulit, huius rei mentionem non facit. Omnes autem, et codicem Boreeli, et versionem Copticam adducunt.

Marc. V: 13. Τὰ πνεύματα dicuntur τὰ ἀκάθαρτα sed hoc epitheton non additur in Boreeli codice, quemadmodum in Cod. A. (*Alexandrino*) a prima manu non fuit scriptum.

Marc. VI: 14. Memoratur ὁ βασιλεὺς ἡρώδης. Inverso verborum ordine, dicitur ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, in codice D (*Cantabr.*) et *Boreeliano*.

Marc. VI: 34. Christus dicitur διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Sed, contra leges Grammaticas, exstat, in codicibus modo laudatis, αὐτοῖς. Hoc vero nemo post Wetstenium retulit.

Marc. VII: 20. Ἐλεγε dicitur de Christo. Perperam in utroque illo codice ἔλεγον.

Marc. VIII: 15. Christus suis discipulis διεστέλλετο. Sic in vulgato textu legitur, quemadmodum Marc. VII: 36. Sed, in codice Boreeli, prouti in (*Basileensi*) E. διεστειλάτο, quomodo c. V: 43. VII: 36. IX: 9. et Matth. XVI: 20. Praeterierunt hanc varietatem Griesb. et Schulz., in quo excusandi hi sunt: minus vero Scholzius, qui eam e iunioribus codicibus attulit.

Marc. X: 19. Christus iuveni in memoriam revocat mandatum divinum: τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. Boreeli codex, una cum C. (*Ephremi* rescripto) repetit pronomen σου post μητέρα, quomodo legitur in loco parallelo, Luc. XVIII: 20. Griesbachius huius lectionis mentionem non fecit.

Marc. XI: 1. Quemadmodum, in nominibus urbium et vicorum, multiplex esse solet discrepantia, ita nominatim in vico, qui plerumque scribitur Βηθσαγγή, cuius non nisi semel in vita Jesu fit mentio a tribus prioribus Euangelistis. Scribitur autem hoc loco Βηθσαγγή, conspirante uno codice (*Vaticano*) B. a secunda manu, cum prima scripsisset Βηθσαγγή. Editio *Complutensis* habet quoque Βηθσαγγή.

Marc. XI: 1. In hunc vicum Dominus noster legitur misisse duo legatos, quos ἀποστέλλει. Sed librarius, loco praesentis temporis, adhibuit aoristum ἀπέστειλεν, in quo cum eo facit scriptor codicis C. (*Ephr.*). Praeterierunt hanc varietatem Griesb. et Schulz. Qui vero eam attigit Scholzius, horum codicum mentionem, a Wetst. factam, neglexit.

Marc. XII: 41. Jesus vidit in sacrum aerarium dona sua iniicientes divites et viduam pauperem. Illi ἔβαλλον. In Boreeli codice et *Mosquensi* V. ἔβαλον. quomodo haec pauperula, sect. 42, ἔβαλε. Theophylactus quoque ita legit: neque aliter ediderunt *Complutenses*.

Marc. XIII: 19. Praedicat Christus tempora dirissima prope instantia, quorum similia neque antea fuissent, nec postea essent futura: καὶ, inquit, οὐ μὴ γένηται. In codice Boreeli et G. (*Wolfii* I.) triplex est negatio οὐδ' οὐ μὴ γένηται, quomodo legitur in loco Matthaei parallelo, cap. XXIV: 21, uti et Marc. XIV: 25. οὐκέτι οὐ μὴ πτω.

Marc. XV: 35. In voce nonnullorum, Christi cruci adstantium: ecce, *Eliam* vocat, pro vulgato ἰδοὺ, codex B. (*Vaticanus*) et *Borelianus* habent ἴδε.

Luc. I: 42. Elizabetha, visa virgine Maria, magna voce ἀνεβόησε, sive, uti est in codice C. (*Ephr.*) et *Boreliano*, ἀεβόησε.

Luc. I: 50. Maria, in hymno suo, laudat Dei misericordiam, quae perduret εἰς γενεὰς γενεῶν, sive, ut habent codices Boreeli et M. (*Reg. Paris.*) εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

Luc. I: 51. Sancta illa virgo laudibus extollit Dei potentiam, quae dissipet ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. Sed, pro διανοίᾳ, Boreeli codex, una cum E. (*Basil.*) habet διανοίας.

Luc. IV: 16. Jesus dicitur Nazarethae educatus, τεθραμμένος, sive, uti est in codice Boreeli et L. (*Reg. Paris.*) ἀνατεθραμμένος, quomodo etiam Eusebius et Cyrillus *Alex.* referunt.

Luc. V: 30. Contra Jesu discipulos, cum vectigalium exactoribus convivantes, fremuisse leguntur *οἱ γραμματεῖς αὐτῶν*. Hoc vero *αὐτῶν* cum sit insolens et dubiae interpretationis, omissum est in codicibus, cum D. (*Cantabr.*) tum *Boreliano*.

Luc. VIII: 24. Christus vento et procellae imperasse legitur: quo facto *ἐπαύσαντο*. *Boreeli* codex et G. (Wolfii I.) numerum singularem habent *ἐπαύσατο*, quomodo et Cyrillus *Alex.* legit.

Luc. IX: 1. Initium fit lectionis ecclesiasticae: quapropter codex *Boreeli*, una cum modo laudato codice G (Wolfii I), supplendae orationis causa, addidit *ὁ ἱς*.

Luc. IX: 47. Dicitur Jesus hominum cogitata *ιδῶν* in *Boreeli* codice uti et K. (*Cyprio*) *εἰδώς*.

Quintum denique argumentum, quo probari posse putamus, *Roukensii* codicem a *Boreliano* non esse diversum, est in mutatione, quam huius codicis lectio, duobus sive tribus in locis, referente *Wetstenio*, subiit: quae ipsa mutatio in *Roukensii* codice conspicitur.

Unus est *Matth. XIV: 22* ubi, pro recepto *τοὺς ὄχλους a prima manu* scriptum fuisse *τὸν ὄχλον*, refert *Wetstenius*: quo ipso indicat, secundam manum scripsisse lectionem vulgatam. Ita vero comperimus, in *Roukensii* codice factum esse. *Alter* locus est *Marc. VII: 32*. ubi, referente *Wetstenio*, scriptum est in *Boreeli* codice *μογγιλάλον*, ex emendatione, unde efficitur, primum scriptum fuisse vulgo receptum *μογιλάλον*. Atque ita in *Roukensii* codice manus et primi scriptoris et emendatoris conspicitur. In indice capitum est *μογγιλάλον*. Tertius, ni fallar, addi potest locus e *Matth. XXV.* ubi, referente *Wetstenio*, inter sect. 30 et 31, a secunda manu inseruntur haec verba: *ταῦτα λέγων ἐφώνει ὁ ἔχων ὡς ἀκούει ἀκούειτω*. Haec enim, formâ literarum minutiore, textui, rubris literis scripta, sunt inserta. Nondum tamen mihi persuadeo, haec a manu seriori esse addita. Videntur potius descripta ab ipso librario e codice, in quo ad marginem erant collocata.

Haec igitur sunt documenta, quibus satis liquido perspicitur. codicem *Boreeli* a *Roukensii* codice nequaquam esse diversum.

Attamen fateor, ea, quae in *Roukensii* codice hodie cernuntur, non omnino conspirare cum iis, quae de *Boreeli* codice *Wetstenius* narravit e relationibus eius, qui hunc codicem *Sec. XVI*, cum editis contulit: de qua discrepantia quid sit iudicandum, paucis dicendum erit.

Si, *Boreelio* nuper mortuo, codex non nisi partibus a *Wetstenio* indicatis fuerit diminutus, postea ceteris privatus est foliis, quae nunc plura desunt. Similem iacturam bene multi codices passi sunt.

In codice *Roukensii* deprehenditur multo maior variantium lectionum numerus, quam annotatum reperimus a *Wetstenio*: et in his ipsis annotatis nonnulla sunt pugnancia cum iis, quae in *Roukensii* codice leguntur. Utriusque vero discriminis causa quaerenda est, non in collato codice, sed *vel* in eo, qui codicem ante haec duo secula contulit, *vel* in *Wetstenio*, illius annotata in librum suum transferente.

Qui Boreeli codicem cum editis contulit, si quidem satis fuerit doctus, potuit tamen in conferendo multis errare modis, prouti ab iis, qui primi codices perlustrarunt, plurimi commissi fuere errores, postea detecti ab aliis, maiorem diligentiam molestique laboris patientiam adhibentibus. Ea vero accuratio, quam hodie postulamus in conferendis codicibus, aliena erat a tempore, quo iste vixit et a laboris suscepti consilio: cuius enim labores per integrum latuerunt seculum, is non tam publicam utilitatem, aut nominis sui famam, quam privata sua literarum studia spectasse videtur. Nec satis ei temporis datum fuisse, ad opus rite absolvendum, ex eo colligimus, quod in eo substiterit, ubi ad undecimum Euangelii Lucani caput venerat. Quae vero ille e Boreeli codice excerpsit, pleraque varias nobis lectiones praebent, aliquam sententiae bonitatem habentes, paucas vero, manifesto falsas, ridiculas, legibus grammaticis contrarias, cuiusmodi tamen lectiones, in nullo non codice, ne praestantissimo quidem excepto, invenias plures. Iccirco, e paucitate lectionum, e codice Boreeli delectarum, comparatâ cum maiori numero variantium lectionum, in Roukensis codice conspicuarum, nullo nobis iure colligere licet, hunc ab illo esse diversum. Haec de viro illo docto sunt dicta, cuius excerptis usus fuit Wetstenius.

Ipsum vero Wetstenium quidni aliquando, in describendis suoque singulis loco et ordine collocandis lectionibus, errasse credamus? Quanta enim opus sit cura et diligentia, in variis lectionibus e diversorum annotatione colligendis, singulisque suo loco et ordine disponendis, quantoque cum labendi periculo labor iste sit coniunctus, nemo, nisi huiusmodi curas expertus, facile crediderit. Nec raro humani quid passum fuisse Wetstenium docuerunt, qui labores eius de industria excusserunt. Quo facto errores non paucos, a Viro Clarissimo et praeclare de Novi Foederis Critice merito commissos, in lucem protulerunt Woidius, in edito codice Alexandrino; (conf. Praef. §. 25. et *Varietates codicis Alexandrini*, editioni adiectae), Griesbachius, in descriptione codicis L. (*Symbolarum Criticarum* Tom 1. pag. LXXII—LXXIV.), Scholzius, in descriptione codicis K. (*Curarum Criticarum in historiam textus Euangeliorum*, pag. 80—90. et emendatius in *Novi Testamenti* editione) et Jac. Dermout, in descriptione codicum Petavii 1. et Scaligeri, (in *Collectaneis Criticis*).

III.

INDEX

CODICIS BOREELIANI, NUNC RHENO-TRAJECTINI.

pag.							
1—36.	Matth.	I:	1—VII:	5.	iam aberant, Boreelio nuper mortuo.		
37—48.	»	VII:	6—VIII:	34.	postea avulsae sunt.		
49.	»	IX:	1.	Καὶ ἐμβὰς	Matth. IX:	6.	ἀφιέναι
50.	»	»	6.	ἁμαρτίας·	»	»	11. οἱ φα
51. a.	»	»	12. ἐς ἱατροῦ	»	»	13. καλέ
	b.	»	14. εὐομεν	»	»	15. ἐστὶν ὁ νυμφίος·
52. a.	»	»	16. φου	»	»	17. ρήγγνται
	b.	»	18.	ιδου	»	»	18. ἀντην
53.	»	»	»	καί	»	»	25. ἐισελθῶν
54.	»	»	25.	ἐκράτησεν	»	»	31. ἐκείνη·
55.	»	»	32.	Ἀυτῶν	»	»	37. πολὺς·
56.	»	»	37.	οἱ δε	»	X:	4. πα
57.	»	X:	4.	ραδιδούς	»	»	11. δ' ἂν
58.	»	»	11.	πόλιν	»	»	16. φρόνιμοι
59.	»	»	16.	ὡς οἱ	»	»	22. μισούμενοι
60.	»	»	22.	ὑπο	»	»	26. γνωσθήσεται.
61. a.	»	»	27.	Ὁ λέγω	»	»	28. ... εἶσθε ἀπὸ
	b.	»	29.	Οὐχὶ	»	»	30. πᾶσαι
62. a.	»	»	32.	εμπροσθεν τοῦ	»	»	33. τοῦ πρὸς μ
	b.	»	35.	θνηατέρα	»	»	37. φιλῶν πρὸς
63.	»	»	32.	ἀντήν· καὶ	»	XI:	2. ἀκούσας
64.	»	XI:	2.	ἐν	»	»	8. μαλακοῖς
65.	»	»	8.	ἱματίοις	»	»	13. προφηται
66.	»	»	13.	καὶ	»	»	20. ἤρξατο ὀνει

Superior pars
folii abscissa est.

Inferior fo ii
pars est abscissa.

	pag.				
	67.	Matth. XI: 20.	διξεν τὰς	Matth. XI: 25.	σοι $\overline{\pi\epsilon\rho}$
	68.	» » 25.	$\overline{\zeta\epsilon}$ τοῦ	» XII: 1.	καιρῶ ἐπορέν
69—72.	[»	XII: 1.	θῆ ὁ	» » 44.	ἐξῆλ] desunt.
	73.	» » 44.	θον· καὶ	» » 48.	ἀδελφοί μου·
	74.	» » 49.	Καὶ ἐκτείνας	» XIII: 5.	ἄλλα
	75.	» XIII: 5.	Ἄε	» » 11.	οὐ δέδοται·
	76.	» » 12.	Ὅστις γὰρ	» » 15.	αὐτοῦς·
	77.	» » 16.	Ἵμῶν δε	» » 21.	διωγοῦ
	78.	» » 21.	διὰ	» » 26.	δε
	79.	» » 26.	ἐβλάστησεν	» » 30.	συναγάγετε εἰς
	80.	» » 30.	τῆν	» » 35.	ῥηθῆν
	81.	» » 35.	δια	» » 40.	συλλέγεται.
	82.	» » 40.	τὰ	» » 44.	καὶ ἄγο
	83.	» » 44.	ν ἀγρὸν	» » 50.	τῆν κά
	84.	» » 50.	μνον τοῦ	» » 55.	μηρ αὐτου
85, 86.	[» »	55.	λέγεται	» XIV: 9.	ὄρκους] desunt.
	87.	» XIV: 9.	καὶ τους	» » 15.	αὐτῶ
	88.	» » 15.	οἱ	» » 20.	ἐχορτάσθησαν·
	89.	» » 20.	καὶ ἦσαν	» » 26.	Καὶ ἴ
	90.	» » 26.	δόντες αὐτὸν	» » 31.	τί
	91.	» » 31.	ἐδισσασας·	» XV: 2.	σου
	92.	» XV: 2.	παραβαίνουσιν	» » 8.	ἐγγί
	93.	» » 8.	ζει με	» » 14.	τυφλοὶ
	94.	» » 14.	τυφλῶν·	» » 20.	χερσιν
95, 96.	[» »	20.	φραγεῖν.	» » 31.	τοῦς] deest.
	97.	» » 31.	ὄχλους.	» » 35.	γῆν·
	98.	» » 36.	Καὶ λαβῶν	» XVI: 2.	$\overline{\sigma\upsilon\nu\sigma}$ ·
	99.	» XVI: 3.	ὑποκριταί·	» » 9.	μημονεύετε
	100.	» » 9.	τοῦς	» » 14.	προφητῶν·
	101.	» » 15.	λέγει	» » 20.	ἵνα μη
	102.	» » 20.	δενὶ ἐπιωσιν·	» » 24.	ἀπαρησάσθω εἰ
	103.	» » 24.	αὐτὸν καὶ	» » 28.	αὐτοῦ·
	104.	» XVII: 1.	Καὶ μεθ	» XVII: 5.	ἐκ
	105.	» » 5.	τῆς	» » 11.	πρωῶτον·

Pars folii est
abscissa.

pag.			
106.	Matth. XVII: 11.	καὶ	Matth. XVII: 17. γενεᾷ ἅ
107.	» »	17. πιστος καὶ	» » 21. ηἰστιά·
108.	» »	22. Ἀναστρεφόμενων	» » 26. ἰς·
109.	» »	26. ἄράγε	» XVIII: 5. ἐν
110.	» XVIII: 5.	ἐπὶ	» » 9. σε
111.	» »	9. ἔξελε	» » 13. τοῖς ἐνεθήκοντα
112.	» »	13. ἐνέα	» » 18. λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς.
113.	» »	18. ἔσται λελυμένα	» » 24. συναίρειν
114.	» »	24. προσιγέθη	» » 29. σύνδουλος αὐτοῦ
115.	» »	29. εἰς	» » 34. αὐτῶ·
116.	» »	35. Οὕτως	» XIX: 4. αὐτούς·
117.	» XIX: 5.	Καὶ εἶπεν	» » 10. αὐτοῦ·
118.	» »	10. εἰ	» » 14. γαρ
119.	» »	14. τοιούτων	» » 20. ὑστερῶ·
120.	» »	21. Ἐφη	» » 26. αὐτοῖς
121.	» »	26. παρὰ ἀνοῖς	» » 29. κληρονομήσει·
122.	» »	30. Πολλοὶ	» XX: 6. ἐσιῶτας
123.	» XX: 6.	ἀργούς·	» » 12. καὶ ἰ'
124.	» »	12. σους ἡμῶν	» » 18. ἀνοῦ παρα
125-28.	[» »	18. δοθήσεται	» XXI: 5. ἐπὶ] desunt.
129.	» XXI: 5.	ὄνον	» » 10. λέγουσα·
130.	» »	10. τίς	» » 15. παίδας κρά
131.	» »	15. ζοντας ἐν	» » 20. ἐθαύμασαν
132.	» »	20. λέγοντες·	» » 24. ἐρῶ
133.	» »	24. ἐν	» » 29. ὑστερον δὲ
134.	» »	29. μεταμέληθεῖς (sic.)	» » 33. καὶ φρα
135.	» »	33. γμὸν αὐτῶ	» » 38. ὁ κλη
136.	» »	38. ρονόμος	» » 42. ἐστιν θαυμα
137.	» »	42. σιγῇ ἐν	» XXII: 3. δούλους
138.	» XXII: 3.	αὐτοῦ	» » 8. τοῖς
139.	» »	8. δούλοις	» » 13. αὐτὸν· καὶ
140.	» »	13. ἐβάλλετε.	» » 18. με πει
141.	» »	18. ράζετε ὑποκριταί·	» » 24. τῶ ἀδελ
142.	» »	24. φῶ αὐτοῦ·	» » 31. τὸ ῥη

pag.			
143.	Matth. XXII: 31.	Ἐν ὑμῖν.	Matth. XXII: 39. ἀγαπήσεις
144.	» »	39. τὸν	» » 46. ἡμέρας. ἕτερον
145.	» »	46. τῆσαι αὐτὸν	» XXIII: 5. τῶν
146.	» XXIII: 5.	ἱματίων	» » 12. ὑψωθήσεται
147.	» »	13. Οὐαὶ	» » 16. ὃς ἂν ὁμόση ἐν τῷ
148.	» »	16. ναῶ·	» » 23. γραμματεῖς καὶ
149.	» »	23. φαρισαῖοι	» » 26. καθαρόν.
150.	» »	37. Οὐαὶ	» » 30. πρ φητῶ·
151.	» »	31. ὥστε	» » 35. ὑιοῦ
152.	» »	35. βαραχίου.	» XXIV: 1. μαθητὰ
153.	» XXIV: 1.	αὐτοῦ·	» » 6. πολέμων
154.	» »	6. ὁρᾶτε	» » 12. πολλῶν
155.	» »	13. ὁ	» » 20. προσέυ
156.	» »	20. χεσθε δὲ	» » 27. ἡ ἄστρα
157.	» »	27. πῇ ἐξέρχεται	» » 31. ἀγγέλους αὐτοῦ
158.	» »	31. μετα	» » 36. οἱ ἄγγε
159.	» »	36. λοι τῶν	» » 42. ὄρα
160.	» »	42. ὁ	» » 48. ὁ κα
161.	» »	48. κὸς δοῦλος	» XXV: 4. λαμπάδων αὐτῶν
162.	» XXV: 5.	χρονίζοντος	» » 10. ἔτοιμοι εἰσηλ
163.	» »	10. θον μετ	» » 16. καὶ ε
164.	» »	16. ποιήσεν ἄλλα	» » 22. δε καὶ
165.	» »	22. ὁ	» » 26. ὄθεν
166.	» »	26. οὐ	» » 31. θρόνου
167.	» »	31. δόξης	» » 36. πρὸς με·
168.	» »	37. Τότε	» » 42. φαγεῖν
169.	» »	42. ἐδίψησα.	» XXVI: 1. αὐτοῦ
170.	» XXVI: 2.	Οἴδατε	» » 8. αὐτοῦ.
171.	» »	8. Ἠγανάκησαν	» » 14. τοὺς
172.	» »	14. ἀρχιερεῖς	» » 20. τῶν δώ
173.	» »	20. δεκα· καὶ	» » 26. ἔκλασεν.
174.	» »	26. καὶ ἐδίδου	» » 31. ἐμοὶ
175.	» »	31. ἐν τῇ	» » 36. γεθσημανεί·
176.	» »	36. Καὶ	» » 40. ἰσχύσατε

pag.				
177.	Matth. XXVI: 40.	μίαν	Matth. XXVI: 45.	λοιπὸν
178.	» »	45. καὶ ἂν πάνεσθε	» »	50. τὰς
179.	» »	50. χεῖρας	» »	55. ξύλων·
180.	» »	55. συλλαβεῖν	» »	59. ὅπως
181.	» »	59. θανατώσουσιν αὐτόν.	» »	64. ἐρχόμενον
182.	» »	64. ἐπι	» »	70. λέγων·
183.	» »	70. οὐκ	»	XXVII: 1. γενομένης. συμβού
184.	»	XXVII: 1. λιον ἔλαβον	»	» 6. κορβανὰν
185.	» »	6. ἐπεὶ	» »	12. κατηγορεῖσθαι
186.	» »	12. αὐτόν	» »	19. γυνή
187.	» »	19. αὐτοῦ λέγουσα	» »	24. γίνεται
188.	» »	24. λαβὼν	» »	29. κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ
189.	» »	29. κάλαμον	» »	34. ὄξος
190.	» »	34. μετὰ	» »	41. οἱ
191.	» »	41. ἀρχιερεῖς	» »	46. ἐγκατέλειπες·
192.	» »	47. Τινὲς	» »	53. αὐτοῦ.
193.	» »	53. ἐσιῆλθον	» »	58. πιλάτω·
194.	» »	58. ἠτήσατο	» »	63. ἐγείρομαι·
195.	» »	63. κέλευσον	»	XXVIII: 3. ὄνου
196.	»	XXVIII: 2. προσελθῶν	»	» 7. ἐκεῖ
197.	» »	7. αὐτόν	» »	12. συναχθέντες
198.	» »	12. μετὰ	» »	18. αὐτοῖς.
199.	» »	18. λέγων·	» »	20. ἀμήν· Pars huius et maior pars
200.	subsequentis paginae exhibet indicem capitulorum Euangelii Marci.			
201.	Marc. I:	1. καὶ μάρκον·	Marc. I:	5. Ἰουδαία
202.	» »	5. χώρα	» »	9. Ἰωάννου
203.	» »	9. εἰς	» »	15. Θεοῦ
204.	» »	15. μετανοεῖτε	» »	20. αὐτῶν ζε —
205.	» »	20. βεθαῖον ἐν	» »	26. ἀκάθαρτον
206.	» »	26. καὶ κράξαν	» »	31. ἤγειρεν αὐτήν.
207.	» »	31. κρατήσας	» »	37. καὶ
208.	» »	37. εὐρόντες	» »	42. ἐκαθάρισθη.
209, 10.	[» »	43. καὶ	»	II: 8. καὶ εὐθέως] desunt.
211.	» »	8. ἐπιγνοῦς	» »	12. δοξαζέειν τὸν

pag. 212.	Marc.	II: 12. θεὸν	Marc.	II: 16. ἀμαρτιολῶν prius
213.	»	» 16. ἔλεγον	»	» 19. ηἰσιτεύειν prius
214.	»	» 19. ὅσον	»	» 23. ἐγένετο παρα
215, 16.	[»	» 23. τορευέσθαι	»	III: 5. ἐξέτενε] desunt
217.	»	III: 5. καὶ ἀπεκατεσταθη	»	» 9. αὐτόν.
218.	»	» 10. πολλοὺς	»	» 17. ξεβδαίου· καὶ
219.	»	» 17. ἰωάννην	»	» 22. ἄρχοντι
220.	»	» 22. τῶν	»	» 28. τῶν ἀνῶν (ἀνθρώπων).
221.	»	» 28. καὶ	»	» 35. τοῦ
222.	»	» 35. θεοῦ	»	IV: 5. πολλήν·
223.	»	IV: 5. καὶ	»	» 11. μυστήριον
224.	»	» 11. τῆς	»	» 16. τὸν
225.	»	» 16. λόγον	»	» 21. αὐτοῖς
226.	»	» 21. μῆτι	»	» 27. ἡμέραν
227.	»	» 27. καὶ ὁ	»	» 32. αὐτοῦ
228.	»	» 32. τὰ	»	» 38. καθεύδων
229.	»	» 38. καὶ διεγείρουσιν	»	V: 2. ἀνθρώπος
230.	»	V: 2. ἐν	»	» 7. με βασα
231.	»	» 7. νίσης	»	» 13. ὡς
232.	»	» 13. δισχίλωι	»	» 18. ἵνα
233.	»	» 18. ἡ	»	» 23. τὰς
234.	»	» 23. χεῖρας	»	» 30. ἐπιγνοῦς
235.	»	» 30. ἐν ἑαυτῶ	»	» 35. ἡ
236.	»	» 35. θυγάτηρ	»	» 40. μητέρα·
237.	»	» 40. καὶ τοὺς	»	VI: 2. καὶ πολ
238.	»	VI: 2. λοὶ ἀκούσαντες	»	» 5. χεῖρας ἐθε
239.	»	» 5. ῥάπευσεν	»	» 11. μηδὲ ἀκούσω
240.	»	» 11. σιν ὑμῶν	»	» 15. ὅτι posterius
241.	»	» 15. προφήτης	»	» 20. καὶ συνε
242.	»	» 20. τήρει αὐτόν	»	» 24. τὴν
243.	»	» 24. κεφαλῆν	»	» 29. αὐτοῦ prius
244.	»	» 29. ἦλθον	»	» 34. εἶδεν
245.	»	» 34. ὁ ἱησοῦς	»	» 38. ἴδετε
246.	»	» 38. καὶ γινῶντες	»	» 44. πεντακισχίλι

pag.				
247.	Marc.	VI: 44.	οι ἄνδρες	Marc. VI: 49. εἶναι
248.	»	»	49. καὶ	» » 55. ἔχοντας
249.	»	»	55. περιφέρειν·	» VII: 3. κρατοῦν
250.	»	VII: 3.	τες τῶν	» » 7. δὲ σέβον
251.	»	»	7. ταί με	» » 12. μητρὶ αὐτοῦ
252.	»	»	13. ἀκυροῦντες	» » 18. πᾶν
253.	»	»	18. τὸ	» » 24. ἀναστάς
254.	»	»	24. ἀπῆλθεν	» » 28. τῆς
255.	»	»	28. τραπέζης	» » 33. ὡτα αὐτοῦ·
256.	»	»	33. καὶ πύσας	» VIII: 1. αὐτοῖς
257.	»	VIII: 2.	σπλαγχνίζομαι	» » 6. ὄχλω posterius
258.	»	»	7. καὶ εἶχον	» » 13. αὐτοὺς
259.	»	»	13. ἐμβὰς	» » 19. τοὺς πεντα
260.	»	»	19. κισχιλίους	» » 24. περιπατοῦντας
261.	»	»	25. Εἶτα	» » 29. αὐτοῖς
262.	»	»	29. ἡμεῖς	» » 33. φρονεῖς
263.	»	»	33. τὰ τοῦ	» » 38. λόγους
264.	»	»	38. ἐν τῇ γενεᾷ	» IX: 3. λίαν
265.	»	IX: 3.	ὡς	» » 9. μηδενὶ διη
266.	»	»	9. γήσονται	» » 14. γραμματεῖς συ
267.	»	»	14. ζητοῦντας	» » 19. φέρετε
268.	»	»	19. αὐτὸν	» » 24. τῇ ἀπιστεία·
269.	»	»	25. Ἰδὼν	» » 29. προσευχῇ
270.	»	»	29. καὶ νηστεία	» » 35. Καὶ καθήσας
271.	»	»	35. ἐφώνησεν	» » 39. αὐτὸν
272.	»	»	39. οὐδεὶς	» » 43. ἔχοντα
273.	»	»	43. ἀπελθεῖν	» » 49. ἀλισθήσεται·
274.	»	»	49. καὶ	» X: 5. αὐτοῖς
275.	»	X: 5.	πρὸς τὴν	» » 12. μοιχᾶται
276.	»	»	13. Καὶ	» » 18. ἀγαθόν·
277.	»	»	18. οὐδεὶς	» » 23. δυσκόλως
278.	»	»	23. οἱ	» » 28. αὐτῶ
279.	»	»	28. ἰδοὺ	» » 32. ἀκολουθοῦντες
280.	»	»	32. ἐφοβοῦντο	» » 36. αὐτοῖς

pag. 281.	Marc. X: 36.	Τί	Marc. X: 42.	αὐτοὺς	
282.	» »	42. λέγει	» »	47. ὅτι ἰησοῦς	
283.	» »	47. ὁ ναζωραῖος	» XI: 1.	βηθανίαν·	
284.	» XI: 1.	πρὸς	» »	6. αὐτοῖς κα	
285-88.	[» »	6. θῶς	» »	26. τοῖς] desunt.	
289.	» »	26. οὐρανοῖς	» »	31. οὐκ ἐπιστεύ	
290.	» »	31. σατε	» XII: 3.	αὐτὸν	
291.	» XII: 3.	ἔδειραν	» »	8. ἐξέβαλον	
292.	» »	8. ἐξω	» »	13. αὐτὸν ἀγρεύ	
293.	» »	13. σωσιν λόγῳ	» »	17. αὐτῷ·	
294.	» »	18. Καὶ ἔρχονται	» »	22. σπέρμα	
295.	» »	22. ἐσχάτη	» »	27. πλανᾶσθε· ¹⁾	
296.	» »	28. Καὶ	» »	32. ἀληθείας	
297 ^a .	» »	32. εἶπες· ὅτι	» »	33. καὶ θυ	} Caetera ablata sunt.
297 ^b .	» »	34. Ὅτι	» »	36. πνεύματι	
298 ^a .	» »	36. κάθου	» »	38. θελότων	
298 ^b .	» »	38. σπασμῶς	» »	41. γὰρ σφου	
299.	» »	41. βάλλει	» XIII: 1.	καὶ πο	
300.	» XIII: 1.	ταπαὶ οἰκοδομαί·	» »	7. ἀκοῆς	
301.	» »	7. πολέμων	» »	11. ἐν ἐκεί	
302.	» »	11. νη τῆ	» »	15. τῆς	
303.	» »	15. οἰκίας	» »	22. ψευδόχριστοι	
304.	» »	22. καὶ ψευδοπροφηταί	» »	27. ἀνέμων·	
305.	» »	27. ἀπ'	» »	33. ἐστιν	
306.	» »	34. Ὡς	» XIV: 2.	Λαοῦ·	
307.	» XIV: 3.	Καὶ ὄντος	» »	7. ἐαντιῶν	
308.	» »	7. καὶ	» »	12. ὅτε τὸ	
309.	» »	12. τὸ πάσχα	» »	16. πόλιν·	
310.	» »	16. καὶ εὔρον	» »	21. ἐκεῖνος	
311.	» »	22. καὶ ἐσθιόντων	» »	27. σκανδαλισθήσεσθε	
312.	» »	27. ἐν ἐμοὶ	» »	32. μαθηταῖς αὐ'	

1) Ad calcem columnae secundae hujus pag. prima verba literis minusculis sic sunt repetita: — οὐκ οὔτε ἐγκαλιόονται· ἄλλ' εἶσιν ὡς (sic) ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐνοῖς. Quem in finem nescio.

pag.			
313.	Marc. XIV: 32. τοῦ·	Marc. XIV: 37. γοηγορήσαι	
314.	» » μετ' ἐμοῦ· 38 γοηγορεῖτε	» » 43. λαλοῦντος πα	
315.	» » 43. ραγίνεται	» » 48. ξύλων	
316.	» » 48. συλλαβεῖν	» » 54. μετὰ	
317-22.	[» » 54. τῶν ὑπηρετῶν	» XV: 15. παρέδωκε] desunt	
323.	» XV: 15. τὸν ἰησοῦν	» » 20. ἵνα σταυ	
324.	» » 20. ρώσωσιν αὐτόν.	» » 27. ληστὰς, ἕνα	
325.	» » 27. ἐκ	» » 33. δὲ ὧ	
326.	» » 33. ρας ἔκτις	» » 39. κεντυρίων	
327-32.	[» » 39. ὁ παρεστηκώς	» XVI: 19. σημεῖων] desunt.	
333, 34.	Exhibent indicem capitulorum Euangelii Lucae.		
1)	335 ^a .	Luc. I: 1. ... ἰδὴ... ῥ πολ... ι ἐπεχείρησαν ἀ... ἄξα... διήγησιν — Luc. I. 2. ἀντίπτει	
	335 ^b .	» » 2. καὶ	Luc. I: 5. ταῖς ἡ
	336 ^a .	» » 5. ... ου βασιλέως	» » 6. καὶ δικαι
	336 ^b .	» » 6. .. ἀ... οὐ... τ... τι... στε... φότη... βηκ... ἡμέρ... ἦσαν. 8... δὲ ἐν τ... ειν αὐτόν — Luc. I: 9. θυμῶσαι	
337-42.	[» » 9. εἰσελθῶν	Luc. I: 41. τὸν ἄσπα] desunt	
343.	» » 41. σμον τῆς	» » 48. ὅτι ἐπέ	
344.	» » 48. βλεψεν ἐπι	» » 55. ἡμῶν	
345.	» » 55. τῷ ἄβραάμ	» » 61. ὅτι	
346.	» » 61. οὐδεὶς	» » 66. ἔσται· καὶ	
347.	» » 66. χεῖρ κ ^υ	» » 74. λατρεύειν	
348.	» » 74. αὐτῷ	» II: 1. ἀγούστου	
349.	» II: 1. ἀπογράφεσθαι.	» » 7. ἀνέκλινεν αὐτόν	
350.	» » 7. ἐν τῇ	» » 13. πληθος	
351-58.	[» » 13. στρατιᾶς	» III: 2. ἐγένετο] desunt.	
359.	» III: 2. ῥῆμα	» » 7. ὑμῶν	
360.	» » 7. φυγεῖν	» » 12. βαπτισθῆναι	
361.	» » 12. καὶ εἶπον	» » 16. ἱμάντα.	
362.	» » 16. τῶν	» » 21. λαόν·	
363-66.	[» » 21. καὶ ἰησοῦ	» IV: 8. καὶ ἄπο] desunt.	
367.	» IV: 8. κριθεὶς ὁ ἰς	» » 14. καὶ ὑπέστρε	

1) Pars folii abscissa est.

pag.							
368.	Luc.	IV: 14.	ψεν $\overline{\iota\varsigma}$	Luc.	IV: 18. τοῖς		
369.	»	»	18. συντετριμμένους	»	»	23. προς	
370.	»	»	23. αὐτούς·	»	»	27. προσηύτου	
371.	»	»	27. ἐν	»	»	33. καὶ ἅ	
372.	»	»	33. νέκραξεν φωνή	»	»	38. σίμωνος	
373.	»	»	38. πενθερά	»	»	42. εἰς ἔρη	
374.	»	»	42. μον τόπον	»	V:	3. ἀπό	
375.	»	V:	3. τῆς	»	»	7. ὥστε	
376.	»	»	7. βυθίζεσθαι	»	»	12. τὸν $\overline{\nu}$	
377-80.	[»	»	12. πεσῶν	»	»	30. ἐγόγγυζον οἱ] desunt.
1) {	381.	»	»	30. γραμματεῖς	»	»	35. ἀπαρθῆ
382.	»	»	»	35. . . ἀνῶν	»	»	39. ἐστίν·
383-94.	[»	VI:	1. Ἐγένετο	»	VII:	8. εἰμι] desunt
395.	»	VII:	8. ὑπέξουσίαν	»	»	»	12. ἴδου ἕξε
396.	»	»	»	12. κομίζετο τεθνηκῶς	»	»	17. τη περι
397.	»	»	»	17. χώρω	»	»	22. εἶδειτε
398.	»	»	»	22. καὶ ἠκούσατε	»	»	26. καὶ
399, 400.	[»	»	26. περισσότερον	»	»	37. ἀμαρτωλὸς] desunt
401.	»	»	»	37. καὶ ἐπιγνοῦσα	»	»	41. τινὶ
402.	»	»	»	41. ὁ εἶς	»	»	45. οὐ δι
403.	»	»	»	45. ἔλιπεν	»	VIII:	1. δώδεκα
404.	»	VIII:	1. σιν	»	»	»	6. ἔπεσεν
405, 406.	[»	»	6. ἐπὶ	»	»	15. ἀγαθῆ] desunt
2) {	407.	»	»	15. ἀκούσαντες	»	»	20. καὶ ἀπηγγέλλη
408.	»	»	»	20. ἀντὶ	»	»	24. ἐγεροθεῖς
409.	»	»	»	24. ἐπετίμησεν	»	»	28. ἀνακράξας
410.	»	»	»	28. προσέπεσεν	»	»	32. τῷ
411-14.	[»	»	32. ὄρει	»	»	51. εἰ μη πέ] desunt
415.	»	»	»	51. . . ἰωάν	»	IX:	1. δύναμιν
416.	»	IX:	1. καὶ ἕξουσίαν	»	»	»	6. εὐαγγελιζόμενοι
417, 18.	[»	»	6. καὶ	»	»	26. ἀγίων] desunt

1) Hoc folium in tres partes est dissectatum, nonnullaeque literae desunt.

2) Hoc folium in duas partes est dissectatum.

pag.							
419 ^a .	Luc.	IX: 26.	ἀγγέλων	Luc.	IX: 27.	τὴν	
419 ^b .	»	»	29. εὐχέσθαι	»	»	30. δύο συνε	
420 ^a .	»	»	32. πνω· διαγορηγορήσαντες	»	»	33. τῶ	
420 ^b .	»	»	33. λέγει	»	»	34. τὴν	
421-24.	[»	»	34. νεφέλην	»	»	44. ὅτα] desunt	
425.	»	»	44. ὑμῶν	»	»	48. μέγας·	
426.	»	»	49. ἀποκριθεὶς	»	»	54. αὐτοῦ	
427-30.	[»	»	54. Ἰάκωβος	»	X: 13.	ὑμῖν] desunt	
431 ^a .	»	X: 13.	πάσαι	»	»	14. καὶ σι	
431 ^b .	»	»	17. Ὑπέστρεψαν	»	»	17. τὰ	
432 ^a .	»	»	19. καὶ οὐδέν	»	»	20. χαίρειτε ὅτι	
432 ^b .	»	»	21. καὶ συνετῶν	»	»	21. ὅτι οὐ	
433, 34.	[»	»	21. τως	»	»	34. ἔλαιον] desunt	
435.	»	»	34. καὶ οἶνον	»	»	38. αὐτὸν	
436.	»	»	38. εἰς τὸν	»	XI: 1.	μαθητῶν αὐτοῦ·	
437.	»	XI: 1.	πρὸς	»	»	5. φίλε	
438.	»	»	5. χρῆσον	»	»	11. λίθον	
439.	»	»	11. ἐπιδώσει (prius)	»	»	17. αὐτοῖς	
440.	»	»	17. πᾶσα	»	»	22. διαδίδωσιν	
441-48.	[»	»	23. ὁ μὴ	»	XII: 6.	ἐνώ] desunt	
449.	»	XII: 6.	πιον τοῦ	»	»	11. ἀπολογήσασθε	
450.	»	»	11. ἢ τί εἶπητε	»	»	18. ποιήσω· κα	
451 ^a .	»	»	18. θελω μου	»	»	19. ἐρῶ	
451 ^b .	»	»	20. τοῦσιν ἀπό	»	»	22. μαθητὰς αὐ	
452 ^a .	»	»	24. κατανοήσατε	»	»	24. αὐτούς· πό	
452 ^b .	»	»	26. λοιπῶν	»	»	27. τῆ	
453-62.	[»	»	27. δόξη	»	XIII: 14.	ὅτι τῶ] desunt	
463.	»	XIII: 14.	σαββάτω	»	»	17. ὑπ' αὐτοῦ	
464.	»	»	18. Ἐλεγεν	»	»	24. πύλης	
465-70.	[»	»	24. ὅτι	»	XIV: 18.	με πα] desunt	

1) Hujus folii non nisi dimidiata pars, eaque inferior, superest: hinc quatuor columnarum partes inferiores exhibet.

2) Hujus folii non nisi pars exigua, eaque superior, residua est: unde quatuor columnarum totidem partes superiores relictæ sunt.

3) Hujus folii non nisi pars, eaque superior, superest: unde singularum quatuor columnarum partes superiores restant.

pag.						
471.	Luc. XIV: 18.	ρητημένον	Luc: XIV: 23.	εἰσελθεῖν		
472.	»	» 23.	ἔχει τὰ πρὸς ἄ			
473, 74.	[»	» 28.	παρισμόν	» XV: 4.	ἀπολωλὸς] desunt	
475 ^a .	»	XV: 5.	ἕως	»	» 6.	αὐτοῖς
475 ^b .	»	» 7.	ἢ ἐπί	»	» 8.	ἄπει
476 ^a .	»	» 9.	τέ μοι	»	» 11.	δὲ
476 ^b .	»	» 13.	Καὶ μετ'	»	» 14.	δὲ
477-80.	[»	» 14.	αὐτοῦ	» XVI: 3.	κύριός μου] desunt	
481.	»	XVI: 3.	ἀφαιρεῖται	»	» 8.	τῆς
482.	»	» 8.	ἀδικίας	»	» 13.	γὰρ τὸν
483.	»	» 13.	ἕνα	»	» 18.	ἐτέραν μοιχεύει
484.	»	» 18.	καὶ πᾶς	»	» 23.	ὁρᾷ
485.	»	» 23.	τὸν	»	» 27.	τοῦ
486.	»	» 27.	πρὸς (πατρός)	» XVII: 2.	ἵνα σκαν	
487.	»	XVII: 2.	δαλίση	»	» 8.	ταῦτα
488.	»	» 8.	φάγεσαι	»	» 14.	αὐτοὺς
489-96.	[»	» 14.	ἐκαθαρίσθησαν	» XVIII: 14.	ὁ δὲ ταπεινὸν] desunt	
497.	»	XVIII: 14.	ἐαυτὸν ὑψωθήσεται	»	» 20.	πρὸ σου
498.	»	» 20.	καὶ	»	» 28.	πέτρος· ἰ
499-502.	[»	» 28.	δοῦν	»	» 41.	ποιήσω] desunt
503.	»	» 41.	ὁ	» XIX: 5.	σήμερον	
504.	»	XIX: 5.	γὰρ	»	» 11.	αὐτοὺς
505.	»	» 11.	ὅτι	»	» 16.	σου
506.	»	» 16.	προσευργάσαιο	»	» 23.	ἀργύριον
507.	»	» 23.	μου	»	» 29.	δύο
508.	»	» 29.	τῶν	»	» 36.	ὁδῶ
509-12.	[»	» 37.	Ἐγγίζοντος	» XX: 12.	τρίτον] desunt	
513.	»	XX: 12.	οἱ	»	» 17.	οἰκοδομοῦντες
514.	»	» 17.	οὗτος	»	» 21.	ἀλλ' ἐ
515-24.	[»	» 21.	π' ἀληθείας	» XXI: 27.	πολλῆς] desunt	
525.	»	XXI: 28.	Ἀρχομένων	»	» 34.	ἐκεῖνη
526.	»	» 35.	ὡς	» XXII: 3.	δώδεκα	

1) Pars dimidiata hujus folii inferior periit. Itaque supersunt quatuor columnarum partes superiores.

pag.				
527 ^a .	Luc. XXII: 6.	τοῖς ἄτερο	Luc. XXII: 8.	καὶ ἰωάν
1) 527 ^b .	» »	10. μὴ ὕδατος	» »	11. τῆς
528 ^a .	» »	13. τοῖς· καὶ	» »	15. εἶπεν
528 ^b .	» »	17. τήριον	» »	18. τοῦ γε
529.	» »	18. νήματος	» »	23. πρῶσσειν
530.	» »	24. Ἐγένετο	» »	30. φυλάς
531.	» »	30. τοῦ	» »	36. μάχαιραν
2) 532.	» »	37. λέγω	» »	43. π' οὐρανοῦ
533-40.	[» »	43. ἐπισχύων	» XXIII: 11.	ἡρώδης] desunt
541.	» XXIII: 11.	συν	» »	16. ἀπολύσω
542.	» »	17. Ἀνάγκη	» »	24. τὸ αἶ
543.	» »	24. τῆμα	» »	30. πέσετε
544.	» »	30. ἐφ' ἡμᾶς	» »	36. προσφέροντες
545, 46.	[» »	36. αὐτῶ	» »	51. ἀπὸ αἰ] desunt
3) 547 ^a .	» »	51. ριμαθαίας	» »	53. καὶ κα
547 ^b .	» »	54. ἐπέφωσκεν	» »	56. δὲ ἡ
548 ^a .	» XXIV: 1.	μημεῖον φερούσαι	» XXIV: 3.	ἰὼ (ἰησοῦ)
548 ^b .	» »	5. τὸ προσω	» »	6. γαλιλαία
549.	» »	7. λέγων	» »	13. ἦσαν
550.	» »	13. πορευόμενοι	» »	19. ποῖα
551-54.	[» »	19. οἱ δὲ	» »	44. ὑμᾶς] desunt
555.	» »	44. ἔτι ὢν	» »	50. αὐτοῦ εὐλό
556.	» »	50. γησεν	» »	53. τὸν θεὸν ἀμήν. Item

Index capitulorum Euangelii Johannis.

4) 557 ^a .	Joh. I:	1. Ἐν	Joh. I:	1. ὁ λόγος primum
557 ^b .	» »	3. οὐδὲ	» »	4. ἀνὼν (ἀνθρώπων)
558 ^a .	» »	7. εἰς	» »	8. ἵνα μαρτυρή
558 ^b .	» »	10. καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν	» »	12. Ἐν γενε
559.	» »	13. ἀλλ'	» »	19. εἶνιν
560.	» »	19. ἡ	» »	25. οὐν

1) Pars dimidiata hujus folii superior interiit. Hinc quatuor columnarum partes inferiores supersunt.

2) Nonnullae literae hujus folii desunt.

3) Pars dimidiata hujus folii superior interiit. Quatuor columnarum partes inferiores supersunt.

4) Pars dimidiata eaque inferior hujus folii interiit. Quatuor columnarum partes superiores supersunt.

pag.	Joh.	I: 25.	βαπτίζεις	Joh.	I: 30.	οὐ
561.	»	»	30. ἐγὼ	»	»	35. πάλιν
562.	»	»	35. ἰστηκει	»	»	41. ἀνῶ
563.	»	»	42. εὐρίσκει	»	»	46. ναζαρέθ
564.	»	»	47. καὶ εἶπεν	»	»	52. οὐνον ἀνέ
565.	»	»	52. ωρότα	»	II:	7. γεμίσατε
566.	»	II:	7. τὰς	»	»	11. οἱ μα
567.	»	»	11. θηραὶ	»	»	16. ἐντεύθεν
568.	»	»	16. μη	»	»	22. ὁ ἰς (ἠησοῦς)
569.	»	»	23. ὡς	»	III:	5. καὶ
570.	»	»	23. ὡς	»	»	14. ὄφιν] desunt
571, 72. [»	III:	5. εἶπεν	»	»	19. ἀνοι (ἀνθρωποι)
573.	»	»	14. ἐν τῇ	»	»	25. ζήτησις
574.	»	»	19. μᾶλλον	»	»	29. ἐμὴ πε
575.	»	»	25. ἐκ	»	»	36. μένει
576.	»	»	29. πλήρωται	»	IV:	8. αὐτοῦ
577.	»	»	36. ἐπ' αὐτόν	»	»	12. καὶ τὰ
578.	»	IV:	8. ἀπεληλύθησαν	»	»	18. εἴρηκας
579.	»	»	12. θρέμματα	»	»	23. πῦν καὶ
580.	»	»	19. λέγει	»	»	38. ἀπέσται] desunt
581, 82. [»	»	23. ἀληθεία	»	»	43. ἀπῆλθεν
583.	»	»	38. καὶ ὑμᾶς	»	»	49. αὐτόν
584.	»	»	43. εἰς	»	V:	1. ἐορτῇ
585.	»	»	49. ὁ	»	»	6. κατακειμενον
586.	»	V:	1. τῶν	»	»	11. περιπάτει
587.	»	»	6. καὶ	»	»	18. μᾶλλον ἐξή
588.	»	»	12. ἠρώτησαν	»	»	38. λόγον αὐ] desunt.
589-92. [»	»	18. τουν	»	»	45. ὅτι
593.	»	»	38. τοῦ οὐκ	»	VI:	5. ὄχλος· ἐφ
594.	»	»	45. ἐγὼ	»	»	11. ἄρτους
595.	»	VI:	5. χεῖται	»	»	16. ὡς δε
596.	»	»	11. ὁ	»	»	22. ἐκεῖ
597.	»	»	16. ὄψια	»	»	

[1] Nonnullae literae in media pagina desunt V.]

pag.	Joh.	VI: 22.	ει	81	:X	Joh.	VI: 26.	εχοστά	81	:X	fol.	860
598.	»	»	26.	σθητε	82	»	»	32.	αρον	81	»	860
599.	»	»	32.	εκ prius	88	»	»	39.	το θε	89	»	860
600.	»	»	39.	λημα	88	»	»	63.	το πνευμα	88	»	860
601-604.	[»	»	63.	εστιν το	»	»	69.	ημεις πεπιστευ	88	»	860
605.	»	»	»	69.	καμεν	»	»	VII: 3.	ποιεις	88	»	860
606.	»	»	VII: 4.	ουδεις	88	»	»	10.	αυτος	81	»	860
607.	»	»	»	10.	ανεβη	»	»	17.	το θε	88	»	860
608.	»	»	»	17.	λημα αυτου	»	»	19.	εξ υμων	88	»	860
609 ^a .	»	»	»	19.	ποιει	»	»	21.	παντες θαν	88	»	860
609 ^b .	»	»	»	22.	σαββατω	»	»	23.	εποιησα εν σαββατω	»	»	860
610 ^a .	»	»	»	25.	ον	»	»	28.	καμε	88	»	860
610 ^b .	»	»	»	28.	οιδατε	»	»	VIII: 10.	θεασαμενος	»	»	860
611-16.	[»	»	VIII: 10.	πλην	»	»	14.	υπαγω	81	»	860
617.	»	»	»	14.	υμεις	»	»	22.	δυνασθε	88	»	860
618.	»	»	»	22.	ελθειν	»	»	26.	τον	88	»	860
619.	»	»	»	26.	κοσμον	»	»	33.	αυτω	88	»	860
620.	»	»	»	33.	σπερμα	»	»	39.	εργα	88	»	860
621.	»	»	»	39.	του αβρααμ εποιηθη	»	»	44.	θελετε	88	»	860
622.	»	»	»	44.	ποιειν	»	»	49.	τον	88	»	860
623.	»	»	»	49.	πρα (πατερα)	»	»	54.	εστιν ο	88	»	860
624.	»	»	»	54.	πηρ μου	»	»	IX: 1.	παραγων ο	88	»	860
625.	»	»	»	IX: 1.	ειδεν	»	»	7.	αυτω	88	»	860
626.	»	»	»	7.	υπαγε	»	»	11.	νιψαι	88	»	860
627.	»	»	»	11.	απελθων	»	»	17.	τω τυ	»	»	860
628.	»	»	»	17.	φλω παλιν	»	»	21.	αυτω	»	»	860
629.	»	»	»	21.	ερωτησατε	»	»	26.	τους οφθαλ	»	»	860
630.	»	»	»	26.	μους	»	»	32.	του αιω	»	»	860
631.	»	»	»	32.	νος ουκ	»	»	39.	κοσμον του	»	»	860
632.	»	»	»	39.	τον ηλθον	»	»	X: 3.	αυτου α	»	»	860
633.	»	»	»	X: 3.	κουει	»	»	9.	ειμι	»	»	860
634.	»	»	»	9.	η θυρα	»	»	13.	περι	»	»	860
635.	»	»	»			»	»			»	»	860

1) Harum columnarum pars dimidiata inferior excisa est.

pag.	Joh.	X:	13.	των	ἐπιτομῆς	102	:17	Joh.	X:	18.	ἐπιτολήν	102	:17	102
636.	»	»	18.	ἐλάβον	103	»	»	»	»	25.	τοῦ	103	»	103
637.	»	»	25.	πρὸς	103	»	»	»	»	32.	μου	103	»	103
638.	»	»	32.	διὰ	103	»	»	»	XI:	3.	πρὸς]	desunt	»	103-105
639, 40.	[»	»	»	103	»	»	»	»	9.	τοῦ	103	»	103
641.	»	XI:	3.	αὐτὸν	103	»	»	»	»	16.	δίδυμος	103	»	103
642.	»	»	9.	κόσμου	103	:17	»	»	»	22.	δώσει	103	»	103
643.	»	»	16.	τοῖς	103	»	»	»	»	29.	ἐγείρεται τα	103	»	103
644.	»	»	22.	σοι	103	»	»	»	»	33.	πν	103	»	103
645.	»	»	29.	χὺ καὶ	103	»	»	»	»	40.	τοῦ	103	»	103
646.	»	»	33.	καὶ ἐπάραξεν	103	»	»	»	»	XII:	3.	ἤλαψε]	desunt	»
647-50.	[»	»	»	103	»	»	»	»	9.	ἔγω	103	»	103
651.	»	XII:	3.	τοὺς πόδας	103	»	»	»	»	14.	καθὼς	103	»	103-10
652.	»	»	9.	οὐν	103	:17	»	»	»	25.	μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ]	desunt	»	103
653, 54.	[»	»	14.	ἐστι	103	»	»	»	31.	ἐστὶν τοῦ	103	»	103
655.	»	»	25.	ἐν τῷ	103	»	»	»	»	36.	ὁ ἰς.	103	»	103
656.	»	»	31.	κόσμου	103	»	»	»	»	42.	ἐπίστευσαν	103	»	103
657.	»	»	36.	καὶ	103	»	»	»	»	48.	κρίνοντα αὐτὸν	103	»	103
658.	»	»	42.	εἰς	103	»	»	»	»	XIII:	2.	παραδῶ	»	103
659.	»	»	48.	ὁ λόγος	103	»	»	»	»	8.	μέρος με	103	»	103
660.	»	XIII:	3.	Εἰδὼς	103	»	»	»	»	14.	νήπιεν τοὺς	103	»	103
661.	»	»	8.	τ ἐμοῦ	103	»	»	»	»	20.	με	103	»	103
662.	»	»	14.	πόδας	103	»	»	»	»	28.	τοῦτο	103	»	103
663.	»	»	21.	Ταῦτα	103	»	»	»	»	34.	ὑμῖν ἵνα	103	»	103
664.	»	»	28.	δὲ	103	»	»	»	»				»	103

Codex Rheno-Traject.

Vulg. lect.

Matth.

IV.

VARIAE LECTIONES.

NOTA. QUAE A WETSTENIO ET GRIESBACHIO EX ALIIS CODD.

NONDUM NOTATAE SUNT, DISTINGUUNTUR HOC SIGNO *

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
IX: 1. ἐμβὰς ιδίαν		ἐμβὰς ὁ ἰησοῦς [F] ἰουδαίαν (ιουδαίαν) (F. Wetst.) Ad subsequens πόλιν in m. habetur hoc signum +
5. ἀφρώνται σοι ἐγειραι		ἀφρώνται σου [BCDFGKL] ἐγειρε [CDGKS]
6. εἰδῆτε		* ἴδητε
7. αὐτοῦ		* αὐτοῦ
13. ἔλθον		Hiatus, vs. 11 [ρισῆτοι—ισχύοντι] vs. 12, et eodem versu [ἀλλ' οἱ] [χον] vs. 13, [ῥέ] in πορευθέντες. ἐλήλυθα (F. Wetst.)
14. νησιεύουσι		* νησιεύουσιν.
16. ἱματίου		ἱματίου.
		Hiatus vs. 13. σαι — νησι vs. 14.
		» » 15. ἐλεύσονται — ἀγνά, vs. 16, et ἐπὶ ἱματί — ibid.
		1) » » 17. οἱ ἄσχοι, καὶ — αὐτοῖς, vs. 18. Tum laceratum folium haec exhibet: ιδου προσῆλ w. προσεκ

1) Wetst. refert codicem F, cum multis aliis exhibere ἀμφότεροι pro vulg. ἀμφότερα.

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
		ἀντὶ λέγω
		τι ἢ θυγάτηρ Hinc conicio, lectum fuisse
IX: 18.	ἄρχων ἐλθῶν	ἄρχων τις προσῆλθεν τῷ ᾧ quomodo fere est in G. L.
»	ἐπίθες	* ἐπίθες
20.	ἱματίου	* ἱματίου.
21.	ἔλεγε	* ἔλεγεν.
22.	εἶπε	* εἶπεν.
»	σέσωκέ	* σέσωκέν
24.	ἀπέθανε	* ἀπέθανεν.
25.	ἐκράτησε	* ἐκράτησεν.
29.	ἤψατο	* ἤψατο. 1)
31.	διεφήμισαν	διεφήμισαν.
32.	ἐξερχομένων	* διεξερχομένων. (Praeunte δὲ)
33.	ὅτι	abest. [BCDEGKLS]
36.	ἐκλελυμένοι	ἐσκυλμένοι. [BCDEFGKS]
»	ὡσεὶ	ὡς [DF]
37.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
38.	αὐτοῦ. Neglexit Griesb. annotare h. sect.	
X: 1.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ 2)
»	πνευμάτων	κατὰ πνευμάτων [EFL]
2.	ἔστι	* ἔστιν
»	ὁ τοῦ	τοῦ (D. Wetst.)
4.	κανανίτης	* κανάντης (a prima manu)
»	ὁ ἰσκαριώτης	ἰσκαριώτης. [F]
»	ὁ καὶ παραδούς	ὁ παραδιδούς [F w]
5.	ἀπέστειλεν	ἀποστείλας. [F]
7.	βασιλεία	* βασιλεῖα.
8.	νεκρούς ἐγείρετε	absunt. [EKLMS]
»	ἐβάλλετε	ἐβάλετε
10.	ῥάβδον	ῥάβδους [CEFGKLMP]

[1] Notandum est, Codicem nostrum pro spiritu aspero saepissime lenem exhibere. Ita et sect. 20 legitur ἤψατο, et sect. 21 ἱματίου, quod cl. defunctus animadvertere neglexit. V.]

[2] Ed. Wetst. h. l. habet αὐτοῦ. V.]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
X: 10.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
11.	ἔστι	* ἔστιν.
14.	πόλεως	* πόλεω
17.	παραδώσουσι	* παραδώσουσιν.
»	αὐτῶν	* αὐτῶν.
18.	ἡγεμόνας δὲ	ἡγεμόνας
19.	ὅταν	ὅτ' ἂν
»	παραδιδῶσιν	παραδίδωσιν. [F.]
»	λαλήσετε	λαλήσητε. [E.] (quod paulo ante praecessit.)
23.	ὅταν	* ὅτ' ἂν
24.	ἔστι	* ἔστιν
»	διδάσκαλον	διδάσκαλον αὐτοῦ. [F.] ¹⁾
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
25.	αὐτοῦ bis	* αὐτοῦ bis. Ita etiam Elzev. 1624. ²⁾
»	ἐκάλεσαν	ἐπεκάλεσαν. [BCEFGKMS]
26.	ἔστι	* ἔστιν
28.	φοβηθήτε	[φοβ] εἴσαθε [BCEFKLM]
		Hiatus vs. 28. τῶν — γεέννη.
30.	τριχῆς	* τριχῆαις. [inter manif. errores referendum.]
		Hiatus vs. 30. ἡριθμημέναι — αὐτῶ vs. 32.
		» 33. [μ]ου — αὐτοῦ, καὶ vs. 35.
35.	αὐτῆς bis	* αὐτῆς. bis.
		Hiatus vs. 37 [ὑπ] ἐρ ἐμέ prius — ἀπολέσει vs. 39.
39.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
42.	»	»
XI: 1.	μαθηταῖς αὐτοῦ	* μαθητὰς (error) αὐτοῦ.
2.	δεσμοτηρίῳ	* δεσμοτηρίῳ
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
5.	ἀναβλέπουσι	* ἀναβλέπουσιν
»	περιπατοῦσι	* περιπατοῦσιν

[1] Quod annotare neglexit Griesb. V.]

[2] Et Wetst. V.]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XI: 5.	ἀκούουσι	* ἀκούουσιν
7.	ἐξήλθετε	* ἐξεληλύθατε
8.	»	» [F w.] ¹⁾
»	ἱματίοις	* ἱματίοις.
»	βασιλέων	βασιλειῶν. [EFGS]
9.	ἐξήλθετε	ἐξεληλύθατε. [F] ²⁾
10.	ἔστι	* ἔστιν.
11.	ἐγγεγραται	* ἐγγεγραται. [Edd. Erasmi.] ³⁾
16.	παιδαρίοις	παιδίοις. [BCDEGKLS]
»	προσφωνοῦσι	* προσφωνοῦσιν
»	ἐταίροις.	ἐτέροις [CDEFL.] ³⁾
»	αὐτῶν	* αὐτῶν.
18.	ἦλθε	* ἦλθεν
»	λέγουσι	* λέγουσιν.
19.	αὐτῆς	* αὐτῆς.
21.	χοραζὶν	χοραζεῖν a pr. m. χοραζεῖν a sec. [CFK w.]
23.	ἡ	ἡ [DL]
23.	ὑψωθεῖσα	ὑψώθης. [EFG w.]
		Hiatus c. XII. 1. — θη ὁ ἰησοῦς — ἐξῆλ vs. 44.
XII: 44.	ἔλθόν	ἔλθων [DE]. Errat Griesb. Wetst. DF.
46.	εἰσπήκεισαν	* ἵστηκεισαν (error).
47.	εἶπε	* εἶπεν.
»	ἔστηκασι	* ἔστηκασιν
48.	εἶπε	* εἶπεν.
49.	αὐτοῦ bis	* αὐτοῦ bis.
XIII: 2.	εἰσπήκει	* ἵσθηκει
4.	ἔπεσε	* ἔπεσεν
»	ἦλθε	* ἦλθεν
5.	εἶχε	* εἶχεν
»	ἐξανέτειλε	* ἐξανέτειλεν

[1] Quod annotare neglexit Griesb. V.]

[2] Hanc v. lect. annotare neglexerunt Griesb. et Scholz. V.]

[3] Omisit Griesb. V.]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIII: 13.	βλέπουσι	* βλέπουσιν
»	ἀκούουσι	* ἀκούουσιν [Sic recte Elz.]
»	συνιοῦσι	* συνιοῦσιν
14.	ἐπ'	abest. [BCFGKLS]
»	ἀκούσετε	ἀκούσῃτε [EFG]
»	βλέψετε	βλέψῃτε. [EFG]
15.	ὡσὶ	* ὡσὶν
»	αὐτῶν	* αὐτῶν ¹⁾
»	ἴδωσι	* ἴδωσιν
»	ἀκούσωσι	* ἀκούσωσιν.
»	συνιῶσι	συνῶσιν. [DEF] Etiam Elz. 1624. συνῶσι.
»	ἐπιστρέψωσι	ἐπιστρέψουσιν. [2. 9. 73. 87 w.]
»	ἰάσωμαι	ἰάσομαι. [BCDS]
16.	βλέπουσι	* βλέπουσιν
17.	οὐκ	* οὐκ bis. Ita et 21.
19.	συνιέντος	συνιόντος [DF w.]
21.	ἔχει δὲ	ἔχει. [F] ²⁾
»	ἔστι	* ἔστιν
24.	ὁμοιώθη	* ὁμοιώθη.
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
25.	τῷ	* τῷ
»	ἔσπειρε	* ἔσπειρεν.
26.	ἐποίησε	* ἐποίησεν.
27.	ἔσπειρας	ἔσπειρες. [CDEF]
»	τὰ	abest. [BCDEFGKS]
28.	συλλέξωμεν	συλλέξομεν. [13 caet.] edit. compl.
30.	τῷ	abest. [BDGKMS] ed. compl.
31.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
32.	ἔστι bis.	ἔστιν bis.
40.	κατακαίεται	καίεται. [CEGKLMS] ed. compl.

[1] Ita et Wetst. edidit. V.]

[2] Praeterit haec Griesb. V.]

[1] Praeterit haec Griesb. V.]
 [2] Ita et Wetst. edidit. V.]
 [3] Praeterit haec Griesb. V.]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIII : 41.	ἀγγέλους αὐτοῦ	ἀγγέλους. [Fw.] ¹⁾
43.	ἀκούειω.	abest a 1 m. [Fw.]
44.	ἔκρουψε	* ἔκρουψεν
»	αὐτοῦ	αὐτοῦ. Sic recte Elzev. 1624. ²⁾
		Vs. 44, post καὶ ἀγο abscissa est folii pars:
	 νὰ γρονέ
	 παλιν
	 στιν ἡβα
	 τανουρα
	 ἀνω ἔμπό
	 ζητοῦντι
	 οὐσ μαργαρί
	 ὄσ ξερωνέ
	 πολύτιμον
	 αργαρίτην ἃ
	 ελθὼν πέτρα
		κενπαντα. ὅσα εἶ — vs. 46.
46.	εἶχε	* εἶχεν
47.	συναγαγούση	συναγούση. [F] ³⁾
48.	ἀναβιβάσαντες	* ἀναβηβάσαντες.
49.	ἀφοριοῦσι	* ἀφοριοῦσιν
52.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
		Vs. 52, post θησαυροῦ αὐ' abscissa est folii pars:
		του καὶ.....
		λαία κα.....
		το ὅτε ἐτε.....
		ἰς τὰς παρα.....
		Τάτας με.....
		ἐκεῖθεν. κ.....
		θῶν εἰς τὴν.....

[1] Praeteriit hoc Griesb. V.]

[2] Ita et Wetst. edidit V.]

[3] Neglexit Griesb. V.]

Matth.	Vulgi lect.	Codex Rheno-Traject.
		ἰριδα αὐτοῦ
		δασκεν αὐτοῦ
		ἐν τη συναγωγῶ
		αὐτῶν ὡστ' vs. 54.
XIII : 54.	ἐκπλήτισθαι	* ἐκπλήσεσθαι. ἐκπλήσεσθαι. [BCDEFG]
	55. οὐχ	* οὐχ
		Hiatus vs. 55. λέγεται — ὄρκους, c. XIV, 9.
XIV : 9.	ἐκέλευσε	* ἐκέλευσεν
	10. ἀπεκεφάλισε	* ἀπεκεφάλισεν.
	11. ἠρέχθη	* ἠρέχθη
	» ἠνεγκε	* ἠνεγκεν
	» αὐτῆς	* αὐτῆς.
	12. ἔθαψαν	* ἔθαψαν a priori manu.
	14. εἶδε	* εἶδεν
	» αὐτοῖς	αὐτοῖς. [BCEFLMS]
	» ἐθεράπευσε	* ἐθεράπευσεν.
	17. οὐκ	* οὐκ
	18. εἶπε	* εἶπεν
	19. καὶ λαβῶν	λαβῶν. [BDEFKLMP]
	» εὐλόγησε	* εὐλόγησεν
	» ἔδωκε	* ἔδωκεν
	20. πλήρεις	* πλήρεις.
	22. αὐτοῦ	* αὐτοῦ. 1)
	» τοὺς ὄχλους	τὸν ὄχλον. Posterior manus, posito super τ signo ~, simili signo, inferiori margine praeposito, addidit τοὺς ὄχλους. [F w.] 2)
	23. μόνος.	abest. [F w] 2)
	25. ἀπηλθε	* ἀπηλθεν.
	26. ἐστι	* ἐστιν
	28. εἶπε	* εἶπεν

[1] Ita et Griesb. edidit in marg. interiori. V.]

[2] Quae annotare neglexit Griesb. V.]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIV: 29.	περιεπάτησεν	περιεπάτησεν
	30. ἔγραψε	* ἔγραψεν
	34. γεννησαρέτ.	γεννησαρέθ. [cum K. L.] E F w. cum dupl. v
	35. ἐπιγνώτες	* ἐπιγνώτες.
XV: 2.	παραβαίνοσιν	* παραβαίνοουσιν
»	παράδοσιν	* παράδωσιν. a pr. m.
»	αὐτῶν	* αὐτῶν ¹⁾
»	ὅταν	* ὅτάν
4.	σου	abest. [BDEFGS]
5.	αὐτοῦ bis.	* αὐτοῦ bis.
7.	προεφήτευσε	* προεφήτευσεν
8.	μοι	* με
»	χείλεσί	* χείλεσίν
12.	προσελθόντες	προσελθόντες αὐτῶ. [64 w.] ²⁾
13.	εἶπε	εἶπεν
14.	εἰσι	* εἰσιν
14.	εἰάν	* abest.
»	πεσοῦνται	ἐμπεσοῦνται. [cum D. 236.] Ed. compl. w.
17.	οὐπω	* οὐπω
18.	ἐξέρχεται	ἐξέρχονται. [FM w.] ²⁾
20.	ἔστι et χερσὶ	* ἔστιν et χερσὶν
		Hiatus vs. 20. φαγεῖν — τοὺς, vs. 31.
32.	αὐτοῦ*	* αὐτοῦ
»	εἶτε et προσμέγουσιν et φάγωσιν	* εἶπεν et προσμένουσιν et φάγωσιν.
»	ἡμέρας	ἡμέραι [BCDFGHLPS]
35.	ἐκέλευσε	* ἐκέλευσεν
36.	ἔκλασε et ἔδωκε	* ἔκλασεν et ἔδωκεν
»	μαθηταῖς	* ματαῖς. Senior manus superscripsit Θ.
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
37.	πλήρεις	* πλήρεις.

[1] Quod edidit Wetst. V.]

[2] Neglexit haec Griesb. V]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XV : 39.	ἐνέβη	ἀνέβη. [CDEFGHKL] Omisit Griesb. F. et compl.
XVI : 2.	πυρῷάζει	πυράζει. [CEF]
	3. Καὶ — οὐρανός.	Deest. [cum F. 57, propter ὁμοιοτελ.]
	» μὲν	abest. [F] ¹⁾
	4. καταλιπὼν	* καταλειπὼν
	» ἀπῆλθεν	* ἀπῆλθεν
10.	τοὺς	* abest a 1 m. Sed a 2. in marg. add. praef. ζ'
12.	εἶπε	* εἶπεν
13.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
14.	ἡλίαν	* ἡλίαν. Sic et Elzev. 1624. ²⁾
16.	εἶπε	* εἶπεν
17.	οὐκ ἀπεκάλυψε	* οὐκ ἀπεκάλυψεν
20.	» »	* » »
21.	» »	* » »
22.	λέγων	καὶ λέγων. [καὶ λέγειν (vit.) DF w.]
	» ἔλεως	* ἔλεός
23.	εἶπε	* εἶπεν
24.	εἶπε	* εἶπεν
	» αὐτοῦ bis.	αὐτοῦ bis.
	» ἀκολουθεῖτω	* ἀκολουθήτω.
25.	αὐτοῦ bis.	* αὐτοῦ bis.
26.	» »	* » »
27.	» »	* » »
	» τὴν πράξιν	τὰ ἔργα. Senior man. in marg. addidit <i>πραξίν</i> et in ipso textu signum ~ supra τ.
28.	εἰσὶ	* εἰσὶν
	» τῶν ὧδε ἐστηκότων	ὧδε ἐστῶτες. [EFGH]
	» ἴδωσι	* ἴδωσιν
	» αὐτοῦ	* αὐτοῦ
XVII : 2.	ἔλαμψε	* ἔλαμψεν

[1] Neglexit hoc Griesb. V.]

[2] Et Wetst. V.]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XVII: 2.	ἰμάτια	ἰμάτια
4.	εἶπε	εἶπεν
»	θέλεις	θέλης
6.	αὐτῶν	αὐτῶν
7.	ἤψατο	ἤψατο.
8.	αὐτῶν	αὐτῶν
»	οὐδένα	οὐδ' ἓνα
9.	ἀπὸ	ἐκ. [BCDEFHKLMS]
12.	ἦλθε	ἦλθεν
»	ἐν	abest. [DF]
»	ἦθέλησαν	ἦθέλησαν
»	οὕτω	οὕτως. [Vid. Scholz. Cur. Crit. p. 61]
14.	αὐτῷ	τῷ ᾧ αὐτῷ [cum FH]
»	ἄνθρωπος	ἄνθρωπος τις [cum FHK]
»	αὐτῷ	αὐτὸν [cum BCFGHKLS]
19.	οὐκ ἠδυνήθημεν	οὐκ ἠδυνήθημεν
20.	ἀπιστίαν	ἀπιστείαν
21.	ἐκπορεύεται	ἐκπορεύεται
24.	δίδραγμα bis.	δίδραγμα bis. [DEGHL]
25.	λαμβάνονσι	λαμβάνουσιν
»	τέλη	τέλει
»	αὐτῶν	αὐτῶν
27.	ἀναβάτεια	ἀναβαίνοντα [cum EGS] ed compl. colin. w.
XVIII: 2.	καὶ — εἶπεν	* absunt a prima m. add. in marg. lit. rubris.
»	ὁ ἰησοῦς	abest. [BFL]
»	αὐτὸ	* abest.
4.	ταπεινώσει	* ταπεινώσει [BDGHKS] Ed. compl. w.
6.	ἐπὶ	εἰς [EFKS]
7.	ἐκεῖνη	abest. [BDFL]
8.	σκανδαλίζει	σκανδαλίζει [F w] ¹⁾
9.	»	» (9, 11 w.) ¹⁾

[1] Quae annotare neglexit Griesb. V.]

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XVIII: 9.	ἐστὶ	* ἐστίν
»	γένεσαν	* γέεναν
10.	βλέπουσι	* βλέπουσιν
11.	ἦλθε	* ἦλθεν
12.	ἐννενηκονταεννέα	ἐνενήκοντα ἑννέα } [cum DE] ed. compl. w.
13.	»	» » }
14.	ἔστι	* ἐστίν
»	ὑμῶν	μου [BH]
19.	πάλιν	add. ἀμὴν. [BEGHKS] ed. compl. Plant. Colin. w.
20.	εἶσι	* εἶσιν
21.	εἶπε	* εἶπεν
22.	ἑβδομηκοντάκις	* ἑβδομηκοντάκις
23.	ἠθέλησε	* ἠθέλησεν
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
25.	ἔχοντος	* ἐχόντων [praec. ταλάντων.]
»	εἶχε	* εἶχεν
28.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
»	ἔπνιγε	* ἔπνιγεν
»	ὁ, τι	εἶ τι [Multi, in quibus F]
»	ὀφείλεις	* ὀφείλεις
29.	πάντα	abest. [Multi, in quibus F]
»	ἀποδώσω	* ἀποδώσω
30.	οὐκ ἠθέλεν	* οὐκ ἠθέλεν
»	ἀλλὰ	ἀλλ' [Codd. Edd.] compl. Colin. w. Elz. 1624. [et Wetsten. V.]
31.	αὐτῶν	ἐαυτῶν [BEK] Erasm. Col. w.
34.	αὐτῷ	* αὐτῷ
35.	οὕτω	* οὕτως [οὕτως οὖν 59 w.]
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
XIX: 3.	»	* »
5.	προσκολληθήσεται	* κολληθήσεται. [κολληθήσεται BDFGHS]
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ
6.	εἰσὶ	* εἶσιν

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIX: 8.	οὕτω	* οὕτως
	9. αὐτοῦ	* αὐτοῦ
	» εἰ	abest. [Multi, in quibus F]
	11. χωροῦσι	* χωροῦσιν
	12. Εἰς	* Εἰς
	» οὕτω	* οὕτως
	17. θέλεις	* θέλῃς
	18. ἰησοῦς	* abest.
	» εἶπε	* εἶπεν
	19. πατέρα σου	πατέρα [BDEFKLS]
	» σεαυτόν.	* σὲ αὐτόν.
	21. θέλεις	* θέλῃς
	» ἔξεις	* ἔξεις
	22. ἀπῆλθε	* ἀπῆλθεν
	23. εἶπε	* εἶπεν
	» αὐτοῦ	* αὐτοῦ
	24. δὲ	abest. [L alii w.]
	» ἐστι	* ἐστίν
	» ῥαφίδος	* ῥαφίδος
	» διελθεῖν	εἰσελθεῖν [CEFHKLM]
	26. ἐστι bis.	* ἐστίν bis.
	28. ὅταν	* ὅτ' ἂν
	» αὐτοῦ	* αὐτοῦ
XX: 1.	αὐτοῦ item 2, 8.	* αὐτοῦ
	2. Συμφωνήσας δὲ	Καὶ συμφωνήσας. (A pr. m. συμφωνήσας.) [EFGHKM]
	3. τὴν	abest. [BDEFGHKM]
	» ἐσιῶτας	* ἐσιῶτας
	4. κἀκεῖνοις	καὶ ἐκεῖνοις [FGH]
	5. ἐνάτην	ἐνάτην [CE]
	» ὡσαύτως	* ὡς αὐτως
	6. ἐσιῶτας	* ἐσιῶτας
	» ἐσιτήκατε	* ἐσιτήκατε
	7. οὐδεὶς	* οὐδ' εἷς

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XX: 12.	βασιάσασαι	* βασιάσασιν
13.	οὐκ	* οὐκ'
15.	ἔξεστι	* ἔξεστιν
16.	εἰσι	* εἰσιν
17.	παρέλαβε	* παρέλαβεν
		Hiatus vs. 18, δοθήσεται — ἐπὶ, c. XXI, 5.
XXI: 5.	υἰὸν	* υἱόν
6.	δὲ	* abest.
»	καθὼς	* καθ' ὡς
7.	αὐτῶν	* αὐτῶν
»	ἐπεκάθισαν	ἐπεκάθισεν [BCS]
8.	ἐν τῇ ὁδῷ posterius.	τῇ ὁδῷ. [E w.]
9.	ὡσαννὰ prius.	* ὡσαννὰ
12.	ἔξέβαλε	* ἔξέβαλεν
»	κατέστρεψε	* κατέστρεψεν
14.	τυφλοὶ καὶ χωλοὶ	χωλοὶ καὶ τυφλοὶ [GFS]
15.	ἐποίησε	* ἐποίησεν
16.	ἀκούεις	οὐκ ἀκούεις [F]
»	στόματος	* τόματος
»	κατηρτίσω	* κατηρτίσω
17.	καταλειπὼν	κατάλειπὼν. Sic. [DK]
18.	ἐπεινάσε	* ἐπεινάσεν
19.	μηκέτι	* μηκέτη.
22.	ἂν	ἐάν. [CKS]
23.	ἔδωκε	* ἔδωκεν.
24.	λόγον ἓνα	ἓνα λόγον. [DF]
25.	οὐκ	* οὐκ'
27.	»	»
28.	εἶχε	* εἶχεν.
»	εἶπε	* εἶπεν.
29.	ἀπηλθῆ	* ἀπηλθῆεν.
30.	δευτέρῳ	ἑτέρῳ. [DEFHK]
»	ὡσανῆτως	* ὡς αὐτως.

Matth.	Vulg.-lect.	Codex Rheno-Traject.
XXI: 30. ἀπῆλθε		* ἀπῆλθεν
31. ἐποίησε		* ἐποίησεν.
32. ἦλθε		* ἦλθεν.
» οἱ δὲ		* οἱ αὐτοῦ
33. ἐφύτευσεν		* φύτευσεν.
» περιέθηκε		* περιέθηκεν.
» ὠκοδόμησε		* ὠκοδόμησεν.
34. ἀπέστειλε		* ἀπέστειλεν.
34. et 37. αὐτοῦ		* αὐτοῦ.
35. ἐλιθοβολήσαν		* ἐλιθοβόλισαν.
36. ὡσαύτως		* ὡς αὐτως.
37. ἀπέστειλε		* ἀπέστειλεν.
42. ἔστι		* ἔστιν.
43. ἔθνη		* ἔθνη.
XXII: 1. πάλιν		abest.
2. αὐτοῦ item 3, 5, 7, 8, 24, 25 bis.		* αὐτοῦ.
» ὁμοιώθη		* ὁμοιώθη.
» ἐποίησε		* ἐποίησεν.
3. ἀπέστειλε		* ἀπέστειλεν.
5. ἀμελήσαντες		* ἀμελήσαντε.
7. Ἀκούσας δὲ		Καὶ ἀκούσας. [CFGMS]
» ὁ βασιλεὺς		ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος. [CEFKMS]
» ἀπώλεσε		* ἀπώλεσεν.
» ἐπέπρησε		* ἐπέπρησεν.
8. οὐκ		* οὐκ
9. ἂν		* ἂν. [BC]
11. θεάσασθαι		* θεάσασθε.
» οὐκ		* οὐκ
13. ἐβάλλετε		ἐβάλλετε. [90 ed. Er. Bog. w.]
14. εἶσι		* εἶσιν.
16. αὐτῶν		* αὐτῶν
» μέλει		* μέλλει.
17. ἔξεστι		* ἔξεστιν.

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheuo-Traject.
XXII: 18.	εἶπε	[2. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.]
24.	ἀναστήσει	ἔξαναστήσει. [F G w]
25.	ἐτελεύτησε	* ἐτελεύτησεν.
»	ἀφῆκε	* ἀφῆκεν.
27.	ἀπέθανε	* ἀπέθανεν.
30.	εἰσι	* εἰσιν.
34.	ἐφίμωσε	* ἐφίμωσεν.
35.	νομικὸς	νομικὸς τις. [FG]
37.	εἶπεν	ἔφη. [BDEFGKLMS]
»	τῇ καρδίᾳ	καρδία. [BEFG]
»	τῇ ψυχῇ	ψυχῇ. [EFG] } Habet cum his τῇ ante διάνοιαν.
38.	ἐστὶ	* ἐστίν.
39.	αὐτῇ	αὐτῆ. [BG]
41.	αὐτοὺς	* αὐτοῖς.
42.	ἐστι	* ἐστίν.
44.	ἂν	* abest a prima manu.
XXIII: 1.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
3.	τηρεῖτε	* τηρεῖ. Sed mox ποιεῖτε.
4.	αὐτῶν	* αὐτῶν.
5.	αὐτῶν ter.	* αὐτῶν.
6.	προτοκλισίαν	προτοκλησίαν. [GL]
7.	ῥαββί, ῥαββί. Rectius ed. Elz. 1624.	
»	[et Wetsten. V.] ῥαββί, ραββί.	* ῥαββει, ῥαββει.
8.	ῥαββί.	* ραββει.
13, 14.		14, 13. [EFGH]
15.	ὅταν	* ὅταν.
»	ποιεῖτε	* ποιῆτε.
17.	μεῖζον	* μεῖζον.
18.	ἐὰν	ἂν [BCDL]
19.	τί	τις [FH. qui tamen pro μεῖζον habent μεῖζων.]
21.	κατοικοῦντι	κατοικήσαντι. [CDEFGHKLM]
22.	ὁμόσας	* ὁμόσας.
»	ὁμνύει	* ὁμνύει.

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XXIII: 25.	ἀρεσίας	ἀδικίας. [CEFGHKS]
	27. φαίνονται	φαίνονται τοῖς ἀνοῦς. [F]
	28. οὕτω	* οὕτως.
	» ἐστε	* ἐσται
	30. ἡμεν. bis.	ἡμεθα. [BCDEFGHL]
	» πατέρων	* πρῶ.
	33. ἀπὸ	abest. [F]
	36. ἦξει	ὅτι ἔξει [CEFGMS]
	37. αὐτήν	* αὐτήν.
XXIV: 1.	προσηλθον	προσηλθον αὐτῶ. [116, 157, 235]
	2. μὴ	abest. [BCDEGHLS]
	9. ἐθνῶν	τῶν ἐθνῶν. [D** L]
	14. ἦξει	* ἦξει.
	15. ὅταν. Item vs. 32, 33.	* ὅταν.
	» ἐστὼς.	ἐστὸς. [ἐστὸς BFL]
	17. τι	τὰ [BE** FHKLS]
	» αὐτοῦ. Item 18, 31, 43, 45, 47, 48	* αὐτοῦ.
	21. οἷα	* οἷα.
	26. μὴ prius	* μὴδὲ.
	27. ἔσται καὶ	ἔσται. [BDFGHKLS]
	29. σελήνη	* σελήνη.
	» ἀντὶς	* ἀντὶς.
	32. ἐκφύη	ἐκφυῆ. [FGH]
	33. οὕτω	* οὕτως.
	34. οὐ	ὅτι οὐ [DL w.]
	36. τῆς ὥρας	ὥρας. [BDFGKM]
	41. μύλωνι	μύλω [μύλω. BEFKS]
	42. οὐκ	* οὐκ
	43. Ἐκεῖνο δὲ	* ἐκεῖνο a 1 m. [2 man. in marg. add. δέ.]
	» τὴν	* τὴν
	49. ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν.	ἐσθίει δὲ καὶ πίνει. [ἐσθίει δ. κ. π. Mt. d. 17] Wetst. notat. ἐσθίη—πίνη. CDEFGHLM.
	50. ἦξει	* ἦξει

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XXV: 1.	αὐτῶν. Item vs. 4 bis. 7.	* αὐτῶν.
1-3.	ἐξῆλθον — ἐαυτῶν. prius.	* absunt. [Wetst. [ab λαμπάδας αὐτῶν ad λαμπάδας ἐαυτῶν comm. 3. V.] F. 3, 73, 74, 90]
3.	ἐαυτῶν posterius.	* ἐαυτῶν.
6.	ἀπάντησιν	* ἀπάντησιν.
9.	οὐκ	οὐ μὴ. [BCDFGHS]
12.	οὐκ	* οὐκ
14.	ἄνθρωπος	ἄνθρωπος τις. [M al.]
»	αὐτοῦ. Item vs. 18, 31 bis. 33, 34.	* αὐτοῦ.
16.	εἰργάσατο	* εἰργάσα a. 1 m. posterior superscr. δ
17.	ὡσαύτως	* ὡσαύτως.
19.	πολὺν	* πολλὸν.
21.	πολλῶν	* πολῶν.
24.	εἰληφώς	λαβῶν [2, 59, 76**] prouti vs. 20, 22.
27.	τραπέζιταις	* τραπέζιταις.
		Inter 29 et 30 additur, literis rubris, minutis. + ταῦτα λέγων ἐφώνει ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω + [De cod. F. alia refert Griesb. secutus Wetst.]
31.	ὅταν	* ὅτ᾿ ἂν.
34.	κληρονομήσατε	* κληρομήσατε.
»	ἡτοιμασμένην	* ἡτοιμασμένην.
36.	ἦλθετε	ἦλθατε. [ABDFL]
41.	ἡτοιμασμένον	* ἡτοιμασμένω, propter seq. τῷ διαβόλῳ.
42.	οὐκ	* οὐκ
44.	αὐτῷ	abest. [ABDEFGKLS]
XXVI: 1.	αὐτοῦ. Item 39, 45, 51, 65.	* αὐτοῦ.
4.	κρατήσωσι δόλω	δόλω κρατήσωσιν. [ABDEFGHLS]
5.	γένηται	* γίνεται.
11.	Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς	τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε. [EFG]
12.	ἐνταφιάσαι	* ἐνταφηάσαι.
13.	μνημόσυνον	* μνημοσυν a. pr. m. Posterior superscr. litt. min. σν.
15.	καὶ ἐγὼ	καὶ ἐγώ. [DEFH]
17.	πᾶσα	* πᾶσα a. 1 man. superscr. poster. m. X.

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Trajéct.
XXVI: 19. ἡτοίμασαν		* ἡτοίμασαν. 11: 111
24. καθὼς		* καθ' ὧς. 15-1
25. ῥαββί		* ῥαββεί. 16
26. εὐλογήσας		εὐχαριστήσας. [AEFHKMS] 16
27. τὸ		abest. [B] 16
29. γεννήματος		γεννήματος. [AD w.] 16
» ὅταν		* οἷάν. 16
33. ἐγὼ		ἐγὼ δε [C**GHK] 16
» σκανδαλισθήσομαι		σκανδαλισθήσομαι ἐν σοί. [F] 16
34. τρεῖς ἀπαρήση		* τρεῖς ἀπαρήση. 16
35. δέη με		* δέημαι. 16
» ὁμοίως		ὁμοίως δέ. [AEFGHK] 16
36. γεθσημανῆ		γεθσημανεί. [ACEFGHKS] 16
» προσεύξομαι		προσεύξομαι. [DH] 16
38. αὐτοῖς		αὐτοῖς ὁ ἴς. [C**EFGHKS] 16
39. προσελθὼν		προσελθὼν. ACDEFGHLS] 16
» παρελθέτω		παρελθέτω. [ACDFL] 16
40. τῷ πέτρῳ		αὐτοῖς. [FKM] 16
48. ἂν		εἰάν. [AEGH] 16
49. ῥαββί		* ῥαββεί. 16
50. ἐφ' ᾧ		ἐφ' οὔ. [ABCDEFGHLS] 16
52. ἀπολοῦνται		ἀποθανοῦνται. [FHKMS] 16
54. οὕτω		* οὕτως. 16
55. ἐξήλθετε		ἐξήλθατε. [ABCEFL] 16
58. ἀπὸ		abest. [CFL] 16
59. αὐτὸν θανατώσωσι		θανατώσουσιν αὐτόν. [θανατώσωσιν α. AEFGHMS] 16
60. οὐχ bis.		* οὐχ' bis. 16
63. ἰησοῦς		abest. [EF. w] 16
» ἐξορκίζω		* ἐξορκίζω. 16
64. δεξιῶν		* δεξιῶν. 16
67. ἐκολάφισαν		* ἐκολάφισαν. 16
70. πάντων		αὐτῶν πάντων. [AC*FHKMS] 16
71. τοῖς ἐκεῖ καὶ		αὐτοῖς ἐκεῖ καὶ. [ACE*FL] 16

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XXVI: 72.	ἔρχου	* ὄρχου.
73.	ἑστῶτες	* ἐστῶτες.
74.	καταναθεματίζεν.	καταθεματίζεν. [ABCDEFGHKLMS]
74.	ὀμνύειν	* ὀμνύειν.
75.	τοῦ ἰησοῦ	ῶ. [ABCDF]
XXVII: 4.	ὄψει	ὄψη. [ABCFGHLMS]
5.	ἤψας	* ἤψας.
15.	εἰώθει	* ἰώθει
17.	πιλάτος	* πηλάτος.
20.	πρεσβύτεροι	πρεσβύτεροι. [F w] τοῦ λαοῦ (ut antea saepius).
»	αἰτήσονται	* αἰτήσονται a 2 m.
26.	παρέδωκεν	παρέδωκεν αὐτοῖς. [DFL]
28.	περιέθηκαν	* περιέθηκαν.
32.	ἔϋρον	* ἦϋρον. [ἦϋρον F. G. w. V.]
»	ὀνόματι σίμωνα	* ὀνόματισιμονα.
33.	γολγοθᾶ	* γολλγοθᾶ.
»	ὅς	ὀ. [DGHL]
35.	ἵνα — κλήρον.	Absunt. [ABDEFGHKLMSU]
39.	αὐτῶν	* αὐτῶν.
40.	σεαυτὸν	* σεάντον.
41.	πρεσβυτέρων	πρεσβυτέρων καὶ φαρισαίων. [EFKMS]
42.	ἑαυτὸν	* ἐάντον.
»	πιστεῦσόμεν	πιστευσόμεν. [11, 45, 53, 56, 58, 60, 69, 70 w.]
»	αὐτῷ	ἐπάντω. [EFGHKMS]
43.	θέλει	* θέλη.
44.	αὐτῷ posterius.	αὐτόν. [ABDEHKLMS]
45.	ἕκτης	* ἕκτης.
»	ἐνάτης	ἐνάτης. [ADEFKL. w.]
46.	ἐνάτην	ἐνάτην. [AEFKL w.]
»	ἡλί, ἡλί, λαμὰ	ἡλί· ἡλί· λεῖμα [AEFHK λημὰ vel λειμὰ vel λειμᾶ vel λημᾶ.]
»	ἐγκατέλιπες	* ἐγκατέλιπες.
47.	ἑστῶτων	* ἐστῶτων.

Matth.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XXVII:47.	ἡλίαν	* ἡλίαν.
49.	ἡλίας	* ἡλίας.
»	σώσων	* σῶσον.
50.	πάλιν	abest. [FL]
53.	μνημείων	* μνημείων.
55.	ἐκεῖ	ἐκεῖ καὶ. [DFKL]
»	τῷ Ἰησοῦ	αὐτῷ [80 w.]
59.	ἰωσήφ	ἰωσήφ'
60.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
»	προσκυλίσας	* προσκυλήσας, vel προσκυλίσας.
65.	ἔφη δὲ	ἔφη. [BEFKL]
XXVIII:2.	θύρας	θύρας τοῦ μνημείου. [EL]
3.	χειῶν	* χειῶν.
7.	πορευθεῖσαι	* πορευθῆσαι.
9.	ὁ Ἰησοῦς	ἰς. [AEF]
10.	καὶ ἐκεῖ	καὶ ἐκεῖ. [AEFH]
13.	οἱ μαθηταὶ α. ρ. ε. ε. α. ἡμῶν κοι- μωμένων.	ἡμῶν κοιμωμένων οἱ μαθηταὶ α. ρ. ε. ε. α. [Fw.]
14.	ποιήσωμεν	* ποιήσωμεν. [FGH ref. Wetst., qui dicit in his codd. quoque paulo ante legi πείσωμεν pro πείσομεν' quod tamen aliter est in nostro cod.]
19.	οὐν	abest. [AEFHKMS]
20.	εἰμι	* ἦμι.
Marc.	ΤΟ ΚΑΙΝΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕ- ΛΙΟΝ [Elz. 1624]	τὸ εὐαγγέλιον absunt.
I:	5. ἐξεπορεύετο	ἐξεπορεύοντο. [EFHLS]
»	αὐτῶν. Item vs. 18, 20.	* αὐτῶν. [Sic sect. 5. Elz. 1624]
6.	Ἰωάννης	ὁ ἰωάννης.
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
7.	οὐ	* οὐ.
9.	ἀπὸ	* εἰς.
»	ναζαρέθ	ναζαρέθ. [DEK. Sic et Elzev. 1624.]
10.	ὥσει	ὥς. [ADEFHKLS]

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
I: 11.	εὐδόκησα	ἠὺδόκησα. [D**EFG]
14.	τὸν	abest. [AFS]
»	ὁ	abest. [AFKM]
15.	καὶ primum.	abest. [ADEFHS]
16.	αὐτοῦ	αὐτοῦ τοῦ σίμωνος. [EFHKS]
»	βάλλοντας	ἀμφιβάλλοντας. [ABDFGHLS]
»	ἀμφιβλιστρον	* ἀμφίβλιστρον.
»	ἀλιεῖς. Item 17.	* ἀλιεῖς.
22.	οὐχ	* οὐχ'.
27.	αὐτοὺς	ἐαυτοὺς. [ACDFM]
»	ἐπιτάσσει	* ἐπιτάσσει.
29.	ἦλθον	εἰσῆλθον. [Fw.]
34.	οὐκ	* οὐκ'.
35.	ἀπῆλθεν	ἀπῆλθεν ὁ ἰς. [CFG]
37.	ζητοῦσί σε	σὲ ζητοῦσιν. [AEFGS]
38.	κακεῖ	καὶ ἐκεῖ. [ACFG]
41.	ἦψατο	* ἦψατο.
		Hiatus c. I: 42. καὶ εἰπόντος — καὶ εὐθέως, c. II: 8.
II: 8.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
»	οὕτως	οὕτως αὐτοὶ. [ACEFHKS]
9.	σοι	σον. [BEFGL]
»	ἐγειραι	ἐγειρε. [ACDEFS]
»	κράβατον	* κράβατόν. [τ superscr. a. 2 m.]
11.	ἐγειραι	ἐγειρε. [ABCDEFS]
»	κράβατον. Item vs. 12.	* κράβατον.
14.	παράγων	παράγων ὁ ἰς. [FGH]
20.	νηστεύσουσιν	νηστεύουσιν. [D*w.]
21.	ῥάκους	ῥάκους. [AD w.]
»	ἀγνάφου	* ἀγνάφους.
»	ἐπιθήραπτει	* ἐπιθήραπτει.
22.	οὐδεῖς	* οὐδεῖς.
		Hiatus c. II: 23. πορεύεσθαι — καὶ ἐξέτενέ· c. III: 5.
III: 5.	ἀποκατεστάθη	ἀπεκατεστάθη. [ABEFKLPS]

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
III: 7.	αὐτοῦ. Item vs. 9.	* αὐτοῦ.
	» γαλιλαίας	* γαληλαίας.
8.	ἱεροσολύμων. Item vs. 22.	* ἱεροσολύμων.
9.	εἶπε	* εἶπον.
	» προσκαρτερεῖ	* προσκαρτερεῖ.
10.	αὐτοῦ	* αὐτῶ.
11.	ὅταν	* ὅτ' ἂν.
	» ἐθρώρει	* ἐθρώρη.
	» προσέπιπτεν	προσέπιπτον. [ABCDEFGKLL]
	» ἔκραζε	ἔκραζον. [ABCDFKL]
12.	αὐτὸν φανερόν	φανερόν αὐτόν. [AEFGHLPS]
14.	ἀποστέλλη	* ἀποστέλη.
17.	τοῦ ἱακώβου	αὐτοῦ ἱακώβου. [AFG]
18.	ματθαῖον	* ματ'θαῖον.
20.	ὥστε	* ὅς.
27.	οὐ δύναται οὐδεὶς	οὐδεὶς δύναται. [ADEFHKS]
	» διαρπάσαι	* διάρπᾶσαι.
	» διαρπάσει	*? διάρπάση. [AEFGK w.]
28.	ἀφ'εθήσεται	* ἀφ'εθήσεται.
	» τὰ ἁμαρτήματα	Absunt. [F.]
	» βλασφημίαι	αἱ βλασφημίαι. [ABCEGH]
	» ἂν	ἐὰν. [C w.]
32.	ἀδελφοί σου	ἀδελφοί σου καὶ αἱ ἀδελφαί σου. [ADEFGMSU]
IV: 1.	συνήχθη	* συνήχθη.
2.	αὐτοῖς	* αὐτούς.
	» αὐτοῦ. Item vs. 34.	* αὐτοῦ.
	» σπεῖραι	σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. [F]
4.	ἐγένετο	abest. [D]
	» τοῦ οὐρανοῦ	abest. [ABCEFHKL]
5.	οὐκ	* οὐκ'.
6.	ἐκαυματίσθη	* ἐκαυματίσθη.
8.	ἐν. ter.	ἐν. ter. [E]
9.	αὐτοῖς	abest. [ABCDEFGKLM]

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
IV : 11.	δέδοται	* δέδωται.
12.	βλέπωσι	μὴ βλέπωσιν. [EFGH]
15, 16.	ὅταν. Item vs. 29, 31, 32.	* ὅτ' ἂν.
17.	πρόκαιροί	* πρόκαιροί.
18.	οὗτοι εἰσιν posterius.	absunt. [AC** EKMS]
20.	ἐν. ter.	ἐν. ter. [E]
»	ἐξήκοντα	* ἐξήκοντα.
21.	οὐχ	* οὐχ'.
24.	μειρηθήσεται	* μειριθήσεται.
25.	ἔχη	ἔχει. [CL omisso ἂν. w.]
26.	βάλῃ	βάλλῃ. [60 w.]
27.	καθεύδῃ καὶ ἐγείρεται	καθεύδει καὶ ἐγείρεται. [EFG] Elz. 1624. καθεύδῃ.
»	ἡμέραν	* ἡμέρα. [ad finem pag. omisso — V.]
»	βλαστάνῃ	βλαστάνει. [33, 47, 53, 54, 65, 68 w.]
»	οὐκ	* οὐκ'.
28.	αὐτομάτῃ	* αὐτομάτι.
30.	παραβάλομεν	* παραβάλομεν.
31.	κόκκῳ	κόκκον. [ACEFGHKLMS]
33.	καθ' ὧς	* καθ' ὧς.
37.	ἐπέβαλεν	ἐπέβαλεν. [L]
38.	προσεκφάλαιον	* προσεκφέαλον. (a. 1 manu).
39.	πεφίμωσο.	* πεφῆμωσο.
V : 3.	μνημείοις	μνήμασιν. [ABCEFGKLS]
»	ἀλύσεσιν	* ἀλύσεσιν.
4.	διὰ τὸ αὐτὸν	* καὶ διὰ τὸν. [a. 2 m. τὸ αὐτὸν]
»	ἀλύσει εἰ ἀλύσεις	* ἀλύσει εἰ ἀλύσεις.
5.	κατακόπτων	* κατακόπτον.
6.	προσεκνήνησεν	προσέπεσεν. [F] Error Wetstenii notandus. 1)
7.	σοὶ	* σοὶ.
»	ὀρκίζω	* ὀρκίζω.

[1] Inverso enim ordine in annot. scripsit *προσέπεισεν*] *προσεκνήνησεν* F. V.]

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
V: 11.	τὰ ὄρη	τῶ ὄρει. [ABCDEFGHKLMS]
13.	τὰ ἀκάθαρτα	absunt. [A*F]
»	ὠρμισεν	* ὠρμισεν.
16.	καὶ διηγήσαντο	διηγήσαντο δὲ. [DEG] [Wetst. διηγήσαντο F. V.]
19.	ἐποίησεν. [Ed. Elz. 1624 ἐποίησε]	πεποίηκεν. [ABCEGHLMS]
»	ἠλέησέ	* ἠλέησέν.
24.	ἠκολούθει	* ἠκολούθη.
26.	ἐαυτῆς	αὐτῆς. [AFGLMS]
27.	ἤψατο. Item vs. 31.	* ἤψατο.
30.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
37.	οὐδένα	* οὐδένα.
»	αὐτῶ	* αὐτῶ. [Elz. 1624 (et Wetst. V.)]
»	ἱακώβου	τοῦ ἱακώβου. [H w.]
38.	ἔρχεται	ἔρχονται. [ABCDF]
40.	ἅπαντας	πάντας. [ACKL]
41.	κρατήσας	* κρα a 1 manu. σας a. 2. τη a. 3.
»	μεθ' ἐρημνεύομενον	* μεθ' ἐρημνεύομενον
»	ἐγειραι	ἐγειρε. [BDGHKLS]
VI: 1.	αὐτοῦ. Item vs. 4 bis, 17, 21 bis, 41, 45.	* αὐτοῦ.
2.	ἀκούοντες	ἀκούσαντες. [DFL]
»	ὅτι	abest. [ABEFGHLMS]
3.	οὐχ	* οὐχ'.
»	οὐκ	* οὐκ'.
4.	συγγενέσι	συγγενεῦσι. [BD**EFGL]
6.	ἀπιστίαν	* ἀπιστείαν.
8.	παρήγγειλεν	* παρήγγελεν. [Ed. compl. w.]
9.	ἐνδύσασθαι	ἐνδύσθηθε. [ACDEF]
»	χιτῶνας	* χειπῶνας.
12.	ἐκήρυσσον	* ἐκήρυσσεν.
14.	ὁ βασιλεὺς ἠρώδης	ἠρώδης ο βασιλεὺς. [DF]
15.	ἦ	abest. [ABCEGHKLMS]
17.	τηῆ	abest. [ABCFLS]

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VI: 18.	οὐκ	* οὐκ'.
19.	ἐνείχεν	* ἐν εἶχεν.
22.	ὀρχησαμένης	* ὀρχησαμένης.
»	συνανακειμένοις	* συνἀνακειμένοις.
23.	ὄμοσεν	ὠμολόγησεν. F. ὠμολόγ. Wetst.] Add. Schulz. Euth.
24.	αὐτῆς. Item vs. 28.	* αὐτῆς.
25.	ἤτήσατο	* ἤτήσατο.
26.	ὄρκους	* ὄρκους.
27.	σπεκουλάτωρα	σπεκουλάτορα. [ADEFLS]
29.	αὐτῷ	* αὐτῷ.
31.	ἠγκαίρουν	εὐκαίρουν. [AEFL]
32.	ἀπῆλθον	ἀπῆλθεν. [EFGH]
33.	οἱ ὄχλοι	absunt. [ABDEGHKLSU]
34.	αὐτοῖς	αὐτοῦς. [DF w.]
37.	διακοσίων δηναρίων	δηναρίων διακοσίων. [ABEFGHLS]
38.	γνώτες	* γνώτες.
39.	χλωρῷ	* χλωρῷ.
40.	ἀνέπεσον	ἀνέπεσαν. [E w.]
»	πρασιαί posterius.	* πρασιαί. (prius bene πρασιαί.)
43.	ἦραν	* ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν. [F. τὸ περισσεῦον]
»	πλήρεις	* πλήρης.
44.	ὡσεὶ	abest. [ABDEFGHKLMS]
52.	ἡ καρδία αὐτῶν	αὐτῶν ἡ καρδία. [AEFGHS]
53.	γενησαρέθ	γενησαρέθ. [K w.]
»	προσωρμίσθησαν	* προσωρμίσθησαν.
54.	ἐπιγνώτες.	* ἐπιγνώτες.
55.	κραββάτοις	* κραββάτοις. (duplex τ a. 2 m.)
56.	εἰσεπορεύετο	* εἰσεπορεύετο.
»	κώμας	* κώμαρ.
»	πόλεις	εἰς πόλεις. [F w.]
»	ἱματίου	* ἱματίου.
»	ἤπιοντο	* ἤπιοντο.
VII: 1.	ἱεροσολύμων	* ἱεροσολύμων.

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VII: 1.	[χερσὶ	* χερσίν. V.]
2.	ἐμέμφαντο.	ἐμέμφαντο a. 1 m. [M superscr., nisi fallor, a. 1 m. V.]
3.	οὐκ	* οὐκ'
»	τὴν παράδοσιν	absunt. [F w.]
4.	βαπτίζονται	βαπτίζονται. [F w.]
»	οὐκ	* οὐκ'.
6.	χείλεσι	* χελεσίν.
8.	πολλὰ ποιεῖτε	* ποιεῖτε πολλά. [F perperam Wetst.]
12.	αὐτοῦ. bis. Item vs. 33.	* αὐτοῦ. bis.
13.	παραδώσει ἢ	* παραδώσει ἦ
18.	οὕτω	* οὕτως.
19.	οὐκ	* οὐκ'.
»	καθαρίζον	καθαρίζον. [AFGH w.]
20.	ἔλεγε	ἔλεγον. [D gr. F]
22.	ἀσέλγεια	* ἀσέλγια.
»	βλασφημία	* βλασφημία.
»	ὑπερηφανία	* ὑπερηφανία.
24.	μεθ' ὅρια	* μεθ' ὅρια.
»	τὴν	abest. [ABEGHLMS]
26.	συροφονίσσα	* σύρα· φρονίκησσα. [BFGHS συροφονίκισσα]
»	αὐτῆς. Item 30.	* αὐτῆς.
31.	ἐξελεθῶν	ἐξελεθῶν ὁ ἴς. [G]
32.	μογγιλάλον. [Elz. 1624. μογιλάλον.]	μογγιλάλον. [F**L et B. notante Birchio.]
33.	ἦψατο	* ἦψατο.
VIII: 1.	αὐτοῦ. Item vs. 6, 10, 12, 27, 33, 34. bis. 35, 36, 37, 38.	* αὐτοῦ.
2.	ἡμέρας	ἡμέραι. [ADEFHGKLS]
»	οὐκ	οὐκ'.
3.	αὐτῶν	* αὐτῶν.
»	ἦκουσι	* ἦκουσιν.
4.	ἄρτων	ἄρτον. [H w.]
5.	ἔχετε	* ἔχεται.
6.	ἔκλασε	* ἔκλασεν.

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VIII : 7.	εὐλογήσας	ταῦτα εὐλογήσας. [AFKM] (<i>v</i> superscr. est. V.)
[»	εἶπε	* εἶπεν. V.]
»	παραθεῖναι	παραθῆναι. [13, 44, 46, 47, 53, w. V.]
11.	παρ' αὐτοῦ.	* παρότου. (1 man.) [Superscr. literis minusc. ἀν V.]
12.	γενεᾶ	* γε [rea. Sec. man. in marg.]
»	ταύτη	* αὐτή.
13.	τὸ πλοῖον	πλοῖον. [AEFGS]
14.	οὐκ	* οὐκ.
15.	διεστέλλειο	διεστείλατο. [EF w.]
19.	πλήρεις	* πλήρης.
21.	ἔλεγεν	λέγει. [DFK]
24.	ὡς δένδρα	ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ. [ABC* EFLS]
»	περιπατοῦντας	περιπατοῦντα. [225]
25.	ἀποκατεσιάθη	ἀπεκατεσιάθη. [EFKMS]
»	ἐπέβλεψε	ἀπέβλεψεν. [F]
26.	τὸν	abest. [ABCDEFLS]
27.	καισαρείας	* καισαρίας.
31.	γραμματείων	τῶν γραμματείων. [CDEHLM]
34.	ἐλθεῖν	ἀκολουθεῖν. [DEFGHMS]
»	ἀράτω. [Ed. Elz. 1624 ἀράτω]	* αἰἀράτω.
»	ἀκολουθεῖτω	* ἀκολουθήτω.
35.	ψυχὴν αὐτοῦ	ἑαυτοῦ ψυχὴν [BEFGHKMS]
36.	ἄνθρωπον	ἄνθρωπος. [EFGHLM]
38.	ἐν	ἐν [B. alii]
»	ὅταν	* ὅτ᾿ ἂν.
»	τῶν ἀγίων	αὐτοῦ. [F]
IX : 1.	ἐν	abest. [F].
2.	τὸν Ἰωάννην	Ἰωάννην. [AEFGHMS]
6.	λαλήσῃ	λαλήσει. [ADFGHS]
7.	λέγουσα	abest. [BEGHKMS]
8.	μόνον	abest. [F w.]
16.	αὐτοῦς	αὐτούς. [recentt. codd.]
18.	αὐτοῦ. Item vs. 31, 41.	* αὐτοῦ.

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
IX: 18.	εἶπον	εἶπα. [CF w. B et L. Schulz.]
»	αὐτὸ	* αὐτῶ.
19.	ἔσομαι	* ἔσωμαι.
»	ἀνέξομαι	* ἀνέξωμαι.
22.	πῦρ	τὸ πῦρ. [AGM]
»	δύνασαι	* δύνασε.
24.	ἀπιστία	* ἀπιστεία.
25.	ἐξ	* ἐξ'.
28.	οὐκ	* οὐκ'.
»	ἐκβαλεῖν αὐτό.	* ἐκβαλλεῖν αὐτόν.
31.	ἀποκτενοῦσιν	* ἀποκτενοῦσιν.
33.	οἰκία	* οἰκεία.
35.	καθήσας	* καθήσας.
»	θέλει	* θέλη.
37.	οὐκ	* οὐκ'.
»	ἀλλὰ	* ἀλλὰ δέχεται.
38.	ὁ	abest. [ADEGHS]
»	ἐν	abest. [AEFS]
»	οὐκ. Item vs. 40.	* οὐκ'.
39.	ταχὺ	abest. a. pr. m. [1. 28]
40.	ἡμῶν bis.	ἡμῶν. bis. [ADS]
41.	τῶ	abest. [ABCFGSL]
42.	ἄν	ἐάν [AC]
43.	εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον	τοῦ πυρός [F]
45.	σοι	σε [ABEFGHKL]
»	εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν	εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν. [F w.]
»	εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον	τοῦ πυρός. [F]
47.	τὴν γέενναν τοῦ πυρός	τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. [F]
X: 1.	εἰώθει	* ἰώθει.
2.	οἶ	abest. [ABDFGHLMS]
7.	αὐτοῦ bis. 11, 23, 45, 50.	* αὐτοῦ.
8.	μία σάξ	σαρξ μία. [ACF]
12.	ἀντιῆς	* ἀντιῆς.

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
X : 13.	προσέφερον	* προσέφερον.
»	ἵνα	* ἵν'.
14.	καὶ μὴ	μὴ [BEGHKS]
16.	ἠΰλόγει	εὐλόγησεν. [FGK]
17.	κληρονομίῳ	* κληρομήσω.
19.	μητέρα	ἄμα σου. [CF w.]
21.	τοῖς	abest. [ABEFGHS]
»	ἐξέεις	* ἐξέεις.
24.	τοῖς	abest. [ACFGHS]
25.	τῆς τρυμαλιᾶς	τρυμαλιᾶς [ACF] Non utrumque τῆς. Conf. Griesb.
»	διελθεῖν	εἰσελθεῖν. [AEFS]
26.	περισσῶς	abest. [F]
27.	τῷ prius.	abest. [CFMVX]
28.	καὶ prius.	abest. [ABCEFGHMS]
29.	ἀποκριθεῖς δὲ	καὶ ἀποκριθεῖς. [CEGH] ἀποκριθεῖς [AFM w.]
»	οὐδεῖς	* οὐδέεις.
»	οἰκίαν	οἰκίας. [M]
»	καὶ	καὶ ἐνεκεν. [CEGHKM w.]
30.	ἑκατοταπλάσιονα	* ἑκατοταπλάσιονα. (2 man.)
32.	ἱεροσόλυμα. Item vs. 33.	* ἱεροσόλυμα.
»	πάλιν	πάλιν ὁ ἴς. [H]
»	αὐτῷ	* αὐτῷ.
33.	τοῖς γραμματεῦσι	γραμματεῦσιν. [CDFGS]
»	κατακρινούσιν	κατὰ κρινούσιν.
40.	καθῆσαι	* καθῆσαι.
»	μου posterius.	abest. [ACDEKLS]
43.	οὕτω	* οὕτως.
»	διάκονος ὑμῶν	ὑμῶν διάκονος. [ABCDGHLIS]
44.	ἂν	ἐάν. [AC]
46.	ἱεριχῶ.	* ἱεριχῶ.
»	ἱεριχῶ	* ἱεριχῶ.
»	ἱκανοῦ	* ἱκανοῦ.
»	βαρτιμαῖος	* βαρτιμαῖος.

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
X: 46.	<i>προσαϊτῶν</i>	* <i>πρόσαιτῶν.</i>
	48. <i>υἱέ</i>	<i>υἱός.</i> [D]
	49. <i>αὐτῷ</i>	* <i>αὐτόν.</i>
	» <i>ἔγειραι</i>	<i>ἔγειρε.</i> [ACDKL]
	» <i>φωνεῖ σε</i>	* <i>φωνεῖσαι.</i>
	51. <i>ῥαββονί</i>	* <i>ῥαββονί.</i> [ABCFGHKLMS]
XI: 1.	<i>βηθσαγή</i>	<i>βηθσφαγή.</i> [F. w.]
	» <i>ἀποστέλλει</i>	<i>ἀπέστειλεν.</i> [CF w.]
	» <i>αὐτοῦ</i>	* <i>αὐτοῦ.</i>
	3. <i>ἀποστελεῖ</i>	<i>ἀποστέλλει.</i> [ABCD gr. EFKLS]
	4. <i>τὸν</i>	abest. [ABDEFGMLS]
	5. <i>ἐστηκότων</i>	* <i>ἐστηκότων.</i>
		Hiatus vs. 6. <i>θῶς — ὁ ἐν τοῖς</i> , vs. 26.
	27. <i>πάλιν</i>	* abest.
	» <i>ιεροσόλυμα</i>	* <i>Ἱεροσόλυμα.</i>
	» <i>ἱερῷ</i>	* <i>ἱερῶ.</i>
	29. <i>καὶ γὰρ</i>	* <i>καὶ ἐγὼ.</i> [Mt. V]
	32. <i>εἰάν</i>	abest. [ABCEFGHLS]
	33. <i>οὐκ οἶδαμεν</i>	* <i>οὐκοῖδαμεν.</i>
XII: 1.	<i>πύργον</i>	* <i>πύργον</i>
	» <i>ἐξέδοτο</i>	* <i>ἐξέδοτο.</i> a. 2 manu.
	4. <i>λιθοβολήσαντες</i>	* <i>λιθοβολίσαντες.</i>
	» <i>ἠτιμωμένον</i>	* <i>ἠτιμωμένον.</i>
	5. <i>ἀποκτείνοντες</i>	<i>ἀποκτείνοντες.</i> [ABCDEGHK ?] 1)
	6. <i>αὐτοῦ.</i> Item vs. 19, 38, 43.	* <i>αὐτοῦ.</i>
	11. <i>θανμασιῆ</i>	* <i>θανμασιῆ.</i>
	14. <i>μέλει</i>	* <i>μέλλει.</i>
	15. <i>πειράζετε</i>	<i>πειράζετε ὑποκριταί.</i> [G]
	16. <i>ἐπιγραφῆ</i>	* <i>ἐπιγραφῆ.</i>
	18. <i>ἐπιρώτησαν</i>	* <i>ἐπιρώτησαν.</i>

[1] Additum videtur hoc interrogandi signum a cl. defuncto, quoniam Griesb. habet ἀποκτείνοντες, sive ἀποκτείνοντες. V.]

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XII : 19.	καταλίπη	καταλείπη. [69 w.]
»	ἀφῆ	* ἔχων. a. 1 m. (In marg. αφη.)
»	ἐξαναστήση	* ἐξαναστή.
20.	οὖν	abest. [ABCEFL]
21.	ὡσαύτως	* ὡσαύτως.
23.	οὖν	abest. [EFHLS]
»	ὅταν. Item vs. 25.	* οἷαν.
25.	γαμίσκονται	ἐγκαμίσκονται. [AFH]
»	οἱ	abest. [CDKLM]
26.	τῆς	τοῦ [ABCEFGHLMS]
»	Ἰσαάκ	Ἰσαάκ.
27.	Θεὸς posterius.	abest. [ABCDKL]
»	πολὺ	* πολλοί.
28.	τῶν γραμματέων	γραμματεῦς. [F w.]
»	πασῶν	πάντων. [ABCEFGHKLS]
29.	πασῶν	πάντων. [EFGHS]
»	κύριος εἶς	εἶς. [59 w.]
30.	ἐξ ὄλης, quater. Item sect. 33. quater.	ἐξόλης quater. Item sect. 33. ter. semel ἐξολής.
32.	εἵπας.	εἶπες [DFL]
33.	καὶ τῶν	καὶ. [ABDFGLS]
		Hiatus vs. 33. σίων. καὶ ὁ ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν, vs. 34.
36.	τῷ πνεύματι	πνί. [AEFGHMS]
		Hiatus vs. 36. τῷ (quod tamen videtur e vestigiis ab-
		fuisse) ἄγιω εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου.
38.	αὐτοῖς	αὐτοὺς.
		Hiatus vs. 38. ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἅ.
39.	πρωτοκλησίας	* πρωτοκλησίας.
40.	προσενχόμενοι	* προσενχόμενοι.
		Hiatus vs. 41. λατίου ἐθεώρει, πῶς ὁ ὄχλος.
41.	γαζοφυλάκιον	* γαζοφυλακεῖον.
»	ἔβαλλον	ἔβαλον. [F et alii.]
43.	γαζοφυλάκιον	* γαζοφυλακεῖον.
44.	περισσεύοντος	* περισσεύοντος.

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XII: 44. ἔβαλον		* ἔβαλλον.
» ἀντῆς bis.		* ἀντῆς.
XIII: 1. τῶν		ἐκ τῶν. [ADF]
3. ἱεροῦ		* ἱεροῦ.
» ἐπηρώτων		* ἐπερώτων. [AEFGH]
» κατ' ἰδίαν		* κατιδίαν.
7. ὅταν. Item vs. 14, 28, 29.		* ὀτῶν. [et sect. 4. ὅταν.] vs. 11. ὅταν. In caeteris ὅτ' ἂν.
14. ἐστὼς		ἐστός. [AEF: ἐστός.]
15. δὲ		* abest. [BFH]
» αὐτοῦ. Item vs. 16, 27 bis, 34 ter.		* αὐτοῦ.
19. ὅα		* ὀα.
» καὶ οὐ		αὐδ' οὐ. [FG]
20. ἡμέρας		+ ἐκείνας. [EGM]
» οὐς		* οὐ
21. πιστεύσητε		πιστεύετε. [ACDEFHL]
24. ἀντῆς		* ἀντῆς.
27. ἐπισυνάξει		ἐπισυνάξουσιν. [FLM]
28. ἀπαλὸς		* ἀπαλός.
29. οὕτω		* οὕτως.
31. παρελεύσονται		παρελεύσεται. [AEFGHLMS]
32. τῆς ὥρας		ῶρας. [AEM]
» οὐδὲ prius.		* οὐδ' ἔδὲ.
XIV: 2. ἐορτῆ		* ἐορτῆ.
3. τὸ		τὸν [ACDEFS]
6. παρέχετε		* παρέχεται.
» εἰς ἐμέ		ἐν ἐμοί. [ABCDEFKLMS]
7. ὅταν		* ὅτ' ἂν.
8. εἶχεν		ἔσχεν. [ABCDEFGHKLMS]
9. ἂν		ἐὰν. [ACL]
11. ἐπηγγείλαντο		* ἐπηγγείλαντο. (2 man.)
12. ὅτε τὸ		ὅτε τὸ τὸ
13. αὐτοῦ. Item vs. 32.		* αὐτοῦ.
» τὴν		* τὴν.

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIV: 13.	ἀπαντήσῃ	* ἀπαντήσῃ.
15.	ἀνώγειον	ἀνάγειον. [ABCDEFGHKL]
»	ἐστρωμένον	* ἐστρωμένον.
16.	καθῶς. Item vs. 21.	* καθῶς.
25.	ἀμῆν	* ἀμῆν δέ.
»	γενήματος	γενήματος. [ACEL]
»	ὅταν	* ὅταν.
»	αὐτό	* αὐτῶ.
27.	διασκορπισθήσεται	διασκορπισθήσονται. [ADFL]
»	πρόβατα	πρόβατα τῆς ποιμνῆς. [EFKM]
30.	ὅτι	ὅτι σὺ. [ABEGHKLMS]
31.	ἀπαρηγόσωμαι	ἀπαρηγόσωμαι. [GFKVX]
»	ὡσαύτως	* ὡσαύτως.
32.	γεθσημανῆ	γεσημανεί. Notandus error Wetst.
33.	τὸν Ἰάκωβον	Ἰάκωβον. [CDEFGHS]
»	ἑαυτοῦ	* ἑαυτοῦ.
34.	λέγει	λέγειν. [GH]
36.	ὁ. Sic Griesb.	* ὁ. [Elz. 1624.]
37.	γρηγορήσαι	* γρηγορήσαι μετ' ἐμοῦ. [F w.]
38.	σάξ	* σάξ.
40.	αὐτῶ	αὐτῶ αὐτῶ. Puncta posteriori superscr.
41.	ἔρχεται	* ἔρχεται. (2 man.)
»	τὸ λοιπὸν	λοιπὸν. [ACDELS]
»	ἀναπαύεσθε	ἀναπαύεσθε; [65]
»	τὰς	* abest.
43.	παρὰ	* παρὰ. (2 man.)
44.	σύσημον	* σύσημον.
»	ἀπαγάγετε	ἀγάγετε. [F]
bis. 45.	αὐτῶ, λέγει	* λέγει αὐτῶ. [DEFGHS?]
46.	οἱ — ἐκράτησαν αὐτόν	a. 2 man. in marg.
»	ἐπ' αὐτόν	* ἐπ' αὐτῶν. in marg.
»	αὐτῶν	* αὐτῶν. in marg.
48.	μαχειῶν	* μα χειῶν. (2 man.)

Marc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIV: 48. με		* με;
49. ἱερῶ		* ἱερῶ.
51. ἠκολούθησεν		ἠκολούθησεν. [AEFGHKMPS] Hiatus vs. 54. τῶν ὑπηρειῶν — καὶ παρέδωκε αὐτοῖς. c. XV: 15.
XV: 17. ἐνδύουσιν		ἐνδιδύσκουσιν. [BCDF]
18. ἤρξατο		* ἤρτο. (in marg. a. 2 m. ξαν.)
» βασιλεῦ		ὁ βασιλεὺς. [ACDEFGHK]
21. κωρηαῖον		* κωρηαῖον.
22. ἐπὶ		ἐπὶ τὸν. [BFL]
» γολγοθᾶ		γολγοθᾶν. [FKL]
24. διαμερίζον		διαμερίζονται. [ABCDEFGHKLMS]
25. δὲ		abest. [F]
29. αὐτῶν		* αὐτῶν.
30. σεαυτὸν		* σεαυτὸν.
» καὶ		* καὶ καὶ.
31. δὲ		abest. [AC* DEGKLPS]
32. Ἰσραὴλ		* ἰω̄λ.
» πιστεύσωμεν		πιστεύσωμεν αὐτῶ. [DFGHP]
» ὠνειδίζον		* ὠνειδίζον.
33. ἐνάτης		ἐνάτης. [ACDF]
34. ὥρα τῆ ἐνάτη		τῆ ἐνάτη ὥρα. [BDFL]
» λαμμᾶ		λειμᾶ [S. λιμᾶ F et alii.]
» σαβαχθαθανί.		* σαβαχθαθανί.
» μου prius.		abest. [AEFK]
35. ἰδοὺ		ἰδε. [F]
» ἡλίαν		* ἡλίαν.
36. ἡλίας		* ἡλίας.
		Hiatus vs. 39. ὁ παρεστηκὼς usque ad Euangelii finem.
Luc. ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ	κατὰ λουκᾶν.	[Τὸ κατὰ λουκᾶν Εὐαγγέλιον. Elz. 1624.]
		Hiatus, de quo vide paginarum notationem.
I: 1. πεπληροφορημένων		* πεπληροφορημένων.
» ἐν		abest. [F]

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Trajecti.
I: 2.	καθῶς. Item vs. 55, 70.	* καθ' ὧς.
	5. ἐφημερίας	* ἐφημερίας. (bene vs. 8.)
	» ἀαρώων	* ἀάρων.
		Hiatus, vs. 7, 8. de quo vid. paginarum notationem.
	8. ἐναντι	ἐναντίον. [AC]
	9. ἱερατείας	* ἱερατείας.
		Hiatus vs. 9. ἐισελεθῶν — τὸν ἀσπα. vs. 41.
41.	τῆς	* τῆ (2 man.)
42.	ἀνεφώνησε	ἀνεβόησεν. [CF ἀνεβόησε.]
47.	ἠγαλλίασε	* ἠγαλλίασε.
48.	αὐτοῦ. Item vs. 51, 54, 58, 68, 69, 70, 72.	* αὐτοῦ.
50.	γενεᾶς γενεῶν	γενεὰν καὶ γενεὰν. [FM]
51.	βραχίονι	* βραχίονι.
	» ὑπερηφάνους	* ὑπεριφάνους.
	» διανοίᾳ	διανοίας. [EF]
55.	εἰς τὸν αἰῶνα	ἕως αἰῶνος. [ACFS]
56.	αὐτῆς	* αὐτῆς.
58.	συγγενεῖς	* συγγενεῖς.
62.	αὐτόν.	αὐτό. [BDFG]
64.	δὲ	δὲ καὶ. [F]
65.	ἐν ὄλῃ	* ἐνόλῃ.
	» ὄρεινῇ	* ὄρεινῇ.
66.	αὐτῶν	* αὐτῶν.
73.	ὄρκον	* ὄρκον.
75.	ἡμέρας τῆς ζωῆς	ἡμέρας. [ABCDFKL]
78.	διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν	absunt. [F]
	» ἐξ ὕψους	* ἐξῦψους.
II: 2.	ἐγένετο	* ἐγένετο.
	4. ναζαρεθ	* ναζαρεθ. [Ita et Elz. 1624.]
	5. οὔση	* οὔση.
	7. αὐτῆς	* αὐτῆς.
	» διότι	* διὸ (a pr. m.) 2 man. διότι.

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
II: 8.	χώρα τῆ αὐτῆ	* αὐτῆ χώρα.
	» αὐτῶν	* αὐτῶν.
11.	ὄς	* ὄ
12.	τῆ	* abest. Sed serior manus addidit. [ABDEGHLPS] Hiatus vs. 13. στρατιᾶς — ἐγένετο. c. III: 2. abest. [ABCDFMLS]
III: 2.	τοῦ	* μελούσης.
7.	μελλούσης	ποιήσωμεν. [ABDFHLS]
10.	ποιήσομεν	ποιήσωμεν. [ACDFHL]
12.	ποιήσομεν	* ποιήσωμεν.
14.	ποιήσομεν	* αὐτῶν.
15.	αὐτῶν	* ἱκανός.
16.	ἱκανός	* ἄλωνα.
17.	ἄλωνα	* αὐτοῦ.
	» αὐτοῦ bis.	ὑπὸ Ἰωάννου. [F]
19.	ὑπ' αὐτοῦ	abest. [BDEFGHLMS]
	» φιλίππου	* ἀδ. αὐτοῦ. [ita et Elz. 1624]
	» ἀδ. αὐτοῦ	Hiatus vs. καὶ ἰησοῦ — καὶ ἀπο — c. IV: 8.
IV: 8.	αὐτῷ εἶπεν ὁ ἰησοῦς	* ὁ ἰς εἶπεν αὐτῷ.
	» γὰρ	abest. [ABDEFGKLMS]
	» προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου	κν τὸν θν σου προσκυνήσεις. [BDFL]
9.	ἱεροσολῆμ	* ἄλημ.
	» ἱεροῦ	* ἱεροῦ.
	» ὁ	abest. [ADEGHLMS]
	» σεαντὸν	* σεαντὸν.
10.	αὐτοῦ. Item vs. 24.	* αὐτοῦ.
	» ἐντελείται	* ἐντελείται.
11.	ὅτι	abest. [DEFGHS]
14.	ὁ	abest. [H. In F dicitur et abesse ἰσ]
	» καθ' ὅλης	* καθ' ὅλης.
16.	ἦλθεν	ἦλθεν ὁ ἰς. [G]
	» τετραμμένος	ἀνατετραμμένος. [FL]
18.	ἐνεκεν	ἐνεκεν. (loco εἶνεκεν.) [ABDEFLS]

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
IV: 18.	εὐαγγελίζεσθαι	εὐαγγελίσασθαι. [ADEF GKLS]
19.	κηρύξαι	* καὶ κηρύξαι*
20.	ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ	οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ [FBL]
28.	ἀκούοντες	* ἀκούντες.
29.	τῆς ὀφρῦος	ὀφρῦος. [ACGHLS]
»	κατακρημνίσαι	* κατακρημνῆσαι
34.	σοι	* σὺ
»	ἅγιος	* ἅγιος.
35.	τὸ	abest. [DEFGHS]
36.	ἐπιτάσσει	* ἐπιτάσει.
37.	εἰς	* εἰ a. 1 man.
38.	ἡ	abest. [ABDGHLMQS]
40.	ἐπιθεῖς	* ἐπιθεῖς.
41.	ὁ χριστὸς	absunt. [BCDFL]
42.	ἔζητουν	ἐπέζητουν. [ABCDFLMS]
»	κατέϊχον	* κατέϊχον.
V: 1.	ἔσιως	ἔσιως ὁ ἰσ. [FGH]
»	γεννησαρέτ	* γεννησαρέτ.
5.	δι' ὅλης	* δι' ὅλης.
6.	ἰχθύων πληθῆος	πληθῆος ἰχθύων. [ACEFLS]
9.	περιέσχεν	* περιέσχεν
		Hiatus vs. 12. πεσὼν. — ἐγόγγυζον οἱ. vs. 30.
30.	αὐτῶν	abest. [DF]
»	τελωνῶν	τῶν τελωνῶν. [ABDL]
		Nonnullae literae abscissae sunt vs. 33. πρὸ... τὸν διατί οἱ... θηταί. ἰωάν... τεύουσι... καὶ δεῖς... ποιοῦνται. ὁ... ως. καὶ οἱ τῶν... ρισαίων.
35.	καὶ ὅταν	ὅτ' ἂν. [F]
		Iterum nonnullae literae vs. 35, 36. abscissae sunt. ἰαντιῶν ὁ νημ. ἰος. καὶ τότε ἡσπεύσουσιν... ἐκεῖναις ταῖς μέραις ἔλεγεν... καὶ παραβολὴν.
»	τότε	καὶ τότε. [M]
36.	ἐπιβλημα	abest. [AEFKMS]

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
V : 39.	νέον	* νέων.
		Hiatus, c. VI: 1. Ἐγένετο. — εἰμι. c. VII: 8.
VII: 8.	ὑπὸ ἐξουσίαν	* ὑπεξουσίαν.
	» ὑπ' ἐμαυτὸν	ὑπεμάντου. [F. 69]
	9. οὐδε	οὔτε. [EGHS]
	10. οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον	εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες. [BDFL exc. οἱ]
	11. τῇ	τῶ. [AEGHL]
	» ἱκανοὶ	abest. [BDFL]
	12. μονογενῆς	* μονογενῆς.
	» αὐτοῦ. Item vs. 15, 16, 19. [Elz. 1624, vs. 18.]	* αὐτοῦ.
	» αὐτῆ	* αὐτῆ.
	» ἦν	abest. [AEGHKM]
	13. ἐσπλαγχνίσθη	* ἐσπλαγχνίσθη. (2da man.)
	14. ἤψατο	* ἤψατο.
	16. ἐγήγερται	* ἐγείγερται.
	17. περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ*	καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ περὶ αὐτοῦ.
	20. Ἰωάννης	* Ἰωάννῃ. (2da man.)
	22. κωφοὶ	* καὶ κωφοὶ.
	» πτωχοὶ	* καὶ πτωχοὶ.
	24. πρὸς τοὺς ὄχλους	τοῖς ὄχλοις. [EFGH]
		Hiatus vs. 26. περισσότερον. — ἀμαρτωλὸς. vs. 37.
	37. ἐπιγνοῦσα	καὶ ἐπιγνοῦσα. [ABMPS]
	» ἀλάβαστρον	* τὸ ἀλάβαστρον.
	38. κλαίουσα	abest. [F]
	» αὐτῆς. Item vs. 44.	* αὐτῆς.
	39. ἄπτειται	* ἄπτειται.
	41. χρεοφειλέται	χρεοφειλέται. [ADF]
	42. πλεῖον	* πλείονα.
	» αὐτὸν ἀγαπήσει	ἀγαπήσει αὐτὸν. [BFL Wetst. F.]
	46. μου τοὺς πόδας	τοὺς πόδας μου. [ABEFGHLP]
	47. οὐ	* οὐ.
	» ἀφέωνται	ἀφίονται. [F w.]

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VII : 47.	αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς	αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι [AFK] Scholzius negl. A et F.
	» πολὺ·	* πολλοί.
	» ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ	ἀγαπᾷ. ὀλίγον ἀφίεται. [F]
VIII : 2.	μαγδαληνῇ	* μαγδαλινῇ.
	» ἑπτὰ	abest. [F]
	3. διηκόνουν	* διήκονουν
	» αὐτῷ	αὐτοῖς. [DEFGHKS]
	» αὐταῖς	* αὐταῖς.
	5. αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
	» αὐτό.	* αὐτόν.
		Hiatus vs. 6. ἐπὶ — ἀγαθῇ. vs. 15.
15.	ὑπομονῇ	+ 2 man. rubr. lit. Primum literis maioribus ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν ἀκουετω; deinde literis minoribus su- perscripta: Ταυτα λεγων εφωρει. [FHM]
16.	ἄψας	* ἄψας.
	» ἐπιείθησιν	εἰθήσιν. [BFKL]
17.	οὐ γνωσθήσεται	* οὐ μὴ γνωσθήσεται.
18.	γὰρ ἂν	γὰρ εἰάν, [AG]
	» ὅς ἂν	* ὅς εἰάν. [Mt. HV]
20.	ἀπεγγέλη	* ἀπηγγέλλη.
22.	αὐτὸς	αὐτὸς ὁ ἰς. [F]
	» ἐνέβη	ἀνέβη. [F] Bis Griesb. notavit.
23.	ἀφ᾽ ἔπιπνωσε	* ἀφ᾽ ἔπιπνωσεν.
	» λαίλαψ	* λέλαψ.
24.	ἐπαύσαντο	ἐπαύσατο. [FG]
26.	ἀντιπέραν	ἀντίπερα. [ADGHK]
29.	πολλοῖς	* πολλοί (2 manus.)
	» ἀλύσει	* ἀλύσει.
	» δεσμὰ	* δεσσμα.
30.	ἐπερώτησε	ἐπερώτησεν. [F]
	» εἰσῆλθεν	* εἰσῆλθον.
31.	παρεκάλει	παρεκάλουν. [CDFLS]
32.	ἱκανῶν	* ἱκανῶν.

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VIII: 51.	Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην	Hiatus vs. 32. ὄρει — εἰ μὴ. vs. 51. Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον. (F cum multis aliis.) Abscissa est particula ἰωάν καὶ ἰάκω καὶ τὸν πρῶ
52.	οὐκ	οὐ γὰρ. [BCDL]
»	ἀπέθανεν	ἀπέθανεν τὸ χοράσιον. [FLM]
IX: 1.	δὲ	δὲ ὁ ἴς. [FG]
»	αὐτοῦ. Item vs. 51, 52.	* αὐτοῦ.
2.	ἰᾶσθαι	ἰάσασθαι. [F]
3.	ῥάβδους. (Perperam Griesb. in marg. inter.)	ῥάβδον. [G* DE* FLM]
»	ἀνὰ	abest. [BFL]
		Abscissa est vox ultima sectionis. Refert Wetst. lectum fuisse in F. L. ἔχετε loco vulg. ἔχειν. Simul abscissae sunt nonnullae aliae, residuis his: τωνα καίεισθαι εἰσελθῆτε ε μενέτε. καὶ ἐκε. θενέξερχεσθε ἐάν. [Mt. BHV.]
5.	ἂν	* ἔξερχόμεν ^α . (2 man.)
»	ἔξερχόμενοι	Hiatus, vs. 6. καὶ — ἁγίων vs. 26.
27.	ἐστικότων	ἐστότων. [ADEFHGKMS]
»	γεύσονται	γεύσονται. [ABCDFKLPS]
		Hiatus vs. 27. βασιλείαν — τῷ προς — vs. 29. » » 30. — λάλουν ἀντὶ — βεβαρημένοι ὅ — vs. 32. » » 33. διαχωρίζεσθαι — εἰδὼς ὁ. vs. 33. Literae paucae inter λέγει et Ἀυτοῦ abscissae sunt. » » 34. νεφέλην. — ὄτα. vs. 44.
45.	τοῦ ῥήματος	abest. [F]

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
IX: 46. δὲ		[abest.] abest. [F]
47. ἰδὼν		εἰδὼς. [FK]
49. Ἀποκριθεῖς		* Ἀποκριθεὶ.
» τὰ		abest. [ABDEHLS]
» ἀκολουθεῖ		* ἀκουθεῖ. (2 manus add. λα)
» μεθ' ἡμῶν		ἡμῖν. [F]
50. κωλύετε		κωλύετε αὐτὸν. [CDLM]
		Hiatus vs. 54. Ἰάκωβος — ὑμῖν. c. X: 13.
X: 13. καὶ σποδῶ		abest. [F]
» καθήμενοι		καθήμενοι. [ABL]
		Hiatus vs. 14. — δῶν ἀνεπτότερον — με. vs. 16.
17. ἐβδομήκοντα		* ἐβδομήκοντα.
		Hiatus vs. 17. δαμόνια — ἐχθροῦ. vs. 19.
19. ἀδικήσει		ἀδικήσῃ. [CFS]
		Hiatus vs. 20. τὰ πνεύματα — σοφῶν. vs. 21.
		» » 21. — τως ἐγένετο — ἔλαιον. vs. 34.
36. δοκεῖ σοι πλησίον		πλησίον δοκεῖ σοι. [ACEFLS]
37. οὖν		δὲ. [BC* DFL]
38. εἰσῆλθεν		εἰσῆλθεν ὁ ἴς. [F]
» αὐτῆς		* αὐτῆς.
40. μέλει		* μέλλει.
41. ἀποκριθεῖς		* ἀποκριθεῖς.
» τυρβάζῃ		* τυρβάζῃ.
XI: 1. ὡς ἐπαύσατο		absunt. [60 w. V.]
» καθὼς		* καθ' ὡς.
» αὐτοῦ		* αὐτοῦ.
2. ὅταν. Item vs. 21 et c. XII: 11.		* ὅτ' ἂν.
» ἐν		* abest.
5. ἔξει		* ἔξει.
» πορεύσεται		πορεύεται. [K]
» εἶπη		* εἶπει.
6. μου		abest. [CEKS]
7. ἦδη		* ἦδη γὰρ.

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XI: 8.	ὄσων	ὄσον. [DEHLS]
	9. ἀνοιγήσεται. Item vs. 10.	ἀνοιχθήσεται. [AEGHKS]
	11. εἶ	abest. [ACDEFGL]
	12. ὠόν	* ὠόν.
	13. ἀγαθὰ δόματα	δόματα ἀγαθὰ. [ABCDEGHLS]
	14. ἦν	* ἦν ὁ ἰς.
	17. διαμερισθεῖσα	μερισθεῖσα. [C. M. all.]
	» ἐπὶ	* ἐπ'
	18. διμερισθη	* διμερισθη.
	» ἐβάλλειν	* ἐβάλλειν. (2 man.)
	» με	* abest.
	21. καθωπλισμένος	* καθ' ὀπλισμένος.
	22. ἐπὶ	* ἐπ'.
	» ἐπελθὼν νικήση	* ἐπελθὼν νικήση
	» ἐπεποιθεῖ	* ἐπεποιθη.
	» σκύλα	σκεύη. [K]
		Hiatus vs. 23. Ὁ μὴ ὢν — ἐπιλελησμένον ἐνά' — c. XII: 6.
XII: 7.	διαφέρετε	διαφέρετε ὑμεῖς. [DGKM]
	8. ἂν	* ἐάν.
	» ὁμολογήσει	* ὁμολογήση. (2 m. in H.)
	10. τῷ	* τὸ.
	13. αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου.	* ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτοῦ.
	15. αὐτοῦ	αὐτοῦ. [DQ]
	18. γενήματα	γενήματα. [ADE. Mt. BHV]
		Hiatus vs. 19. τῆ. — σου ἀπαι — vs. 20.
	20. ἡτοίμασας	* ἡτοίμασας.
	21. ἐαυτῷ	* ἐν ἑαυτοῦ.
	» πλουτῶν	In marg. litt. rubr. + ταῦτα λέγων ἐφάνει ὁ ἔχων ὅτι ἀκόνειν ἀκουέτω. [E. G. Mt. V.]
	22. αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
		Hiatus vs. 22. τοῦ· διὰ — ἐνδύματος. vs. 23.
	24. ταμεῖον	* ταμεῖον.

	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
	Luc.	Hiatus vs. 24. σφ μάλλον — τῶν. vs. 26.
XII: 26.	λοιπῶν	* λυπῶν. (2 man.)
	27. ἀξάνει	* ἀξάνουσιν.
	» κοπιᾶ	* κοπιῶσιν.
	» νήθει	* νήθουσιν.
		Hiatus vs. 27. δόξη. — ὅτι τῶ. c. XIII: 14.
XIII: 14.	τῆ ἡμέρα	* τῆ η μέρα. (2 man.)
	» σαββάτου	* σαβάτου.
	15. κύριος	⸄ [D. Mt. B.]
	» ὑποκριτᾶ	ὑποκριταί. [ABEKLMS]
	» αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
	16. δὲ	* abest.
	19. ἐαυτοῦ	* αὐτοῦ.
	20. καὶ	abest. [AEKMS]
	21. ἐστὶ	* ἐστιν.
	» οὔ	* οὔ
		Hiatus vs. 24. ὅτι — με πα — c. XIV: 18.
XIV: 19.	ζεύγη	* ζεύ.
	21. αὐτοῦ bis. Item vs. 27.	* αὐτοῦ.
	» ταῦτα	* τα. (2da man. add. ἕτα.)
	» τοῦς.	* τοῦ. (2 man.)
	» χωλοὺς καὶ τυφλοὺς	τυφλοὺς καὶ χωλοὺς. [BDL]
	24. δέπνου	In marg. + rubr. lit. πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. [EH]
	26. ἐαυτοῦ prius.	αὐτοῦ. [ADEM]
	» μου μαθητῆς εἶναι	μαθητῆς εἶναι μου. [EH Mt. V]
	27. βαστάζει	* βαστάσει.
	» μου εἶναι μαθητῆς	* εἶναι μου μαθητῆς.
		Hiatus vs. 28. [α] παρισμόν — ἀπολωλὸς. c. XV: 4.
XV: 5.	ἐαυτοῦ	αὐτοῦ. [DKL]
	6. συγκαλεῖ	συγκαλεῖται. [D et multi alii]
		Hiatus vs. 6. συγγάργε — μετανοοῦντι. vs. 7.
	7. ἐνενηχονταενέα	* τοῖς ἐνενηχοντα ἐννέα.

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XV: 8.	δραχμᾶς et δραχμῶν	* δραχμᾶς et δραχμῶν. Sed δραχμῶν vs. 9. Hiatus vs. 8. λύχρον — λέγουσα· συγχάρη. vs. 9.
	9. ἀπόλεσα	* ἀπόλεσα.
	10. οὕτω	οὕτω (2 man.) Hiatus vs. 11. ἄνθρωπος — βίον. vs. 12.
	13. νεώτερος	* νεώτερος.
	» αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
	» ἀσώτως	* ἀσώτως.
XVI: 4.	ὅταν. Item vs. 9. c. XVII: 10.	Hiatus vs. 14. αὐτοῦ — μου. c. XVI: 3.
	» αὐτῶν	* οὐτῶν.
	5. χρεοφειλετῶν	* αὐτῶν. χρεοφειλετῶν. [— τῶν ADKS]
	» ἑαυτοῦ	αὐτοῦ. [DGM]
	7. κόρους	* κόσους.
	8. υἱοὶ	* υἱοὶ.
	13. οὐ δύνασθε θεῶ δουλεύειν καὶ μαμωνῶν.	* absunt.
	17. μίαν κεραίαν	* μία κεραία.
	18. αὐτοῦ. Item vs. 23, 24.	* αὐτοῦ.
	20. ἤλκομενος	εἰλκομένος. [εἰλκομένος ABDLP]
	21. ἔλκη	* ἔλκη.
	22. τοῦ	abest. [ADGHKLMPS]
	24. καταψύξει	* καταψύξει
	» ὀδυνῶμαι	* ὀδυνῶμαι.
	25. ὁδε	ὦδε. [ABDHLS]
	26. ἐνθεν	ἐνθεν. [ABEGHLS]
	29. λέγει	λέγει δὲ [ABDKL]
	» αὐτῶν	* αὐτόν. [a. 1 m.]
	30. ἀπὸ	ἐκ [D. Mt. B.]
	31. πεισθήσονται	* πεισθήσονται.
XVII: 1.	μαθητὰς	* μαθητὰς αὐτοῦ.
	» μὴ	τοῦ μὴ. [ABDELS] a prima manu ταῦμὴ.
	4. ἐπὶ σε	abest. [EHKMS]

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XVII: 6.	εἴχετε	ἔχετε. [AK]
	κ κόκκον	* κόκον.
	» ὑπήκουσεν	* ὑπήκουσεν.
7, 8.	παρελθὼν ἀνάπεσαι; Ἄλλ' οὐχὶ ἐρεῖ.	* absunt.
9.	ἀντῷ	abest. [ABGHKLMS]
10.	οὕτω	* οὕτως.
	» ὃ ὠφείλομεν	* ὀφείλαμεν. a. 1 m.
11.	σαμαρείας	* σαμαρίας.
12.	ἔστησαν	* ἀνέστησαν. Hiatus vs. 14. ἐκαθαρίσθησαν — ταπεινῶν. c. XVIII: 14.
XVIII: 22.	ἔτι	ὅτι. [H. Mt. HV]
	» λείπει	* λειπ. a. 1 m.
	» ἕξεις	* ἕξεις.
24.	εἰσελεύσονται	* εἰσελεύσονται.
25.	ἔστι	* ἔστην. (pro ἔστιν.)
28.	ὁ	abest. [AHMPS] Hiatus vs. 28. δοὺ, ἡμεῖς — ποιήσω. vs. 41.
XIX: 1.	ἱεριχῷ	* ἱεριχώ.
4.	προσδραμῶν	προσδραμῶν. [EGHL]
	» σικομορέαν	σικομοραίαν. [ES Mt. BV]
	» δι	abest. [ABDEGHKLQS]
7.	ἅπαντες	πάντες. [ABDGHLO]
	» εἰσῆλθε	* εἰσῆλ. (1 man.)
9.	καθότι	* καθ' ὅτι.
13.	αὐτοῖς	* αὐτοῦς.
14.	πολιται	* πολεῖται.
15.	αὐτῷ	* αὐτῶ.
16.	μνα̃	μνα̃ς. [1,157,235 al.]
18.	μνα̃. Item vs. 20.	* μνάς.
22.	αἶφρον	* αἶφρω.
23.	τήν	abest. [ADLMS]
27.	κατασφάξατε	* κατασφάξατε αὐτούς.

Luc.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIX : 28.	εἰς	* εἰ a, 1 m.
	29. αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
	31. αὐτῷ	abest. [BDL]
	32. καθῶς	* καθῶς.
	35. Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν	* absunt.
	36. αὐτῶν	* αὐτῶν.
		Hiatus vs. 37. Ἐγγίζοντας — τρίτον· c. XX : 12.
		» XX : 21. π᾽ ἀληθείας — πολλῆς. c. XXI : 27.
XXI : 30.	ὅταν. Item vs. 31.	* οὔταν.
	» ἄφ'	* ἔφ'
	31. οὔτω	* οὔτως.
	34. βαρυνθῶσιν	βαρηνθῶσιν. [ABCGHLS]
	» ἀφνίδιος	* ἐφνίδιος.
	36. ταῦτα	abest. [EHKS]
	38. ὄρθηριζε	* ὄρθηριζεν a 1 m.
	» ἱερῷ	* ἱερῶ.
XXII : 3.	ὁ	abest. [ACDKLMPS]
		Hiatus vs. 4. Καὶ ἀπελθὼν — αὐτὸν αὐ' — vs. 6.
		» » 8. νην, εἰπὼν· — ἄνθρωπος κερὰ — vs. 10.
		» » 11. οἰκίας — εἴρηκεν αὐ'. vs. 13.
		» » 15. πρὸς — δεξιόμενος πο — vs. 17.
	18. γενήματος	* γενήματος.
	» ὅτου	* οὔ [i, e. οὔ]
	20. ὡσαύτως	* ὡσαύτως.
	24. φιλονικία	* φιλονικία.
	25. κυριεύουσιν	* κυριέουσιν
	27. μείζων	* μείζων ἐστίν.
	29. καθῶς	* καθῶς.
	30. ἐν τῇ βασιλείᾳ μου	absunt. [EGHS]
	» καθίσθησθε	καθίσθησθε. [BELS]
		Abscisso folio perierunt hae voces vocumque partes :
		vs. 31 [σι] νῆσαι vs. 32 : ἐγὼ, ρὶ σο. πη. καὶ ψ. σ.
		ultimum. vs. 33 : τ primum. τοι. φν. θάνα. σθα.
		vs. 34 : Ὁ, λέγω σοι π. οὐ μὴ φωνήσει.

Luc.	Vulg. lect.
XXII: 35.	βαλαντίου
	» οὐδενός.
36.	βαλάντιον
	» αὐτοῦ
	» ἀγορασάτω
39.	ἐξεληθῶν
	» ἔθως
	42. βούλει
XXIII: 11.	αὐτοῦ
	13. συγκαλεσάμενος
	14. αἴτιον
	18. τὸν
	21. σταύρωσον prius.
	25. αὐτοῖς
	» τὴν
	26. κυρηγαίου
	» τοῦ prius.
	29. μαστοὶ
	31. γένηται
	34. ἔβαλον
	35. εἰστήκει
	52. ἠτήσατο
	55. καὶ prius.
XXIV: 1.	μνημα

Codex Rheno-Traject.

- * βαλλαντίου.
- * οὐθενός.
- * βαλλάντιον.
- * αὐτοῦ.
- * ἀγοράσει.
- * abest.
- * εἰωθός.

Abscisso folio perierunt hae voces vocumque partes.
 vs. 39: τοῦ. vs. 41: [ἀ] σθη. ῶν. ολὴν. να. ο ul-
 timum.

- * βούλη.

Abscisso eodem folio perierunt vs. 42: κεῖν. τοῦ. λῆν.
 μου. ενέ. vs. 43: θη δὲ. γελος ἀ.

Hiatus vs. 43: ὦ, ἐμισχύων — ἠρώδης. c. XXIII: 11.

- * αὐτοῦ.
- * συγκαλεσάμενος.
- * αἴτιαν.
- * abest. [AGH]
- * σταύρωσον.
- abest. [ADELPS]
- abest. [BDK]
- * κυρηγαίου.
- abest. [ABCDGHLPS]
- * μασθοὶ.
- γίνεται. [ES]
- * ἔβαλλον.
- * ἕστηκει.

Hiatus vs. 36. αὐτῶ, καὶ λέγοντες — ἀπὸ ἀ — vs. 51.

- * ἠτήσατο.

Hiatus vs. 53. — θελὼν αὐτὸ — σάββατον. vs. 54.

abest. [ACDEKL]

Hiatus vs. 56. — τοίμασαν — τὸ. c. XXIV: 1.

- * μνημεῖον.

Vulg. lect.

Luc.
XXIV: 6. ἤγέρθη
9. ταῦτα πάντα
10. αἱ
14. ὠμίλου
15. ὀμιλεῖν
18. ἐν primum.

44. καὶ ψαλμοῖς
46. οὕτω
49. ἐπαγγελίαν
50. αὐτοῦ
53. ἱερῶ
» εὐλογοῦντες

Inscriptio Eu. Joh.

εὐαγγ. κατὰ ἰ. [Elz. 1624. τὸ
κατὰ ἰ. ε.]

Joh.

I: 18. εἶδρακε
19. ὅτε
» ἱεροσολύμων ἱερεῖς
21. προφήτης
22. σεαυτοῦ
23. καθ' ὡς
25. ἡλίας
26. ἔστηκεν
27. ὑποδήματος
28. βηθαβαθαῖ
29. αὐτόν

Codex Rheno-Traject.

Hiatus vs. 4. καὶ ἐγένετο — κλινουσῶν. vs. 5.

Lacerato folio desunt ex hac sect. πον εἰς.

* ἤγέρθη.
* πάντα ταῦτα.
abest. [ABDEGHL]

* ὠμίλου.

* ὀμιλεῖν.

abest. [ADEGHKLMNPS]

Hiatus vs. 19. οἱ — ὑμᾶς. vs. 44.

absunt. [1. Alius.]

* οὕτως.

* ἐπαγγελίαν.

* αὐτοῦ.

* ἱερῶ.

* εὐλογοῦντας.

τ τ —
εκ κα ἰω

Hiatus vs. 1. καὶ ὁ — αὐτοῦ ἐγένετο. vs. 3.

» » 5. καὶ τὸ — οὗτος ἦλθεν. vs. 7.

» » 8. ση περὶ — ἐγένετο. vs. 10.

» » 12. σθαι, τοῖς — δρὸς. vs. 13.

* εἶδρακε.

* ὅτι.

* ἱεροσολύμων ἱερεῖς.

* προφήτης.

* σεαυτοῦ.

* καθ' ὡς.

* ἡλίας.

* ἔστηκεν.

+ ἐκεῖνος ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνι ἁγίῳ καὶ πυρὶ. [EG]

βηθανία. [ABC**EGHLSX]

* αὐτόν.

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
I: 32.	καταβαῖνον	* καταβαίνων.
	» ὡσεὶ	ὡς. [ABCEGHLS]
34.	ἐώρακα	* ἐόρακα.
35.	εἰστήκει	* ἕστηκει.
38.	δὲ	abest. [EH. Mt. V]
40.	δὲ	abest. [ABCEGHLMPRS Mt. BV]
42.	μεσίαν	μεσίαν. [LRS. Mt. BV]
	» μεθερμηνεούμενον	μεθ' ἐρμηνεούμενον.
	» ὁ	abest. [ABEGHLMRS]
43.	δὲ	abest. [AEGHKLR]
45.	ὁ	* aberat a. 1 m.
48.	αὐτὸν	* αὐτόν.
49.	ὁ	abest. [ABEHLRS]
51.	ὄψει	ὄψη. [ABEGHKLMS]
II: 3.	ὕστερήσαντος	* οἰστερήσαντος.
	4. ἦκει	* ἦκει.
	5. λέγει	λέγει. [HK. Mt. BV]
	6. τὸν καθαρισμὸν	* τῶν καθαρισμῶν.
	» μετρητὰς	* μετρητὰς.
	9. γεγεννημένον	* γεγεννημένον.
10.	ὅταν	* ὅτ' ἂν.
11.	ἐν κανᾶ. [Elz. 1624. ἐν κανᾶ]	* ἐγκανᾶ.
	» αὐτοῦ et 21.	* αὐτοῦ.
12.	ἔμειναν	ἔμειναν. [A]
17.	κατέφαγέ	καταφάγετ' αἰ (a. 1 m. καταφαγατά.) [ABEGHKLMP]
19.	ὁ	abest. [ALM. Mt. BV]
22.	αὐτοῖς	abest. [AEHLMS. Mt. BV]
23.	ιεροσολύμοις	τοῖς ἱεροσολύμοις. [ABEGHLS. Mt. BV]
24.	πάντας	πάντα. [EGH]
III: 2.	ῥαββὶ	* ῥαββεί.
	3. ὁ	abest. [BEGHL]
		Hiatus vs. 3. εἶπεν — ὄφιν. vs. 14.
15.	ἵνα	* ἵνα.

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
III: 15.	ἔχη	ἔχει. [S. Mt. B]
16.	αὐτοῦ. Item vs. 17	* αὐτοῦ.
»	ἔχη	ἔχει. [Nonnulli]
20.	ἐλεγχθῆ	* ἐλεχθῆ
25.	Ἰουδαίων	Ἰουδαίου. [ABEL. Mt. BV]
26.	βαπτίζει	* βαπτείζει.
27.	δύναται	* δύνατε
»	αὐτῷ	* abest.
28.	μοι	abest. [EM. Mt. V]
29.	ἔστικώς	* ἔστικώς.
32.	ἑώρακε	* ἑώρακεν.
36.	ζωῆν	τὴν ζωῆν. [EL]
IV. 3.	πάλιν	abest. [AEGHKS. Mt. V]
5.	ἔρχεται	* ἔρχεται ὁ ἰς.
»	σιχὰρ	συχὰρ. [ABCDLS. Mt. V]
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
6.	ὁδοπορίας	* ὁδοπορίας.
7.	σαμαρείας	* σαμαρίας.
8.	ἀπεληλύθεισαν	* ἀπεληλύθησαν.
10.	σὺ	* σοὶ
»	ἤτησας	ἤτησας.
13.	ὁ prius	abest. [ABCDHLS. Mt. BHV]
14.	ἀλλομένου	* ἀλλομένου.
15.	ἔρχομαι	ἔρχομαι [71. Mt. f. q. al.]
17.	εἶπεν	εἶπεν αὐτῷ. [CEGH]
20.	ἐν τούτῳ τῷ ὄρει	ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. [ACDHLS. Mt. BHV]
»	ἱεροσολύμοις	* ἱεροσολοίμοις.
21.	γύναι	* abest.
		Hiatus vs. 24. ἀληθεία — Ἐγὼ ἀπέσται. vs. 38.
44.	ὁ	abest. [ACDGH. Mt. V]
45.	τὴν	* τὴν.
α	ἑωρακότες	* ἑορακότες.
46.	ὁ ἰησοῦς πάλιν	πάλιν ὁ ἰς. [AEGH. Mt. V]

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
IV: 47.	ὅτι	* ὁ [in marg. add. τι.]
»	ἦκει	* ἦκει.
49.	πρὸς	* abest.
50.	σου	* abest.
»	ᾧ	ὦν. [Alii ὄν]
»	Ἰησοῦς posterius	ὁ ἰς. [ACD. Mt. BV]
V: 1.	ἐορτῆ	ἡ ἐορτῆ [CEL]
4.	ἐγένετο	* ἐγένετο.
»	νοσήματι	* νοσήματι.
5.	ἄνθρωπος ἐκεῖ	* ἐκεῖ ἄνθρ.
»	ὀπιώ	καὶ ὀπιώ. [ACDEGHL. Mt. BH]
7.	κύριε	και κ̄ε. [C ^r GH]
»	βάλλη	βάλλη. [βάλλη ABCDEGHL. Mt. BHV]
8.	ἐγειραι	Deletae sunt literae εἰς τὴν ρα.
»	κράβατόν. Item vs. 9, 10, 11, 12.	ἐγειρε. [ABCDEGHL. Mt. BH]
9.	αὐτοῦ	* κρβατόν.
12.	εἰπών	αὐτοῦ.
14.	μετὰ	* εἰπόν.
»	εὐρίσκει	* μετὰ δε.
»	μηκέτι	* εὐρίσκη
»	τί σοι	* μηκέτι,
16.	σαββάτω	σοι τί. [ABCGHLS. Mt. BHV]
43.	ἐκεῖνον	Deletae sunt vs. 16 literae τὸν ἀπο ὅτι ἐν
46.	μωσῆ	σαββάτω τὰ ἱάματα. [EH]
47.	γράμμασιν	Hiatus vs. 18. — τουν αὐτὸν — λόγον αὐ — vs. 38.
VI: 2.	ἠκολούθει	39. Inepta disiunctio ἐφανταῖς
3.	αὐτοῦ. Item vs. 12	* ἐκεῖνον. a. 1 m. sed 2 ^a ο μικρότατον superimposuit.
5.	αὐτὸν	* μωσεῖ.
»	ἀγοράσωμεν	* γράμμασιν.
		* ἠκολούθησεν.
		* αὐτοῦ.
		* αὐτὸν.
		ἀγοράσωμεν. [ABDEHLS. Mt. BH]

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VI: 6.	ἔμελλε	* ἤμελλεν.
	7. λάβη	* λάβει.
	10. ἀνέπεσον	* ἀνέπεσαν.
	» οὖν	abest. [EGHS. Mt. BHV]
	» ὡσεὶ	* ὡσεὶ.
	11. ἤθελον	* ἤθελον.
	13. ἐγέμισαν	* ἐγέμισαν. Duo puncta supra H scripta videntur mendum indicare.
	» κριθίνων	* κριθίνων. (Bene vs. 9)
	14. οἱ	* ὁ a. 1 m.
	15. πάλιν	abest. [EMS. Mt. BV]
	18. ἦ	* ἦ.
	20. φοβεῖσθε	* φοβῆσθε.
	21. ἦν	* ἦν.
	22. ἐστηκώς	* ἐστηκώς.
	24. καὶ prius.	abest. [ABDGHL. Mt. V]
	27. τὴν βρωῶσιν posteriorius	abest. [EG]
	29. ὁ	abest. [GH. Mt. V]
	31. καθώς	* καθ' ὡς.
	32. εἶπεν	* ἔειπον.
	36. ἐωράκατέ	* ἐοράκατέ.
		Hiatus vs. 39 — λημα τοῦ — Τὸ πνεῦμό, vs. 63.
	66. περιεπάτου	* περιεπάτων.
	70. ὁ ἰησοῦς	abest. [EGHS. Mt. V]
	71. ἤμελλεν	* ἤμελλεν.
VII: 1.	ἤθελεν	* ἤθελεν
	3. μετὰβηθη	* μετὰβηθη (a 1 m.)
	4. σεαυτὸν	* σεαυτὸν.
	6. ἔτοιμος	* ἔτοιμος.
	9. εἰπὼν	* εἶπον (a 1 m.)
	» ἔμεινεν ἐν	* ἔμεινεν.
	12. δὲ	abest. [DGKLS. Mt. HV]
	13. ἐλάλει	* ἐλάλη.

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VII: 14.	ἱερὸν	* ἱερὸν.
16.	Ἀπεκριθή	Ἀπεκριθή οὖν. [BEHKMST. Mt. BHV]
»	καὶ	abest a pr. m. sed sec. in marg. minuto admodum charact. addidit.
17.	ἦ	* ἦ
		Quinque linearum ultimae literae sunt abscissae. vs. 18, 19. κ[ι]α [ε]στιν σ[η]ς κα[ι] μῶ[ν]
21.	ὁ	abest. [BGH Mt. BHV]
		Hiatus vs. 21. μᾶζετε — ἐν. vs. 22. » » 24. Μη — ἐστιν. vs. 25.
26.	ἴδε	* ἴδε.
27.	ὅταν. Item c. VIII: 28, IX: 5. X: 4.	44. * ὅτ᾿.
		Duae literae primae duarum linearum abscissae sunt, vs. 27, 28. [ο]ῦδεῖς [ἐ]κραξεν.
28.	ἱερῶ. Item c. VIII: 20.	* ἱερῶ.
		Hiatus vs. 28. οἴδατε, καὶ — θεασάμενος. c. VIII: 10. abest. [DEGHIK]
VIII: 10.	Ἡ γυνή	* abest.
11.	αὐτῇ	κρινῶ. [K]
»	κατακρίνω	αὐτοῖς ὁ ἴς. [E H alii ap. Wetst. V.]
12.	ὁ ἰησοῦς αὐτοῖς	περικαίρη. [BGKT]
»	περικαίρη	* ἔξει.
»	ἔξει	* σεαντοῦ.
13.	σεαντοῦ	* ἐμ' αὐτοῦ.
14.	ἐμαντοῦ	abest. [H Mt. HV]
»	δὲ	abest. [DLT Mt. BHV]
16 ^b , 17.	ὅτι μόνος — ἀληθής ἐστιν	* Abest a 1 m. Supplevit in marg. 2 ^a m.
19.	ὁ posterius.	abest. [DLT Mt. BHV]
21.	εἶπεν	* εἶπον.
27.	ἔλεγεν	* λέγει.
37.	ζητεῖτέ	* ζητέ (2 m. supra H scripsit T)
38.	ἐώρακα, ἐώρακατε	* ἐώρακα, ἐώρακατε.
39.	ἂν	abest. [DEGHS Mt. BHV]

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
VIII: 42.	οὖν	abest. [BCHKL Mt. H]
»	ἡγαπᾶτε	* ἡγαπάτε.
»	ἦγω	* ἦγω.
»	ἀπ' ἐμαυτοῦ	* ἀπεμῆντοῦ.
44.	ἐκ πατρὸς	ἐκ τοῦ πατρ̄ς. [BCDHLS Mt. BHV]
53.	σεαυτὸν	* σεαυτὸν.
56.	ἡγαλλιάσατο	* ἡγαλλιάσατο.
57.	οὐπω	* οὐπω
»	ἐώρακας	* ἐώρακας.
IX: 1.	εἶδεν	ὁ ἰς εἶδεν. [GH]
»	γενετῆς	γεννητῆς. [E]
2.	ἠρώτησαν	* ἠρώτησαν.
3.	ὁ	abest. [ABCLS Mt. HV]
8.	γείτονες	* γίτονες. a. 1 m.
10.	ἀνεώχθησάν	ἠνεώχθησάν. [CDLM Mt. BV]
»	οἱ	σου οἱ. [ACDELS Mt. BHV]
15.	ἠρώτων	* ἠρώτων.
»	ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς μου	μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς. [BEGLMS Mt. HV]
16.	τὸ	* τῶ.
19.	λέγετε	ἐλέγετε. [GM]
20.	αὐτοῖς	αὐτοῖς δὲ. [AMS Mt. BHV]
21.	ἡ	* ἡ.
»	οἶδαμεν	* οἶδαμον. (a. 1 m.)
»	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
28.	οὖν	abest. [AEGHLS Mt. BHV]
31.	ποιῆ	* ποιεῖ.
35.	σὺ	* οὐ.
36.	τίς	καὶ τίς.
37.	ἐώρακας	* ἐώρακας.
38.	προσεκίνησεν	πρὸς ἐκίνησεν.
41.	βλέπομεν	* βλέπομεν.
X: 3.	κατ' ὄνομα	* κατὰ ὄνομα.
4.	ἐκβάλῃ	* ἐκβάλει.

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
X:	5. ἀκολουθήσωσιν	ἀκολουθήσουσιν. [ABDE Mt. V]
	6. ἦν	* ἦ.
	8. πρὸ ἐμοῦ	absunt. [EGMS Mt. BKV]
	» ἤκουσαν	* ἤκουσαν
	11. αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
	13. μέλει	* μέλλει.
	15, 26. καθῶς	* καθ' ὧς.
	18. ἐμ' αὐτοῦ	* ἐμ' αὐτοῦ.
	22. τοῖς	abest. [DM Mt. BHV]
	23. περιεπάτει	* περιεπάτη.
	» ἐερῶ	* ἕερῶ.
	» τοῦ	abest. [ADGS Mt. BH]
	» σολομώντος	σολομώντος. [DG Mt. BHV]
	27. ἀκολουθοῦσιν	* ἀκολουθουσίν.
		Hiatus vs. 32. διὰ — πρὸς. c. XI: 3.
		abest. [ABCDGLS Mt. BHV]
XI:	9. ὁ	* ἀλλὰ.
	15. ἀλλ'	* αὐτῶν.
	19. αὐτῶν	abest. [ABCDHS Mt. BHV]
	20. ὁ	abest. [AHS Mt. BHV]
	21. ἡ	* ἐτεθνήκει.
	» ἐτεθνήκει	* ἀιτήση.
	22. αἰτήση	* κὰν.
	25. κὰν	* ἀντῆς.
	28. αὐτ	* ἐληλύθη.
	30. ἐληλύθει	* ἔτι ἦν.
	» ἦν	αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ. [AC*EGHLS Mt. BHV]
	32. εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ	* τεθήκατε.
	34. τεθήκατε	εἰνῶ.
	38. ἐν ἑαυτῶ	ὄψη [ABDEHLS]
	40. ὄψει	Hiatus vs. 40. Θεοῦ — αὐτῆς. c. XII: 3.
XII:	4. σίμωνος	σίμων. [G]
	» ἰσκαριώτης	* ὁ ἰσκαριώτης.

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XII: 6.	ἔμελεν	* ἔμελλεν.
12.	ὁ posterius.	abest. [ADGHLQ Mt. BHV]
13.	ὁ posterius.	abest. [AGH Mt. BHV]
14.	ἐκάθισεν	* ἐκάθησεν.
»	καθώς. Item vs. 50.	* καθ' ὡς.
		Hiatus vs. 14. ἐστι — μισῶν τ. ψ. αὐτοῦ, vs. 25.
26.	διακονῆ bis.	* διακονεῖ.
29.	ἔστως	* ἐστῶς.
32.	καγὼ	* καγῶ.
»	ἐμαντόν	* ἐμαντῶ.
34.	οἱ posterius.	abest. [EGH Mt. BHV]
»	τις ἐστίν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου	absunt. [G Mt. B]
37.	τοσαῦτα	* τοιαῦτα.
38.	βραχίων	* βραχίον. a 1 m.
40.	ἰάσωμαι	ἰάσομαι. [ADS Mt. V]
42.	ὁμολόγουν	* ὁμολόγουν a. 1 m.
46.	πιστεύων	* πιστεύον.
48.	κρινεῖ	* κρίνει.
49.	ἐμαντοῦ	* ἐμ' αὐτοῦ.
50.	εἰρηκῆ	* εἰρηκέν.
»	οὕτω	* οὕτως.
XIII: 1.	ἠγάπησεν	* ἠγάπησεν.
2.	βεβληκότος	* βληκότος. a. 1 m.
4.	ἰμάτια	* ἱμάτια.
9.	σίμων	* σίμω.
»	χειρας	* χειρας μὲν. punctula errorem indicare videntur.
10.	ἦ	abest. [H]
11.	ἴδει	* ἴδει.
12.	αὐτοῦ	* αὐτοῦ.
13.	ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος	ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος. [EGHM Mt. B]
15.	καθώς. Item vs. 33.	* καθ' ὡς.
»	ποιῆτε	* ποιεῖτε.
16.	αὐτοῦ. Item vs. 18.	* αὐτοῦ.

Joh.	Vulg. lect.	Codex Rheno-Traject.
XIII: 17.	εάν	* όταν. (Non ότ' άν)
18.	ἐπ' ἐμέ	* ἐπεμέ.
19.	Ἄπ' ἄρτι	* Ἄπάρτι
»	όταν	* ότ' άν.
20.	Ἄμῃν ἀμῃν	* ἀμῃν.
»	λαμβάνει prius.	* λαμβάνη.
23.	εἰς	* εἰς.
25.	ἐκεῖνος	ἐκεῖνος οὕτως. [BEGHLM Mt. V]
26.	ἀποκρίνεται ὁ ἰησοῦς· ἐκεῖνός ἐστιν	* absunt. (propter ὁμοιωτέλειον ἐστιν.)
27.	ὁ	* ὁ
»	τάχιον	* τάχειον.
29.	ὁ prius.	* abest.
»	ὄν	* ὄν a. 1 m.
31.	οὐν	abest. [AES Mt. V]
		Post ὑμῖν, ἵνα vs. 34. caetera desunt.